

คู่มือ

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

พระครูวุฒิธรรมภาวิวัฒน์และคณะ

ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยญาณสังวร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คู่มือ

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT MODEL OF EXPERIENCES TO PROMOTE ABILITY
TO CREATIVE THINKING KINDERGARTEN ORGANIZATION OF LOCAL
ADMINISTRATION IN CHIANG MAI PROVINCE

พระครูวุฒิธรรมภาวิวัฒน์ผศ,ดร.

ชาลี ภัคดี

พระมหาวิรัตน์ศักดิ์ สุรเมธี

พิมพ์ฤทธิ์ เทียงภัคดี

ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์

พระครูวิทิศาสนาทร

ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยญาณสังวร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เป็นกลไกสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยดังกล่าว นอกจากมุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสังคม ในด้านสติปัญญานอกจากส่งเสริมพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับการศึกษาปฐมวัยมีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนนอกจากต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาแล้ว ยังต้องติดตามวิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ควรใช้รูปแบบ/วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิด และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ไปสอดแทรกในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ(ดารี มากชู, 2546. หน้า 21 - 22) หัวใจสำคัญของแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สิ่งที่ต้องเริ่มคือ ครู ผู้ปกครอง และประชาชน ต้องปรับเปลี่ยนเจตคติเกี่ยวกับการเรียนรู้ ยอมรับว่าผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพทางสมอง แต่ละคนมีเซลล์สมองแสนล้านเซลล์เท่ากัน ผู้เรียนต่างมีความรู้ความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาได้ (วรณัน ขุนศรี, 2546. หน้า 73) มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบพฤติกรรมและการดำรงชีวิตของตนเองอย่างเห็นได้ชัดเจนนที่สุด เพราะมนุษย์มีสมองที่มีศักยภาพในการเรียนรู้และทำหน้าที่ในการคิด “ความคิด” จึงเป็นเสมือนอาวุธที่ช่วยให้มนุษย์ฟันฝ่าอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ได้โดยอาศัยความคิดสร้างสรรค์เป็นเครื่องมือหลักในการจัดระบบระเบียบความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ให้ดำรงอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่นรวมทั้งมนุษย์ยังต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอีกด้วย (วนิช สุธาร์ตน์, 2547) นอกจากนี้ความคิดสร้างสรรค์มี

ความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เราควรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับบุคคลเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งต่างๆ ให้เกิดคุณค่าในชีวิต โดยอาศัยการจัดการศึกษาในการส่งเสริมและปลูกฝังให้เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งต่างๆ รอบตัวได้อย่างหลากหลายมีข้อค้นพบว่าในปัจจุบันปัญหาในระบบการศึกษาในส่วนของกระบวนการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านทักษะแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างถูกต้องดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเป็นสำคัญจึงจะทำให้ระบบการศึกษาและผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพในตัวเองมากยิ่งขึ้น โดยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็กๆ ในระดับปฐมวัย องค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ เช่น การคิดคล่อง คือกล้าที่จะคิดและมีแนวความคิดหลั่งไหลออกมาได้อย่างรวดเร็ว การคิดหลากหลาย คือ คิดให้ได้ความคิดหลายๆ ลักษณะ/ประเภท / ชนิด / รูปแบบ การคิดละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะส่งผลให้ได้ความคิดมีความรอบคอบลักษณะการคิดเหล่านี้ขึ้นเป็นความคิดในระดับพื้นฐานที่จำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก ซึ่งจะต้องนำไปใช้ในการคิดลักษณะอื่นๆ ที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในระดับผู้ใหญ่ต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัย ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2556 และเดือนมิถุนายน 2557 พบข้อมูลสำคัญพอสรุปได้ คือ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดการออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ทำให้ผลที่ออกมาคือเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ยังขาดกระบวนการคิด ขาดความมั่นใจ และไม่กล้าแสดงออก สืบเนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ ดำเนินการจัดประสบการณ์ตามแผนที่นำแนวทางการจัดกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรมมาเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละวันด้วยกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับปรัชญา หลักการ จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งเน้นพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ประกอบกับครูต้องเขียนแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม ด้วยรายละเอียดที่มากเกินไป จึงทำให้ขาดจุดเน้นพัฒนาการของเด็กและขัดแย้งกับความเป็นจริงของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมที่มากเกินไปของ 6 กิจกรรมที่จัดในแต่ละวัน ทำให้ครูจัดทำแผนจัดประสบการณ์เพื่อส่งให้ผู้บริหารตรวจมากกว่าการจัดทำแผนจัดประสบการณ์ที่มีการออกแบบเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาการเด็กอย่างแท้จริง ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว

สรุปปัญหา จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ในเบื้องต้น และดังที่กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับบริบทด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่มีการดำเนินการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 โดยเฉพาะให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 4 -5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล แต่ผลจากการได้รับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามหลักสูตร เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ยังขาด กระบวนการคิด ขาดความมั่นใจ และไม่กล้าแสดงออก เป็นผลทำให้เด็กและเยาวชนไทยที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตขาดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ อาจทำให้เสียโอกาสในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านและระดับสากล

1.2 ปัญหาการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

1.2.2 จะพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ได้อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.3.1 เพื่อสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.3.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.3.3 .เพื่อจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามพัฒนาการผู้เรียนด้านสติปัญญา

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 การพัฒนารูปแบบ หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาที่พบในการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบและเข้าใจดี ในด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยประยุกต์ขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามองค์ประกอบของระบบหลักเกณฑ์วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ.2553 หมวดที่ 2 จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ 2) จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา 3) จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 4) ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน มุ่งให้เด็ก มั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปฏิบัติในสิ่งที่สร้างสรรค์เพื่อนำไปดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง 5) จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 6) จัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน 7) การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และ 8) การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

1.5.2 การจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมไปสู่สิ่งใหม่โดยอาศัยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ซึ่งทำให้เกิดขึ้นเป็นสิ่งแปลกใหม่มีคุณค่ามีความหมายต่อผู้เป็นเจ้าของความคิดและจะต้องเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องในสังคมมีความดีงามน่าชื่นชมและมีสุนทรียภาพของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.5.3 คุณภาพมาตรฐานตามหลักธรรมพระพุทธศาสนา หมายถึง ส่งเสริมให้เกิดความเจริญอกงามตามลักษณะปัญญาธรรม 4 ประการ คือ 1) สัมปยุตตสังสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ 2) สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษา โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) อัมมานุสสัมปยุตติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูก เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดผลการผสมผสานการจัดประสบการณ์พัฒนาต่อผู้เรียนอีกทางหนึ่งของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.5.4 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน หมายถึง พัฒนาการนักเรียนด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.5.5 เด็กปฐมวัยหมายถึง เด็กช่วงอายุ 3 – 5 ปี สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.6 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.6.1 ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้วางกรอบและแนวทางการวิจัย ในรูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methodology Design) ซึ่งประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด ซึ่งแนวคิด ที่ผู้วิจัยกำหนดคือประยุกต์ขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามองค์ประกอบของระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ.2553 หมวดที่ 2 จำนวน 8 ข้อ ซึ่งการจัดประสบการณ์เรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน ประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้
- 2) จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา
- 3) จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้
- 4) ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน มุ่งให้เด็กมั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปฏิบัติ ในสิ่งที่สร้างสรรค์เพื่อนำไปดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง
- 5) จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้
- 6) จัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน
- 7) การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้
- 8) การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายคุณภาพการศึกษาไว้ คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

โดยเกิดคุณภาพจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ส่งเสริมให้เกิดความเจริญอกงามตามลักษณะปัญญาธรรม 4 ประการ คือ 1) สัมปยุตตสังสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ 2) สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษา โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) อัมมานุสสัมปยุตติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูก เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดผลการผสมผสานการจัดประสบการณ์

พัฒนาต่อผู้เรียนอีกทางหนึ่ง จนเกิดพัฒนาการสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขกิน อยู่คู่ฟุ้ง เป็น คือ มีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่า ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญา และมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานในการดำเนินชีวิตโดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตร

1.6.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.6.2.1 ประชากร

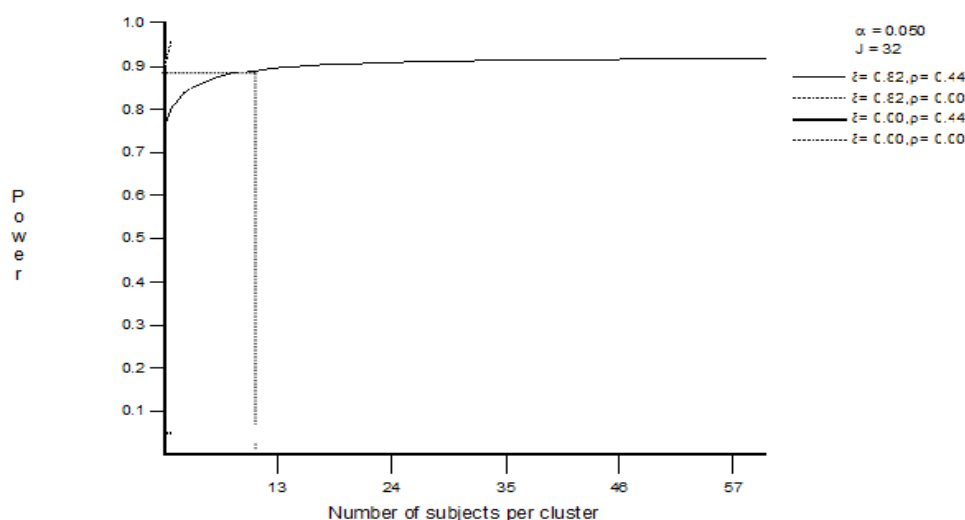
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ และผู้เรียนที่ศึกษา อยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 98 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ และผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 78 โรงเรียนๆละ 1 คน รวม 78 คน แต่การวิจัยครั้งนี้ต้องการกลุ่มตัวอย่างมาประมาณ ค่าพารามิเตอร์โดยมีค่า power ต้องไม่น้อยกว่า .8 ซึ่งการได้มาของค่า power จึงมีค่าอื่นเข้ามารวมในการวิเคราะห์ด้วย เช่น

- 1.ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (Intraclass Correlation)
- 2.ใช้ค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 $\alpha = .05$
- 3.ขนาดของอิทธิพล (effect size)
- 4.จำนวนกลุ่ม (โรงเรียน: J) จำนวน 78 โรงเรียนๆละ 1 คน รวม 78 คน
- 5.และค่าพลังการทดสอบ (Power) ไม่น้อยกว่า .80

การวิจัยครั้งนี้เป็นการหา วิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis)จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการนี้ โดยนำค่าสถิติทั้ง 5 ตัวมาหาความสัมพันธ์กันจะทำให้สามารถคำนวณขนาดของตัวอย่างในแต่ละกลุ่มได้ ดังรายละเอียดแสดงในแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 1

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ผลการวัดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน โรงเรียนทั้งหมด 78 โรงเรียน โดยมีสัดส่วนจำนวน ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 78 คน และ ผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 10 คน ต่อ 1 โรงเรียน รวม 780 คน ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1.6.3 ด้านพื้นที่ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดเชียงใหม่

1.6.4 ด้านระยะเวลา กำหนดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยภายใน 1 ปี คือเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 ถึง ตุลาคม พ.ศ.2560

1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการวิจัยก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ได้รับทราบบริบทสภาพปัญหาการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
2. ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีกระบวนการปฏิบัติที่ชัดเจน
3. ได้คู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ
4. สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการประสบการณ์เรียนรู้ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดทฤษฎีเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการวิจัยดังนี้ คือ

- 2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์
- 2.2 หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์
- 2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ
- 2.5 การวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis)
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบความคิดการวิจัย

2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎีของ Torrance

Torrance (1965,อ้างในณัฐพงษ์ เจริญทิพย์, 2539) ได้สรุปความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการของการมีความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือต่อข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่ไม่สมบูรณ์ รวมทั้งความพยายามที่จะสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างไรก็ตามในส่วนของกระบวนการคิดนั้นมิได้เป็นองค์ประกอบของการคิด ด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะหากแต่ให้ความสำคัญกับความคิดตามกระบวนการอันเป็นธรรมชาติ ซึ่งเชื่อว่ามี ความซับซ้อน และเกี่ยวเนื่องกันระหว่างองค์ประกอบต่างๆ มากกว่าที่จะเกิดแบบแยกส่วน โดยได้แบ่งกระบวนการคิดสร้างสรรค์เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การค้นหาข้อเท็จจริง เริ่มจากการเกิดความรู้สึกกังวล สับสน วุ่นวาย แต่ยังไม่สามารถระบุปัญหาได้
2. การค้นพบปัญหา เมื่อคิดจนเข้าใจจะสามารถระบุได้ว่าปัญหานั้นคืออะไร
3. การค้นพบแนวคิด ตลอดจนรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อทดสอบความคิด
4. การค้นพบคำตอบ ทดสอบสมมติฐานจนพบคำตอบ
5. การยอมรับผลจากการค้นพบ ยอมรับคำตอบที่ค้นพบ ขั้นนี้จะเป็นการยอมรับคำตอบที่ได้จากการพิสูจน์เรียบร้อยแล้วจะแก้ไขปัญหานั้นให้สำเร็จได้อย่างไร และต่อจากจุดนี้ การแก้ปัญหา หรือการค้นพบจะไม่สิ้นสุด แต่ที่ได้จากการค้นพบจะนำไปสู่หนทางที่ทำให้เกิดแนวคิดหรือสิ่งใหม่ต่อไปที่เรียกว่า New Challenge

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์มีผู้ให้คำนิยามไว้มากมายเนื่องจากสามารถมองได้หลากหลายแง่มุมซึ่งนักการศึกษาหลายๆ คนได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ในหลายประเด็น เป็นต้นว่า

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545, หน้า3-4) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ในความคิดแง่บวก คือ การพูดแง่บวกโดยไม่ได้นิยามที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างหรือแปลกใหม่ความคิดสร้างสรรค์ในการกระทำที่ไม่ทำร้ายใคร คือ การมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างให้ดีขึ้นคิดเชิงเสนอแนะมากกว่าตำหนิติเตียนความคิดสร้างสรรค์ในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ คือ การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมนอกจากนี้ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546, หน้า 7) ยังได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุมเรียกว่าความคิดแบบอเนกนัยซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิมเป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัวเกิดการเรียนรู้เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนองให้เกิดความคิดเชิงจินตนาการซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของความคิดสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การประดิษฐ์หรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่หรือเพื่อแก้ปัญหาซึ่งจะต้องอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ทั้งหมดที่ผ่านมาซึ่งสมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544, หน้า 2) ยังกล่าวเสริมอีกว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนยากแก่การให้คำจำกัดความที่แน่นอนตายตัว ถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ในเชิงผลงานผลงานนั้นต้องเป็นงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่ากล่าวคือใช้ได้โดยมีคนยอมรับถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ในเชิงกระบวนการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ คือ การเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งของหรือความคิดที่มีความแตกต่างกันมากเข้าด้วยกันถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์เชิงบุคคล บุคคลนั้นจะต้องเป็นคนที่มีความแปลกเป็นตัวของตัวเองเป็นผู้ที่มีความคิดคล่องมีความคิดยืดหยุ่นและสามารถให้รายละเอียดในความคิดนั้นๆ ได้

สรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมไปสู่สิ่งใหม่โดยอาศัยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ซึ่งทำให้ผลที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งแปลกใหม่มีคุณค่ามีความหมายต่อผู้เป็นเจ้าของความคิดและจะต้องเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องในสังคมมีความดีงามน่าชื่นชมและมีสุนทรียภาพ

กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์

กระบวนการของความคิดสร้างสรรค์เป็นการแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนหรือลำดับการเกิดความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่ระยะเริ่มต้นไปจนถึงระยะที่ได้ความคิดหรือไอเดียตามทัศนะของวอลลาส (Wallas, 1926 อ้างมาจาก http://en.wikipedia.org/wiki/Creativity#Graham_Wallas) มี 4 ขั้นตอนดังนี้

- 1) ขั้นการเตรียมตัว (Preparation) เป็นขั้นที่เราจะเชื่อมโยงสัมพันธ์ความคิดหรือสิ่งที่แตกต่างกันเข้าด้วยกัน
- 2) ขั้นฟักตัว (Incubation) เป็นขั้นที่พยายามลืมเรื่องที่ต้องการคิดให้หมดสิ้นเพื่อหาเรื่องใหม่
- 3) ขั้นรู้แจ้ง (Illumination) เป็นขั้นที่เกิดการหยั่งเห็นหรือพบคำตอบ
- 4) ขั้นการตรวจสอบ (Verification) เป็นขั้นที่ทบทวนตรวจสอบจนพึงพอใจในผลงานแล้วนำเสนอ

สรุปได้ว่ากระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 4 ขั้นตอนของ วอลลาซเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวบุคคลเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ซึ่งต่อมาโรสและเลวิช (1987, อ้างในสมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ์, 2544, หน้า19-22) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์อีกลักษณะหนึ่ง คือ

- 1) ขั้นเห็นปัญหา (Perceiving Problem) คือ การมองเห็นปัญหาจากชีวิตประจำวันในมุมมองหนึ่งที่ตื้นตื้นใจ
- 2) ขั้นขยายปัญหา (Modifying the Problem) คือ การมองปัญหาในแง่มุมต่างๆ เพื่อหาสาเหตุและผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละแง่มุม
- 3) ขั้นการประวิงคำตัดสิน (Suspending Judgment) เป็นการเปิดใจกว้างไม่สนใจต่อคำตัดสินเพื่อให้ผลเป็นไปจินตนาการ
- 4) ขั้นผลที่เกิดจากการฟักตัว (Incubation Effect) คือ การที่สมองหยุดคิดแต่ฟักตัวของปัญหาเรื่อยๆ แล้วเกิดแวบคำตอบขึ้นในเวลาต่อมา
- 5) ขั้นความแน่วแน่ในความคิด (Sticking with an Idea) คือ การไม่ยอมละทิ้งแนวทางหรือแนวคิดของตนกลับพยายามพิสูจน์แนวคิดนั้นจนสำเร็จ
- 6) ขั้นการมองเห็นภาพพจน์ในผลงาน (Envisioning Results) คือ การสร้างจินตนาการขั้นสามารถเลือกข้อสรุปที่ดีที่สุด (Selecting the best Conclusion) คือ การตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด
- 7) ขั้นเต็มใจทำในสิ่งที่ตนตัดสินใจ (Willingness to Facilitate a Decision) คือ การยอมรับในงานของตนไม่ว่าจะเจอปัญหาอุปสรรคหรือคำคัดค้านจากผู้อื่น
- 8) ขั้นการยอมรับในความไม่แน่นอน (Acceptance of Uncertainty) คือ การสนใจในโครงสร้างที่ไม่แน่นอนไม่กระฉกกระชากเพราะรู้สึกสนุกท้าทายและทำให้เกิดความคิดใหม่
- 9) ขั้นความยากลำบากในการจัดระบบของสิ่งที่ไม่เป็นระบบ (Hazards of Systematizing the Unsystematic) ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ไม่สามารถให้คำตอบหรือคำอธิบายที่แจ่มชัดมีระบบระเบียบได้เพราะความคิดสร้างสรรค์ไม่มีการจำกัดขอบเขตเป็นการค้นพบที่ไม่สิ้นสุด

จากแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการของความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวในข้างต้นสรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการพัฒนาการคิดของบุคคลอย่างเป็นขั้นตอนโดยการคิดหาเหตุผลหรือจินตนาการเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นประกอบกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้นผสมผสานกับประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดความคิดและสิ่งใหม่ๆ ซึ่งนำไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์

อารี พันธมณี (2545, หน้า 61) สรุปลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

- 1) มีความสามารถในการคิดพลิกแพลงแก้ปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงด้วยดี
- 2) ไม่ชอบทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล
- 3) มีจิตใจจดจ่อและผูกพันกับงานมีความอดทนอย่างทรหด
- 4) ไม่ยอมล้มเลิกอะไรง่ายๆ เป็นนักสู้ที่ดี
- 5) มีการคิดคำนึงหรือมีจินตนาการสูง
- 6) มีลักษณะความเป็นผู้นำ
- 7) มีลักษณะขี้เล่นร่าเริง

- 8) ชอบรับประสบการณ์ใหม่ๆ
- 9) นับถือตนเองและเชื่อมั่นในตนเองสูง
- 10) มีความคิดอิสระและยืดหยุ่น
- 11) ยอมรับและสนใจสิ่งแปลก
- 12) มีความซับซ้อนในการรับรู้
- 13) กล้าหาญกล้าเผชิญความจริง
- 14) ไม่ค่อยเคร่งครัดกับระเบียบแบบแผน
- 15) ไม่ยึดมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกินไป
- 16) มีอารมณ์ขัน

การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ทำโดยการจัดประสบการณ์หรือฝึกอบรมหรือจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้โดยมีหลักการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

- 1) ยอมรับคุณค่าและความสามารถของบุคคลอย่างไม่มีเงื่อนไข
- 2) แสดงให้เห็นว่าความคิดของเขามีคุณค่าและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- 3) ให้ความเข้าใจและเห็นใจในตัวเขาและความรู้สึกของเขา
- 4) อย่าพยายามกำหนดแบบเพื่อให้ทุกคนมีความคิดและบุคลิกเดียวกัน
- 5) อย่าสนับสนุนหรือให้รางวัลเฉพาะผลงานที่มีผู้ทดลองทำแล้วเป็นที่ยอมรับกัน

ควรให้ผลงานแปลกใหม่มีโอกาสได้รับรางวัลและคำชมเชยบ้าง

- 6) ส่งเสริมให้ใช้จินตนาการของตนเองโดยการยกย่องชมเชยเมื่อมีจินตนาการที่แปลกและมีคุณค่า
- 7) กระตุ้นและส่งเสริมให้เรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ
- 8) ส่งเสริมให้ถามและให้ความสนใจต่อคำถามรวมทั้งชี้แนะแหล่งคำตอบ
- 9) ตั้งใจและเอาใจใส่ความคิดแปลกๆ ด้วยใจเป็นกลาง
- 10) พึงระลึกเสมอว่าการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ต้องใช้เวลาและค่อยเป็นค่อยไป

บรรยากาศที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นบรรยากาศที่เต็มไปด้วยการยอมรับและการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระจะช่วยให้สามารถพบความคิดใหม่ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ให้ก้าวหน้าตามขีดความสามารถส่วนบุคคลแต่เราไม่สามารถคอยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นเองจำเป็นต้องกระตุ้นด้วยวิธีการต่างๆ (กรมวิชาการ, 2535 ,หน้า 18)

เทคนิคการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Williams

Frank Williams (อ้างในอารี พันธมณี, 2545) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาชาวอเมริกันซึ่งศึกษาเรื่องการสอนความคิดสร้างสรรค์อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งได้เสนอรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ขึ้นชื่อว่า Williams Cube CAI Model ซึ่งเป็นรูปแบบในการส่งเสริมพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ทั้งทางด้านความรู้ความคิดความรู้สึกหรือเจตคติในห้องเรียนหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบการสอนให้เด็กรู้จักคิดการแสดงออกทางความรู้สึกและการแสดงออกในวิถีทางของความคิดสร้างสรรค์รูปแบบการสอนนี้แบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านเนื้อหา มิติที่ 2 ด้านพฤติกรรมการสอนของครู มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนดังแสดงในภาพ 3 โครงสร้างของรูปแบบการสอน

เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Williams จากภาพ Williams แบ่งรูปแบบการสอนออกเป็น 3 มิติโดยอธิบายได้ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านเนื้อหา (Content) หมายถึง ในการสอนความคิดสร้างสรรค์นั้นยึดหลักสูตรเป็นแกน และจัดการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

มิติที่ 2 ด้านพฤติกรรมการสอนของครู (Teacher Behavior) หมายถึง ในการสอนของครูเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กนั้น Williams เน้นเทคนิคการสอนและการเสนอกิจกรรมอันเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมสร้างสรรค์ไว้ 18 ลักษณะ ดังนี้

1) การสอน Paradox หมายถึง การสอนเกี่ยวกับความคิดเห็นในลักษณะซึ่งขัดแย้งในตัวเอง ความคิดเห็นซึ่งค้านกับสามัญสำนึกความจริงที่ยากจะเชื่อถือหรืออธิบายได้ความเห็นหรือความเชื่อที่ฝังใจมานานเป็นการฝึกการมองสิ่งต่างๆ ในรูปแบบเดิมให้แตกต่างออกไปและเป็นการส่งเสริมความคิดเห็นที่ไม่คล้ายกัน

2) การพิจารณาลักษณะ (Attributes) หมายถึง การสอนให้นักเรียนคิดพิจารณาถึงลักษณะต่างๆ ที่ปรากฏของมนุษย์สัตว์สิ่งของในลักษณะที่แตกต่างไปจากที่เคยคิดที่เคยเห็นรวมทั้งในสิ่งที่คาดไม่ถึงด้วย

3) การเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย (Analogies) หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งหรือสถานการณ์ที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันแตกต่างกันหรือตรงกันข้ามอาจเป็นคำเปรียบเทียบคำพังเพยสุภาษิตก็ได้

4) การบอกสิ่งที่คลาดเคลื่อนไปจากความจริง (Discrepancies) หมายถึง การแสดงความคิดเห็นระบุงชี้ถึงสิ่งที่คลาดเคลื่อนจากความจริงหรือขาดตกบกพร่องผิดปกติหรือสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ให้อุภาพสัตว์แล้วให้นักถึงสถานที่อาศัยของสัตว์ เช่น เสือถึงป่า ลิงถึงต้นไม้หรือลองให้นักถึงสถานที่อื่นๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับสัตว์ดังกล่าว เช่น อุฐินอยู่บนหิมะแทนที่จะต้องอยู่ในทะเลทราย

5) การใช้คำถามยั่วและกระตุ้นให้ตอบ (Provocative Questions) หมายถึง การตั้งคำถามแบบปลายเปิดและเป็นคำถามที่ยั่วและเร้าความรู้สึกนึกคิดให้ชวนคิดค้นคว้าเพื่อให้ได้ความหมายที่ลึกซึ้งสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่เป็นไปได้คำถามลักษณะนี้จะสามารถตอบถูกได้มากกว่าหนึ่งคำตอบซึ่งเป็นการส่งเสริมความกล้าให้นักเรียนกล้าตอบกล้าคิดและเชื่อว่าไม่มีคำตอบใดผิดไม่มีใครจะหัวเราะเยาะคำถามมักจะลงท้ายว่ามีวิธีการใดบ้างมีประโยชน์เช่นไรบ้าง

6) การเปลี่ยนแปลง (Example of Change) หมายถึง การฝึกให้คิดถึงการเปลี่ยนแปลงดัดแปลงการปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่คงสภาพมาเป็นเวลานานให้เป็นไปในรูปแบบใหม่อื่นๆ และเปิดโอกาสให้เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีต่างๆ อย่างอิสระ

7) การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ (Example of Habit) หมายถึง การฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีความยืดหยุ่นยอมรับการเปลี่ยนแปลงคล้ายความยึดมั่นต่างๆ เพื่อปรับตนให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ เช่น หากโลกนี้ไม่มีโทรศัพท์คนจะติดต่อกันอย่างไร

8) การสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างเดิม (An Organized Random Search) หมายถึง การฝึกให้รู้จักการสร้างสิ่งใหม่ๆ กฎเกณฑ์ใหม่ๆ ความคิดใหม่ๆ โดยอาศัยโครงสร้างเดิมหรือกฎเกณฑ์เดิมที่เคยมีอยู่แต่พยายามคิดพลิกแพลงให้ต่างไปจากเดิม เช่น ให้นักเรียนฟังเรื่องแต่งช่วงแรกแล้วต่อเรื่องตอนท้าย ให้จบ

9) ทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล (Skill of Search) หมายถึง การฝึกให้นักเรียนรู้จักการสำรวจเพื่อหาข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็นการค้นหาแบบนักประวัติศาสตร์ (Historian Search) เป็นการศึกษาค้นคว้าหรือ

สำรวจวิธีการที่ปฏิบัติมาแต่ดึกดำบรรพ์การค้นคว้าแบบบรรยาย (Descriptive Search) เป็นการลองคิดหาวิธีใหม่ๆ แบบการลองผิดลองถูกก่อนค้นพบและการค้นคว้าแบบนักวิทยาศาสตร์ (Experimental Search) เป็นวิธีการสำรวจค้นคว้าแบบสมมติฐานแล้วหาข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐาน

10) การค้นหาคำตอบจากคำถามที่กำกวมไม่ชัดเจน (Tolerance for Ambiguity) เป็นการฝึกให้มีความอดทนและพยายามที่จะค้นหาคำตอบต่อปัญหาที่กำกวมหรือเป็นสองนัยสลับหรือท้าทายความนึกคิดต่างๆ เช่น ให้ดูภาพยนตร์ค้างตอนสำคัญแล้วให้ผูกเรื่องตามใจหรือต่อเติมภาพจากส่วนที่กำหนดไว้ให้สมบูรณ์

11) การแสดงออกจากการหยั่งรู้ (Intuitive Expression) เป็นการฝึกให้รู้จักการแสดงออกทางความรู้สึกความคิดที่เกิดจากสิ่งเร้าโดยอวัยะรับสัมผัส เช่น ดูภาพคนในอิริยาบถต่างๆ แล้วใช้ความรู้สึกช่วยกันเอาภาพนั้นๆ หรือให้ดูภาพแล้วเดาเหตุการณ์ว่าเกิดอะไรขึ้น

12) การพัฒนาตน (Adjustment for Development) หมายถึง การฝึกให้นักเรียนรู้จักพิจารณาศึกษาดูความพลาดพลั้งล้มเหลวซึ่งเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตามแล้วหาประโยชน์จากความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของตนเองหรือของผู้อื่นหรือใช้ความผิดพลาดเป็นบทเรียนนำไปสู่ความสำเร็จ

13) ลักษณะบุคคลและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Creative Person and Process) หมายถึง การให้การศึกษาระดับบุคคลสำคัญทั้งในแง่ลักษณะพฤติกรรมและกระบวนการคิดตลอดจนวิธีการและประสบการณ์ของเขาด้วย

14) ประเมินสถานการณ์ (Evaluate Situation) หมายถึง การฝึกให้หาคำตอบโดยคำนึงผลที่เกิดขึ้นและความหมายเกี่ยวเนื่องกันด้วยการตั้งคำถามว่าถ้าสิ่งนั้นเกิดขึ้นแล้วจะเกิดผลอย่างไร เช่น ถ้าให้เลือกวัสดุ 2-3 อย่าง เช่น กระดาษใบสาลีท่านจะประดิษฐ์เป็นอะไรบ้าง

15) พัฒนาศักยภาพการอ่านอย่างสร้างสรรค์ (A Creative Reading Skills) หมายถึง การฝึกให้รู้จักคิดแสดงความคิดเห็นแสดงความรู้สึกนึกคิดต่อเรื่องที่อ่านทั้งนี้เป็นการอ่านจากภาพและการอ่านตัวอักษร

16) พัฒนาการฟังอย่างสร้างสรรค์ (A Creative Listening Skills) หมายถึง การฝึกให้เกิดความรู้สึกนึกคิดขณะฟังหลังจากการฟังบทความเรื่องราวดนตรีเพื่อเป็นการศึกษาข้อมูลความรู้ซึ่งโยงไปหาสิ่งอื่นๆต่อไป เช่น ให้นักเรียนฟังเรื่องราวบทความแล้วแต่งเรื่องเสียใหม่โดยอาศัยความเดิมหรือให้นักเรียนคิดหาทางการเคลื่อนไหวจากเรื่องที่เล่าให้ฟังเช่นสมมุติช้างใหญ่ตัวหนึ่งยืนอยู่ให้ลองผลักช้างให้เขยื้อนโดยแสดงให้เห็นจริงเห็นจัง

17) พัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ (A Creative Writing Skills) หมายถึง การฝึกให้แสดงความรู้สึกความคิดและจินตนาการด้านการเขียนบรรยายหรือพรรณนาให้เห็นภาพชัดเจน

18) ทักษะการมองภาพในมิติต่างๆ (Visualization Skills) หมายถึง การฝึกให้แสดงความรู้สึกจากการมองภาพในมุมแปลกๆใหม่ๆไม่ซ้ำของเดิม เช่น ลองวาดภาพจากสิ่งที่กำหนดเช่นสามเหลี่ยมวงกลมสี่เหลี่ยม

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน (Pupil Behavior) หมายถึง จากการที่ครูได้จัดกระบวนการเรียนการสอนตามเนื้อหาวิชาต่างๆแล้วพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของนักเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์จะต้องเกิดขึ้นทั้งทางด้านสติปัญญาและด้านความรู้สึกเจตคติซึ่ง Williams ได้แบ่งพฤติกรรมนักเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ด้านความรู้และความเข้าใจหรือด้านสติปัญญา (Cognitive Behavior) หมายถึง นักเรียนต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านกลไกสมองในด้านดังต่อไปนี้

ก. ความคิดคล่องตัว (Fluent Thinking) หมายถึง ความคล่องแคล่วหรือความคล่องตัวในการคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าให้มากที่สุดหรือความสามารถในการคิดหาคำตอบที่ชัดเจนตรงประเด็นให้ได้จำนวนมากที่สุดความคิดคล่องเน้นปริมาณความคิด คือ ความคิดยังมีปริมาณมาก

ข. ความคิดริเริ่ม (Original Thinking) หมายถึง ความคิดแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่น ความคิดริเริ่มอาจเกิดจากการคิดของเดิมที่มีอยู่แล้วให้แตกต่างไปจากเดิมหรือสามารถพลิกแพลงให้กลายเป็นสิ่งใหม่ที่ไม่เคยคาดคิดความคิดริเริ่มอาจจะเป็นการนำความคิดเก่ามาปรุงแต่งผสมผสานจนเกิดเป็นของใหม่ก็ได้

ค. ความคิดละเอียดลออ (Elaborative Thinking) หมายถึง ความคิดรายละเอียดคิดเป็นขั้นตอนสามารถอธิบายให้เห็นภาพจนชัดเจนหรือเป็นผลงานที่สมบูรณ์ขึ้นความคิดละเอียดลออจัดเป็นความคิดในรายละเอียดที่นำมาตกแต่งขยายความคิดครั้งแรกให้สมบูรณ์ขึ้น

2) ด้านความรู้หรือด้านจิตใจ (Affective Behavior) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้จิตใจหรือเจตคติของนักเรียนในด้านต่างๆซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

ก. ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ได้แก่ ความต้องการตอบสนองความกระหายอยากรู้ในทุกสิ่งทุกอย่างความสงสัยประหลาดใจและความรู้สึกไวต่อสิ่งที่พบเห็นและแสดงออกด้วยการทดลองค้นคว้าศึกษาและซักถามอยู่เป็นนิจและกระตือรือร้นที่จะซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่แปลกใหม่อยู่เสมอคำถามก็แปลกๆประหลาดๆบ่อยครั้งที่คำถามมักทำให้ผู้ใหญ่รู้สึกไม่เข้าใจและหาคำตอบไม่ได้ความอยากรู้อยากเห็นช่วงซักถามและความช่างสังเกตชอบทดลองเป็นพื้นฐานสำคัญของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์จึงควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ทดลองสำรวจและเป็นการกำลังใจให้เขาได้พัฒนาคุณลักษณะความอยากรู้อยากเห็นและสามารถให้ผลผลิตที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ข. ความเต็มใจจะเสี่ยง (Risk-Taking) ได้แก่ การตอบสนองความกระหายอย่างอยากรู้อยากเห็นของตนมีความรู้สึกกล้าหาญกล้าเดาคาดคะเนและพอใจที่จะทดลองขีดความสามารถของตนโดยไม่กลัวว่าผิดพลาดพลั้งหรือประสบความล้มเหลวหรือไม่คำนึงถึงการวิพากษ์วิจารณ์

ค. ความพอใจที่จะทำสิ่งที่สลับซับซ้อน (Complexity) ได้แก่ ความต้องการตอบสนองที่จะทำในสิ่งที่ยากซับซ้อนพิสดารให้เกิดผลสำเร็จความยากและความซับซ้อนไม่ได้เป็นอุปสรรคแต่เป็นแรงกระตุ้นยั่วยุและท้าทายให้อยากทำให้สำเร็จเพราะฉะนั้นปัญหาที่ยุ่งยากหรืองานที่ซับซ้อนจึงไม่เป็นสิ่งที่ทำให้ท้อถอยแต่เกิดมูมานะและแรงจูงใจและกล้าที่จะทำงานที่ไม่มีโครงสร้างแน่ชัดคลุมเครือไม่ชัดเจนแต่หาทางด้วยวิธีการของเขาเองทำให้เกิดความสำเร็จ

ง. ความคิดจินตนาการ (Imagination) การตอบสนองความต้องการที่จะคิดสร้างภาพพจน์จากสิ่งที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนความคิดจินตนาการจึงมักคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ยังไม่เกิดขึ้นหรือดูเหมือนจะเป็นไปได้ยากและเป็นลักษณะสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่การคิดค้นประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่และเป็นประโยชน์ความคิดจินตนาการมีลักษณะที่สำคัญ คือ ต้องเป็นจินตนาการที่ควบคู่กับความพยายามสร้างงานหรือทำให้จินตนาการเป็นจริงขึ้นมาหรือเรียกว่าจินตนาการประยุกต์และความคิดสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่

สรุปได้ว่าเทคนิคการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Frank Williams ว่ารูปแบบการสอนให้เด็กรู้จักคิดการแสดงออกทางความรู้สึกและการแสดงออกในวิถีทางของความคิดสร้างสรรค์รูปแบบการสอนนี้แบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านเนื้อหา มิติที่ 2 ด้านพฤติกรรม การสอนของครู มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม การเรียนของนักเรียนซึ่ง Williams ได้แบ่งพฤติกรรมนักเรียน

ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) ด้านความรู้และความเข้าใจหรือด้านสติปัญญา (Cognitive Behavior) นักเรียนต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความคิดคล่องตัวความคิดริเริ่มความคิดละเอียดลออ 2) ด้านความรู้หรือด้านจิตใจแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ความอยากรู้อยากเห็นความเต็มใจจะเสี่ยงความพอใจที่จะทำสิ่งที่สลับซับซ้อนและความคิดจินตนาการ

2.2 หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

เชียวพร สีหะวงษ์ (2549, หน้า 1-16) ได้ให้ความหมายของลักษณะจุดเน้นในหลักพุทธธรรมหรือองค์ความรู้ที่เป็นคำสอนในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การนำหลักธรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยนำไปพัฒนาผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภavana 4 กล่าวคือได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้านไป พร้อมกันได้แก่

1. พัฒนาการทางกาย (กายภavana)
2. พัฒนาการทางสังคม (ศีลภavana)
3. พัฒนาการทางจิต (จิตภavana)
4. พัฒนาการทางปัญญา (ปัญญาภavana)

หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้จะเป็นคนดีคนเก่งและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขกินอยู่คู่ฟุ้งเป็น คือ มีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่าใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานในการดำเนินชีวิต และการจัดดำเนินการของสถานศึกษาและแสดงถึงการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรเอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านด้วยวิถีวัฒนธรรมแสวงปัญญา

ทั้งนี้การพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวจัดผ่านระบบไตรสิกขาที่ผู้เรียนได้ศึกษาปฏิบัติอบรมทั้งศีลหรือพฤติกรรมหรือวินัยในการดำเนินชีวิตที่พึงงามสำหรับตนและสังคมสมาธิหรือด้านการพัฒนาจิตใจที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพ มีจิตใจที่ตั้งมั่นเข้มแข็งและสงบสุข และปัญญาที่มีความรู้ที่ถูกต้องมีศักยภาพในการคิดการแก้ปัญหาที่แยบคาย ทั้งนี้การจัดการศึกษาที่เป็นระบบ จะส่งเสริมให้เกิดลักษณะของปัญญาคุณธรรม 4 ประการ คือ

1. สัมปรีสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดีใกล้ผู้รู้ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีครูอาจารย์ดีมีข้อมูล มีสื่อที่ดี
2. สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี
3. โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี
4. อัมมานุสम्मปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้อย่างมีความสุข

การดำเนินชีวิตได้ถูกต้องตามธรรมปัญญาคุณธรรม 4 ประการนี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักไตรสิกขาได้อย่างชัดเจน สำหรับแนวคิดเบื้องต้นของการจัดสภาพในสถานศึกษาที่เหมาะสมในด้านต่างๆ มีลักษณะดังต่อไปนี้

ด้านกายภาพสถานศึกษาจะจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาศีล สมาธิและปัญญา เช่น มีศาลาพระพุทธรูปเด่นเหมาะสมที่ชวนให้ระลึกถึง พระรัตนตรัยอยู่เสมอ มีมุมหรือห้องให้ศึกษาพุทธธรรมบริหารจิตเจริญภาวนาเหมาะสม หรือมากพอที่จะบริการผู้เรียน หรือการตกแต่งบริเวณให้เป็นธรรมชาติหรือใกล้ชิดธรรมชาติชวนให้มีใจสงบและส่งเสริม

ปัญญา เช่น รมรืน มีป้ายนิเทศ ป้ายคุณธรรม คู่มือเสียงต่างๆ มีให้อีกทีถ้าเปิดเพลงกระจายเสียงก็ ฟังเลือกเพลงที่ส่งเสริมสมาธิประเทืองปัญญา เป็นต้น ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิตสถานศึกษาจัด กิจกรรมวิถีชีวิตประจำวัน ประจำสัปดาห์หรือในโอกาสต่างๆ เป็นภาพรวมทั้งสถานศึกษา ที่เป็นการปฏิบัติ บูรณาการทั้งศีล สมาธิและปัญญา โดยเน้นการวิถีชีวิตของการกินอยู่ด้วยสติสัมปชัญญะเพื่อเป็นไป ตามคุณค่าแท้ของการดำเนินชีวิตโดยมีกิจกรรมตัวอย่างดังนี้ คือ มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระก่อนเข้าเรียน และก่อนเลิกเรียนประจำวัน เพื่อใกล้ชิดศาสนามีกิจกรรมรับศีล หรือทบทวนศีลทุกวัน อาจเป็นบทกลอน หรือเพลง เช่นเดียวกับกิจกรรมแผ่เมตตา เพื่อให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข มีกิจกรรมทำสมาธิรูปแบบต่างๆ เช่น นั่งสมาธิ ท่องอาขยานเพื่อสมาธิสวดมนต์สร้างสมาธิหรือทำสมาธิ เคลื่อนไหวอื่นๆ เป็นประจำหรือก่อนเรียน เพื่อพัฒนาสมาธิมีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทาน อาหารกลางวัน เพื่อให้กินเป็น กินอย่างมีสติ มีปัญญารู้เข้าใจมีกิจกรรมอาสาตาศาสนาปฏิบัติวินัยหรือศีล เพื่อให้อยู่เป็น อยู่อย่างสงบ มีกิจกรรมประเมินผลการปฏิบัติธรรม ศีล สมาธิปัญญา ประจำวัน เพื่อให้อยู่ เป็น มีการสวดมนต์ฟังธรรมประจำสัปดาห์หรือในวันพระ เพื่อพัฒนาศีล สมาธิปัญญา มีกิจกรรมบันทึกและ ยกย่องการปฏิบัติธรรม เน้นย้ำและเสริมแรงการทำความดีทุกห้องเรียนมีการกำหนดข้อตกลงในการอยู่ ร่วมกันโดยเข้าใจเหตุผลและประโยชน์ที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน

ด้านการเรียนการสอนสถานศึกษามีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาหรือจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการพุทธธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เพื่อเป็นการพัฒนา ผู้เรียนด้วยหลักพุทธธรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดคุณลักษณะอัน พึงประสงค์และตัวชี้วัด ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ที่สะท้อนการพัฒนาไตรสิกขาไปพร้อมๆ กัน

การจัดประสบการณ์เรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ จัดให้มีการบูรณาการพุทธธรรมในการเรียนรู้ และปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งนำพุทธธรรมมาเป็นฐานในการคิด มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลที่ดีและถูกวิธีหรือเป็นเกณฑ์ตรวจสอบการเรียนรู้การปฏิบัติหรือเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ หลักธรรมในการพัฒนาตนเองและผู้อื่นประสานร่วมมือกับวัดในการจัดการเรียนรู้ ทั้งสาระ พระพุทธศาสนาและกลุ่มสาระหรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาในบริบท ต่างๆ

ทั้งนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรมีลักษณะ สอนให้รู้ทำให้ดูอยู่ให้เห็น โดยผู้เรียนมีกระบวนการ เรียนรู้การพัฒนาทั้งด้านกาย ด้านอารมณ์ จิตใจและด้านปัญญา ด้านความประพฤติอยู่ สามารถที่จะนำ ความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะกิน อยู่ดูฟัง เป็น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตน และสังคมโดยไม่เบียดเบียนผู้ใดเกื้อกูลในการพัฒนาวัฒนธรรม แสวงหาปัญญาด้านบรรยากาศและปฏิสัมพันธ์สถานศึกษาส่งเสริมบรรยากาศของการใฝ่เรียนรู้และพัฒนา ไตรสิกขา หรือส่งเสริมการมีวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน มี บรรยากาศของการเคารพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส การมีความเมตตากรุณาต่อกันทั้งครูและผู้บริหารเพียร พยายามสนับสนุนโดยลักษณะต่างๆ การปฏิบัติตนเองที่จะสนับสนุน และเป็นตัวอย่างในการพัฒนาผู้เรียน ตาม วิถีพุทธสถานศึกษาวิเคราะห์จัดจุดเน้นหรือรูปแบบรายละเอียดโรงเรียนวิถีพุทธตามความเหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งแต่ละสถานศึกษาจะมีจุดเน้นและรายละเอียดรูปแบบที่แตกต่างกันได้ เช่น บางสถานศึกษาจะมีจุดเน้น ประยุกต์ไตรสิกขาในระดับชั้นเรียน บางสถานศึกษาเน้นประยุกต์ไตรสิกขาใน ระดับชั้นเรียน บางสถานศึกษาเน้นประยุกต์ในระดับกิจกรรมวิถีชีวิตประจำวันภาพรวม บางสถานศึกษา อาจทำทั้งระบบทุกส่วนของการจัดการศึกษาก็เป็นไปได้

กล่าวโดยสรุป การนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักไตรสิกขามาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และจัดการศึกษาที่เน้นการนำพุทธธรรมมาประยุกต์เข้ากับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เกิดค่านิยมที่พึงประสงค์ผู้เรียนมีวิจรรณญาณในการกิน อยู่ ดู ฟัง บุรณาการไตรสิกขาสอดแทรกในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในขณะที่วิธีการในการปฏิบัติงานนั้นมีความหลากหลายไปตามบริบทของสถานศึกษา และชุมชนของแต่ละท้องถิ่น และต้องอาศัยความร่วมมือตามหลัก บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) เพื่อสร้างสรรค์สภาพการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องทุกส่วนและได้พัฒนาสู่ชีวิตและสังคมที่งดงามควบคู่กันไป

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 3 – 5 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จะจัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 39 – 40)

1. หลักการจัดประสบการณ์

จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่องเน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิตการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาการเต็มตามศักยภาพ

จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กในวัยนี้ คือ ได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

จัดประสบการณ์ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆกัน

จัดประสบการณ์ให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า และแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้ออกการณไว้ ให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ ทั้งการวางแผน สนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลายสอดคล้องกับพัฒนาการ ลักษณะการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ บรรยากาศที่อบอุ่น ส่งเสริมการทำกิจกรรมแบบร่วมมือในสถานการณ์ต่างๆ กัน รวมทั้งสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กสำหรับปฐมวัย

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อพัฒนาการเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งนี้สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สำหรับเด็กอายุ 3 – 5 ปี จะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ที่แวดล้อมตัวเด็ก ธรรมชาติรอบตัวและสิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก และเป็นสิ่งที่เด็กสนใจ โดยไม่เน้นเนื้อหา การท่องจำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการ จำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับเด็ก เช่น ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 35)

อารีย์ พันธมณี (2545,หน้า 149 – 150) กล่าวว่ากิจกรรมเสริมประสบการณ์จะทำให้เด็กมีโลกทัศน์ที่กว้าง และจุดประกายความอยากรู้ให้มากขึ้น เพราะในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดเวลา

จากข้อมูลดังกล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็กระดับปฐมวัยต่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เป็นการจัดในลักษณะการเรียนรู้ปนเล่น เน้นให้เด็กได้ปฏิบัติจริงช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้ เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ บุคคลต่างๆที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปพร้อมกันไปด้วย

2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ (Model) มีความหมายในภาษาไทยอีกความหมายหนึ่งคือ “แบบจำลอง” หมายถึง สิ่ง ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง เป็นวิธีการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและจินตนาการของบุคคลที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและสามารถเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ (ไพรัช ฤทธิผาดี, 2544, หน้า 36) ขณะที่ Wiler (1967,p41) กล่าวว่า รูปแบบเป็นการสร้างความคิดรวบยอดของชุดปรากฏการณ์ ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในนิยาม ความสัมพันธ์และข้อเสนอของระบบ รูปนัยที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ Bardo และ Hartman (1982,p25) ได้ขยายความของรูปแบบว่ารูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้น เพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุก

แง่มุม ส่วนการที่จะระบุรูปแบบหนึ่งๆ จะต้องมียละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นๆควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัว ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้นๆ

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า รูปแบบเป็นการจำลองภาพในอุดมคติที่นำไปสู่การอธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ที่ไม่มีองค์ประกอบตายตัว หรือรายละเอียดทุกแง่มุม โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความแม่นยำและเชื่อถือได้

ประเภทของรูปแบบ Keeves (1988,p68) ได้จัดประเภทของรูปแบบตามลักษณะที่ปรากฏเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) แบบหุ่นจำลองเชิงเทียบเคียง (Analog Model) หมายถึง วิธีการจำลองจากของจริง หรือ คล้ายกับของจริง อาจมีขนาดแตกต่างจากขนาดจริงไปบ้าง เช่น หุ่นจำลองรถยนต์ หุ่นจำลองเครื่องบิน เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีลักษณะทางกายภาพ จุดอ่อนที่พบ คือ ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบในแบบจำลองอย่างชัดเจน

2) รูปแบบที่ใช้ภาษาในการอธิบาย (Semantic Model) บางครั้ง เรียกว่าเรียกว่าแบบเชิงข้อความ หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบเกี่ยวกับ เจตคติ รูปแบบเกี่ยวกับผลการเรียนแบบต่างๆ จุดอ่อนรูปแบบนี้ คือ ขาดความชัดเจนยากแก่การทดสอบโครงสร้างของรูปแบบ

3) รูปแบบที่ใช้แผนภูมิ (Schematic Model) หมายถึง รูปแบบที่ใช้แผนภาพ หรือแผนภูมิ (Diagram) ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใด เรื่องหนึ่งที่มีผลต่อกัน เช่น การเขียนรูปแบบโครงสร้างขององค์กรการบริหารงาน เป็นต้น

4) รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematic Models) หมายถึง รูปแบบที่แสดงออกในรูปของสูตรหรือสมการทางคณิตศาสตร์จึงมักเรียกรูปแบบนี้ว่า รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ โดยเริ่มมีการนำมาใช้ ในช่วงปี ค.ศ. 1960 ในสาขาวิชาการวัดผลการศึกษา ต่อมาได้ขยายผล ไปทางด้านการวิจัยทางการศึกษา และสาขาวิชาอื่น ๆ เพราะสามารถทดสอบสมมติฐานได้ และนำไปสู่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น ๆ ได้

5) รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Models) หมายถึง รูปแบบที่อยู่ในระดับขั้นสูง โดยมีตัวแปรแต่ละตัว แสดงความสำคัญเชิงสาเหตุกับตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

(1) Recursive Models หมายถึง รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุหรือตัวแปรอื่น ที่มีเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุไปในทางเดียวหรือไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

(2) Non-Recursive Models หมายถึง รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ของสาเหตุแบบเส้นคู่ระหว่างตัวแปร โดยทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรหนึ่งอาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของตัวแปรอื่น ๆ ภายในรูปแบบนั้น คือ ทั้งความสัมพันธ์ไปและย้อนกลับได้

โดยสรุป ความหมายของรูปแบบตามทีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นมี 4 ลักษณะ กล่าวคือ

1. รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของจริง รูปแบบที่เป็นแบบอย่าง และแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกอย่าง แต่มีขนาดเล็กลงหรือใหญ่ขึ้นกว่าปกติ นักวิชาการที่ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะนี้ ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2540)

2. รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปร

ต่างๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ นักวิชาการที่ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะนี้ ได้แก่ Willer (1967,p41) Bardo และ Hartman (1982,p25) Keeves (1988,p68)

3. รูปแบบ หมายถึง ลักษณะที่พึงปรารถนาซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติ หรือเกิดได้ยากในโลกของความจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่เรายากได้กับความสามารถที่จะหาสิ่งที่ต้องการนั้นแตกต่างกันมาก เช่น เมืองในอุดมคติ นักวิชาการที่ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะนี้ได้แก่ วัลลย์ รัฐ วรเทพพิพจน์ (2540)

4. รูปแบบ หมายถึง ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำ (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) แล้ว สามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้วิธีทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติได้ด้วยนักวิชาการที่ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะนี้ได้แก่ Willer (1967,p41)

สรุปได้ว่า ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่า แนวคิดรูปแบบที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ข้อสรุปในข้อ 2 รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ หรือรูปแบบที่ใช้แผนภูมิ (Schematic Models) หรือรูปแบบที่ใช้ภาษาในการอธิบาย (Semantic Models) ตามแนวคิดของ Keeves (1988) ที่ได้กำหนดขอบเขตและนิยามไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผู้วิจัย

คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

Keeves (1988 p 78) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรมีข้อกำหนด (Requirement)

4 ประการ คือ

- 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม (Associative Relationship)
- 2) รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
- 3) รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบ จะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
- 4) รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมเดลใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

การตรวจสอบรูปแบบ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบ หรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ อาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐาน เชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง คือ

- 1) การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องและเหตุผลระหว่างตัวแปร
- 2) การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่านี้ สามารถ

ประมาณข้ามกาลเวลา (Across Time) กลุ่มตัวอย่าง (Samples) หรือสถานที่ได้ (Sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรก็ได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ข้อ คือ

- (1) การสร้างรูปแบบใหม่ หรือ
- (2) การปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

Bardo และ Hartman,J.J.(1982,p54) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1) การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบของเป้าหมาย (Goal-Based Model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Model) แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญ เฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่ว่าจะประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการการศึกษาขั้นพื้นฐานมากขึ้น ในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริงๆ มาเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริงๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3) เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือ ว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4) เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High Credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

โดยที่การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบการกำกับติดตามสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบทั้งผู้ที่เป็่นนักวิชาการ ผู้ที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษาของประเทศ และผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเห็นว่ารูปแบบการกำกับติดตามสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเรื่องใหม่ โดยเฉพาะการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งยังไม่เคยมีในประเทศไทยมาก่อน จึงต้องอาศัยข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

2.5 การวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis)

อริยา อรุณินท์. (2556, หน้า1) กล่าวไว้ว่า การวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นเครื่องมือทางสถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) เพื่อให้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์และความหมายของข้อมูลแต่ละชุดอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้งและเป็นระบบ การวินิจฉัยจะไม่เพียงเบนสามารถยืนยันความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ได้เป็นประจักษ์นิยม (Empirical generalization)

การวิเคราะห์พหุตัวแปรเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปเพื่อหาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ใช้ในการทำความเข้าใจตัวแปรชุดนั้น นอกจากนี้ยังช่วยในการจัดกลุ่มของชุดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อกันและทำนายค่าตัวแปรใหม่ โดยอาศัยความสัมพันธ์ที่มีอยู่จากการวิเคราะห์เดิมและระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) หรือโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดซึ่งผันแปรตามความน่าเชื่อถือ

การวิเคราะห์พหุตัวแปรอยู่บนพื้นฐานของหลักการทางสถิติของสถิติหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตและการวิเคราะห์ผลของตัวแปรมากกว่าหนึ่งทางสถิติที่เวลาในการออกแบบและการวิเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาการค่าในหลายมิติในขณะที่คำนึงถึงผลกระทบของตัวแปรทั้งหมด ใช้สำหรับการวิเคราะห์หลายตัวแปร การวิเคราะห์หลายตัวแปรที่ซับซ้อน

การวิเคราะห์พหุตัวแปรเป็นรูปแบบของสถิติครอบคลุมการสังเกตพร้อมกันและการวิเคราะห์ผลของตัวแปรที่มากกว่าหนึ่ง การใช้สถิติหลายตัวแปร คือ การวิเคราะห์หลายตัวแปร สถิติหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันและพื้นหลังของแต่ละรูปแบบที่แตกต่างกันของการวิเคราะห์หลายตัวแปรและวิธีการที่พวกเขาเกี่ยวข้องกับแต่ละอื่น ๆ การปฏิบัติจริงจากสถิติหลายตัวแปรที่เป็นปัญหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับหลายประเภทของการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว (univariate) และหลายตัวแปร (multivariate) เพื่อให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและความสัมพันธ์ของพวกเขากับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงการศึกษา นอกจากนี้สถิติหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการแจกแจงความน่าจะเป็นหลายตัวแปรทั้งในแง่ของวิธีการเหล่านี้สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นตัวแทนของการกระจายของข้อมูลที่สังเกตได้วิธีที่จะสามารถนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการอนุมานเชิงสถิติโดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณที่แตกต่างกันหลายเป็นที่น่าสนใจของการวิเคราะห์เดียวกัน บางชนิดของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลหลายตัวแปร เช่น การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายและการวิเคราะห์จะไม่ได้รับการพิจารณา มักจะเป็นกรณีพิเศษจากสถิติหลายตัวแปรการวิเคราะห์เพราะจะเกี่ยวข้องกับการพิจารณา (univariate) เงื่อนไขการจำแนกของตัวแปรผลเดียวที่กำหนดตัวแปรอื่น ๆ

การวิเคราะห์การถดถอยหลายตัวแปร (Multivariate Regression Analysis) ใช้เมื่อการสร้างสมการถดถอย ประกอบไปด้วยตัวแปรทำนายตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไปและตัวแปรเกณฑ์มากกว่า 1 ตัว โดยตัวแปรทั้งหมดควรจะอยู่ในมาตราการวัดระดับ Interval หรือ Ratio Scale ถ้ามีตัวแปรใดอยู่ในมาตราการวัดระดับ Nominal หรือ Ordinal Scale ควรจะเปลี่ยนให้เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable) สถิตินี้เหมาะที่จะใช้เมื่อพบว่าตัวแปรเกณฑ์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์การถดถอยหลายตัวแปร (Multivariate Regression Analysis) เป็นสถิติอนุมานที่ใช้ในการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ในการสร้างตัวชี้วัดของผลกระทบโดยทั่วไป อัตราส่วนของอัตราหรือความเสี่ยงในการอธิบายความสัมพันธ์ (Correlations) หรือความสัมพันธ์แบบ

ถดถอย (regression) ภายในข้อมูลและในฟังก์ชันอื่น ๆ อีกมากมาย มักจะประมาณการจุดเป็นมาตรการของขนาดของผลกระทบ ข้อผิดพลาดการวัดอคติและการเลือกสุ่มข้อผิดพลาด ในขั้นตอนการประเมินข้อผิดพลาดแบบสุ่มจะไม่หลีกเลี่ยงได้ วิธีหนึ่งคือการคำนวณค่า p-value สำหรับช่วงของค่าพารามิเตอร์ที่เป็นไปได้ ช่วงของค่า p-value สูงกว่าระดับอัลฟาที่กำหนด (ปกติ 0.05) จะเรียกความเชื่อมั่น ขั้นตอนการประมาณค่าแบบช่วงจะเกิดในร้อยละ 95 ของการเกิดซ้ำ (การศึกษาที่เหมือนกันทุกประการยกเว้นสำหรับข้อผิดพลาดแบบสุ่ม) จำกัด ผลผลิตที่มีพารามิเตอร์ที่แท้จริง มันเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่ว่าคำถามถ้าคู่ของข้อ จำกัด ที่ผลิตจากการศึกษามีพารามิเตอร์ที่แท้จริงไม่สามารถตอบตามทฤษฎี (frequentist) ของช่วงความเชื่อมั่น เป้าหมายในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการดึงข้อมูลดิบจากการประเมินที่ถูกต้อง หนึ่งในคำถามที่สำคัญที่สุดและร่วมกันเกี่ยวกับกรณีที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างตัวแปรตอบสนอง (Y) และตัวแปร (Xi) ตัวเลือกที่จะตอบคำถามนี้คือการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเพื่อจำลองความสัมพันธ์ของตน มีหลายประเภทของการวิเคราะห์การถดถอยเป็น ประเภทของรูปแบบการถดถอยขึ้นอยู่กับชนิดของการกระจายของ Y; ถ้ามันเป็นอย่างต่อเนื่องและปกติประมาณเราใช้รูปแบบการถดถอยเชิงเส้น; ถ้า dichotomous เราใช้การถดถอยโลจิสติก; ถ้า Poisson หรือพหุนามที่เราใช้ในการเข้าสู่ระบบเชิงเส้น; ถ้าเวลา ข้อมูลไปยังเหตุการณ์ในที่มีกรณีการเซ็นเซอร์ ที่เราใช้แบบ Cox regression เป็นวิธีการสำหรับการสร้างแบบจำลอง โดยการสร้างแบบจำลองเราพยายามที่จะทำนายผล (Y) ขึ้นอยู่กับค่าของชุดของตัวแปร (Xi) วิธีการเหล่านี้ช่วยให้เราสามารถประเมินผลกระทบจากหลายตัวแปร (ตัวแปรและปัจจัย) ในรูปแบบเดียวกัน

จากการศึกษาข้อมูลสรุปได้ว่าการวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นเครื่องมือทางสถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์และความหมายของข้อมูลแต่ละชุดอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้งและเป็นระบบ การวินิจฉัยจะไม่เบี่ยงเบนสามารถยืนยันความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ได้เป็นประจักษ์นิยม (Empirical generalization) และการวิเคราะห์การถดถอยหลายตัวแปร (Multivariate Regression Analysis) เป็น การสร้างสมการถดถอย ประกอบไปด้วยตัวแปรทำนาย และตัวแปรเกณฑ์มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป โดยตัวแปรทั้งหมดควรจะอยู่ในมาตราการวัดระดับ Interval หรือ Ratio Scale ถ้ามีตัวแปรใดอยู่ในมาตราการวัดระดับ Nominal หรือ Ordinal Scale ควรจะเปลี่ยนให้เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy Variable) สถิตินี้เหมาะที่จะใช้เมื่อพบว่าตัวแปรเกณฑ์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญรัตน์ ศิริบุษย์ (2550) ได้ศึกษาการสร้างเกมสื่อประสมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยจากการศึกษาทำให้ได้เกมมัลติมีเดียที่มีการออกแบบที่เหมาะสมกับการรับรู้ของเด็กปฐมวัยซึ่งกิจกรรมภายในเกมกระตุ้นให้เด็กรู้จักคิดแสดงออกในวิถีของความคิดสร้างสรรค์อย่างสนุกสนาน มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ที่กำหนดไว้คือคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเล่นเกมของผู้เล่นทั้งหมดได้ร้อยละ 98 และจำนวนผู้เล่นร้อยละ 90 ทำคะแนนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้

พิพร เชาวนประยูร (2551) ได้ศึกษา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์โรงเรียนอนุบาลอินทราบ้านเด็กอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าได้แผนการสอนแบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยจำนวน 4 แผนประกอบด้วยแผนที่สอนเกี่ยวกับสถานที่สำคัญต่างๆ ในอำเภอแม่ริม บุคคลสำคัญอาชีพต่างๆ บทบาทและหน้าที่ของบุคคลอาชีพ

ต่างๆ และการแก้ปัญหาความสับสนในอำเภอแม่ริมพฤติกรรมสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมในภาพรวมเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับในแต่ละแผนและความสามารถในการสร้างผลงานสร้างสรรค์มีคะแนนโดยรวมสูงขึ้นในการทำผลงานแต่ละแผนคะแนนความสามารถในภาพรวมของแต่ละแผนที่มากที่สุด คือ คะแนนของความคิดยืดหยุ่นรองลงมา คือ คะแนนของความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออสุดท้ายคือคะแนนของความคิดคล่องตามลำดับ

สุญาณี ฉิมอำ (2550:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารในสถานศึกษาเอกชนและศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามรูปแบบการบริหารประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จาก 33 โรงเรียนจำนวน 1,796 คน และกลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 317 คนกำหนดขนาดโดยใช้ตารางเคร์จซ์และมอร์แกนและสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้อำเภอเป็นชั้นของการสุ่มผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารโดยภาพรวมและเมื่อแยกพิจารณาแต่ละรูปแบบพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกรูปแบบโดยรูปแบบการบริหารตามรูปแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูงสุดส่วนระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อแยกพิจารณาแต่ละรูปแบบอยู่ในระดับมากโดยด้านความพึงพอใจของครูผู้สอนในสถานศึกษาเอกชนอยู่ในระดับสูงสุดและผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3 จำแนกตามรูปแบบการบริหารพบว่าประสิทธิผลในแต่ละด้านในสถานศึกษาเอกชนที่มีรูปแบบการบริหารต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตรีทิพ บุญแย้ม (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับบุคคลและระดับกลุ่มงานเพื่อสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ในบริษัทเอกชนของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ทุกระดับระหว่างปัจจัยระดับบุคคลและระดับกลุ่มงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในระดับบุคคลและระดับกลุ่มงานโดยมีนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เป็นผลผลิตสุดท้าย

ธงชัย บุญเรือง (2547:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี โดยมีจุดหมายเพื่อศึกษาปัญหา เปรียบเทียบปัญหา และศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรีโดยรวมจำแนกตามลักษณะของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี มีดังนี้

3.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ได้แก่การให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องกระจายการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย และกำหนดคณะทำงานด้านระบบสารสนเทศ

3.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเทคนิค การวิเคราะห์มาตรฐาน ประชุมเชิงปฏิบัติการและและจัดทำเอกสารประกอบมาตรฐาน

3.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ระดมความคิด คณะกรรมการประเมินตามความจำเป็นกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการและประชุมชี้แจง ผู้เกี่ยวข้อง

3.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่จัดทำแผนปฏิบัติการ การประจำปี มอบหมายงาน กระจายอำนาจทำงานเป็นทีม สนับสนุนอำนวยความสะดวก และนิเทศ ติดตาม

3.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาได้แก่การอบรมให้ความรู้ และทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.6 การประเมินคุณภาพการศึกษาได้แก่ ประชุมชี้แจงทุกฝ่าย วางแผน การประเมินอย่างเป็นระบบ ติดตามการประเมินและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ได้แก่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ที่เหมาะสม กำหนดข้อมูลวิธีการเก็บข้อมูล รูปแบบการรายงานและระดมความคิดเห็นหาแนวทางพัฒนา

3.8 การผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ประชุมชี้แจง ระดม ความคิด วิเคราะห์ผลหาทางพัฒนาและวางแผนการดำเนินงานต่อไป

วิเชียร พันเครือบุตร (2548:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพ ภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนซึ่งได้แก่ 1) ขั้นการศึกษาวิเคราะห์ระบบ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนซึ่งเป็นการวิเคราะห์จากเอกสารและศึกษาจากการ สัมภาษณ์และสังเกตในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจำนวน 6 แห่ง 2) ขั้นร่างระบบต้นแบบด้วยวิธีการ เติลพายจากผู้เชี่ยวชาญด้านประกันคุณภาพจำนวน 18 คน 3) ขั้นศึกษาความเป็นไปได้และตรวจสอบ ระบบการประกันคุณภาพภายในต้นแบบของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้วยวิธีการสนทนากลุ่มจาก ผู้ปฏิบัติการจำนวน 8 คน ของสมาคมโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประกอบด้วย 3 ระบบย่อย คือ ระบบการบริหารคุณภาพ ระบบการจัดการคุณภาพ และระบบปฏิบัติการคุณภาพโดย ระบบการบริหารและระบบการจัดการเป็นระบบสนับสนุนระบบปฏิบัติการซึ่งเป็นระบบที่เป็นภารกิจหลัก ของการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาระบบปฏิบัติการคุณภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าองค์ประกอบด้านกระบวนการ และองค์ประกอบด้านผลผลิตผลลัพธ์ 1) องค์ประกอบด้านบริบทและปัจจัยนำเข้ามี 6 ประเด็น ได้แก่ ปรัชญา และการวางแผนโครงสร้างการบริหาร งบประมาณและการจัดบุคลากร หลักสูตร อาจารย์และ นักเรียน 2) องค์ประกอบด้านกระบวนการมี 5 ประเด็น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล การพัฒนานักเรียนการพัฒนาการเรียนการสอนความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก และ 3) องค์ประกอบด้านผลผลิตผลลัพธ์มี 2 ประเด็น ได้แก่ ผลผลิตของโรงเรียน และความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้างพบว่าพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในระดับ บุคคลได้รับความแปรปรวนจากปัจจัยในระดับกลุ่มงานและระดับบุคคลโดยปัจจัยในระดับบุคคลที่มี อิทธิพลต่อการสร้างนวัตกรรมในระดับบุคคลมากที่สุด ก็คือ ลักษณะการคิดริเริ่มรองลงมา คือ ลักษณะ

เปิดกว้างทางความคิด ในขณะที่เครือข่ายทางสังคมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในระดับบุคคล อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สามตัวนี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในระดับบุคคลได้ร้อยละ 38.9

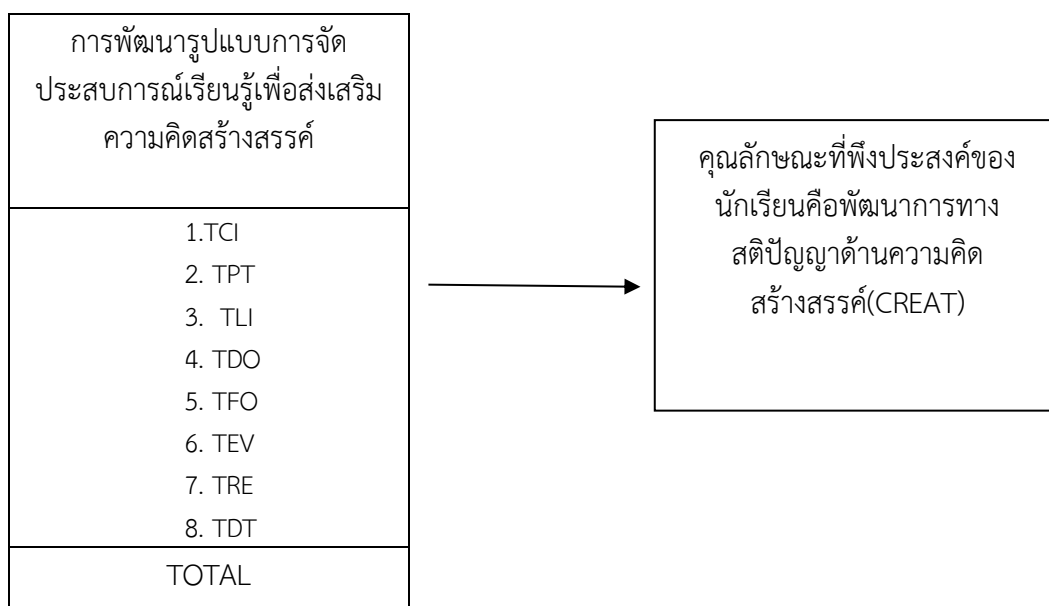
จากเนื้อความดังกล่าวพอสรุปได้การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัยทำให้สถานศึกษามีรูปแบบที่นำไปปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.7 กรอบความคิดการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างกรอบความคิดในการวิจัย โดยอ้างอิงทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance (1965, อ้างใน ญญ. พงษ์ เจริญทิพย์, 2539) ได้สรุปความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการของการมีความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือต่อข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่ไม่สมบูรณ์ รวมทั้งความพยายามที่จะสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างไรก็ตามในส่วนของการกระบวนการคิดนั้นมิได้เป็นองค์ประกอบของการคิด ด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะหากแต่ให้ความสำคัญกับความคิดตามกระบวนการอันเป็นธรรมชาติ ซึ่งเชื่อว่าจะมีความซับซ้อน และเกี่ยวเนื่องกันระหว่างองค์ประกอบต่างๆมากกว่าที่จะเกิดแบบแยกส่วน และได้ดำเนินการต่อยอดจากการที่นักวิจัยหลายท่านได้เคยศึกษาไว้แล้ว เช่น อารยา ช่ออั้งชัย (2553) เป็นต้น และเป็นการชี้ให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวสัมพันธ์กับคุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียนอย่างไร ผู้วิจัยจึงสร้างกรอบความคิดในการวิจัย ดังนี้

1. พัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เบื้องต้น จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับการศึกษาปฐมวัย
2. สร้างรูปแบบทางเลือกและนำรูปแบบทางเลือกไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเพื่อเป็นการลองใช้รูปแบบ (Tryout) แบบไม่ต้องทดลอง (Non-experimental design)
2. ทดสอบสมมติฐานที่ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้งในภาพรวม (Overall) และระดับรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวก

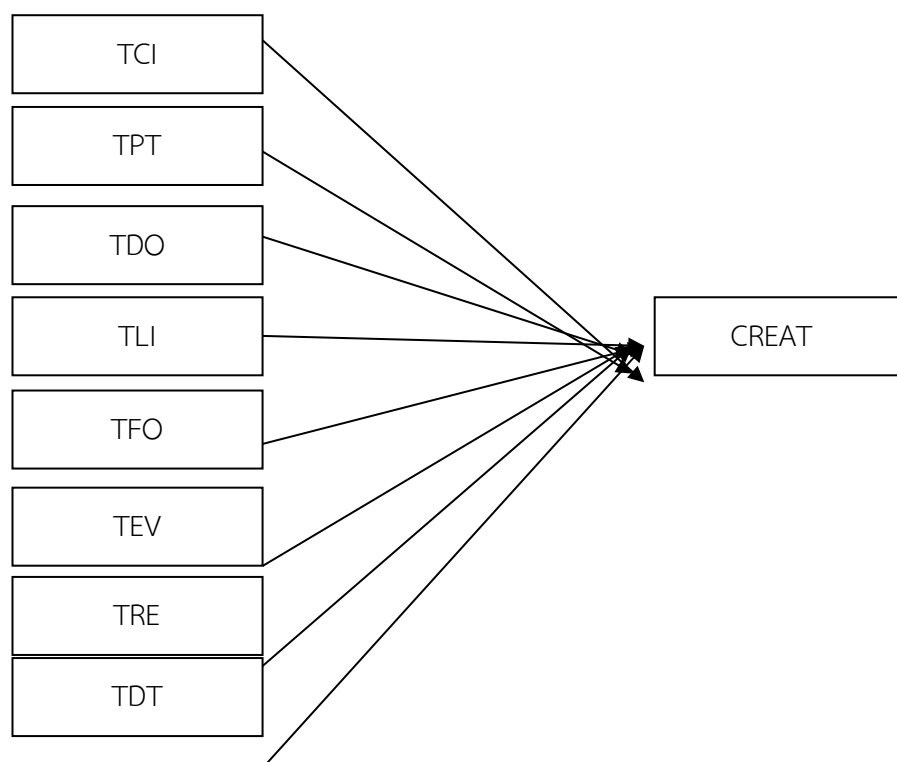
กรอบความคิดดังกล่าวสามารถแสดงในรูปแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบความคิดการวิจัย

หมายเหตุ TCI= การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร, TPT= จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา, TLI=ออกแบบจัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้, TDO=ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน, TFO= จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ , TEV=การจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน , TRE=การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ , TDT=การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง , CREAT= ค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่ถูกประเมินพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

แผนภูมิที่ 3 แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
- 3.2 วิธีดำเนินการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

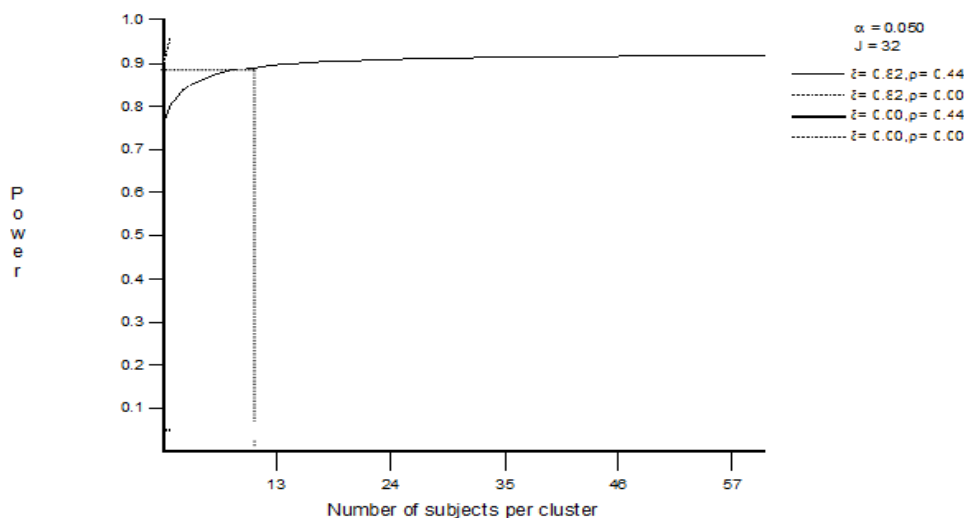
ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานการสอน และผู้เรียนที่ศึกษา อยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 98 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ และผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 78 โรงเรียนๆละ 1 คน รวม 78 คน แต่การวิจัยครั้งนี้ต้องการกลุ่มตัวอย่างมาประมาณค่าพารามิเตอร์โดยมีค่า power ต้องไม่น้อยกว่า .8 ซึ่งการได้มาของค่า power จึงมีค่าอื่นเข้ามารวมในการวิเคราะห์ด้วย เช่น

- 1.ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (Intraclass Correlation)
- 2.ใช้ค่าความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 $= .05$
- 3.ขนาดของอิทธิพล (effect size)
- 4.จำนวนกลุ่ม (โรงเรียน: J)จำนวน 78 โรงเรียน
- 5.และค่าพลังการทดสอบ (Power) ไม่น้อยกว่า .80

การวิจัยครั้งนี้เป็นการหา วิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis) จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการนี้ โดยนำค่าสถิติทั้ง 5 ตัว มาหาความสัมพันธ์กันจะทำให้สามารถคำนวณขนาดของกลุ่มในแต่ละกลุ่มได้ ดังรายละเอียดแสดงในแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 4

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

ผลการวัดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน โรงเรียนทั้งหมด 78 โรงเรียน โดยมีสัดส่วนจำนวน

ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 78 คนและ
ผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 10 คนต่อ 1 โรงเรียน รวม 780 คน ของโรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเป็นรูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methodology Design) ซึ่งประกอบไปด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Research) เพื่อกำหนดการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบและเข้าใจดีในด้านประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. การดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม
2. เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สร้างแบบสำรวจศึกษาข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ปฐมวัย

เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

การกำหนดการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของ
เด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

1. การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนด การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์
เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
เชียงใหม่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยใช้หลักการเลือกผู้เข้าร่วมสนทนาที่มีภูมิหลัง
คล้ายคลึงกันในการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
โดยตรง

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3
คน คือ 1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ นักวิชาการ นายกสมาคมฯ 2) กลุ่มผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่
ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 3) กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และ 4) กลุ่มครู
ผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ ได้แก่ ครูผู้สอนด้านการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ
ดังนี้ (1) ทำงานด้านการศึกษาและ/หรือ (2) มีประสบการณ์ทำงานด้านที่เชี่ยวชาญอย่างน้อย 5 ปี ผล
การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญได้ผู้เชี่ยวชาญ 12 คน ซึ่งจำแนกตามความเชี่ยวชาญ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

	ความเชี่ยวชาญ			
	กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	กลุ่มผู้ประเมิน	ด้านผู้บริหารการศึกษา	ด้านผู้ปฏิบัติการ
คนที่ 1	/			
คนที่ 2	/			
คนที่ 3	/			
คนที่ 4		/		
คนที่ 5		/		
คนที่ 6		/		
คนที่ 7			/	
คนที่ 8			/	
คนที่ 9			/	
คนที่ 10				/
คนที่ 11				/
คนที่ 12				/

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่ม

- 1.นายนาวัน วิทยาภรณ์ ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
- 2.นายวิเชียร สมภาร นายกสมาคมครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.นางสาวกนกนิตย์ ตาคำ หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 4.นายสุพล ทาคำ หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษา เทศบาลนครเชียงใหม่
- 5.นายพงษ์พันธ์ ไชยบุญเรือง ศึกษาพิเศษ ระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
- 6.นางชลิตา อิศรเสนา หัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาองค์กรบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
- 7.นางทองเหรียญ อินต๊ะพงศ์ นายกสมาคมครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่
- 8.นางสาววิไล เจริญเนตร ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไอลีเฉลิมพระเกียรติฯบ้านล้านตอง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
- 9.นายไพบูรณ์ พุทธวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
- 10.นางสาวสุมาลี ชุ่มมงคล ผู้จัดการโรงเรียนอารีย์วิทย อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย
11. นายเสาร์แก้ว ปวงศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนอารีย์วิทย อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย
- 12.นางสุณี ดวงคำ ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลม่วงคำ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

2. เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่มครั้งนี้ คือ

2.1 กลุ่มผู้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จำนวน 1 คน คือ นายชาติ ภัคดี ผู้จัดบันทึกการสนทนา (Note – Taker) จำนวน 2 คน คือ นายฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์ และนายพันธ์ศักดิ์ วงศ์สูง และผู้บริการทั่วไปจำนวน 1 คน คือ นางสาวกาญจนา จันทนวล รวม 4 คน

2.2 แนวทางการสนทนากลุ่ม เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามระบบ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง ปีพ.ศ.2553 เป็นกรอบในการกำหนดโครงสร้างแนวคำถาม

ขั้นตอนที่ 2 สร้างคู่มือการสนทนากลุ่ม ตามโครงสร้างแนวคำถามที่กำหนดไว้ซึ่งประกอบด้วยคำถามหลัก และคำถามขยายที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของกลุ่ม (ภาคผนวก)

ขั้นตอนที่ 3 นำคู่มือการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อคำถามก่อนหลังในคำถามหลักรวมถึงความเหมาะสมและเป็นไปได้ของคำถามขยาย

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงแก้ไขคู่มือการสนทนากลุ่มตามข้อเสนอแนะจนสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดของแหล่งของการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary source) การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิของการวิจัยนี้ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร (Documents) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการวิจัยและแนวคิดรวมทั้งทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่นำมากำหนดกรอบแนวคิดและกรอบในการวิเคราะห์เกี่ยวกับบริบทการจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับการศึกษาปฐมวัยจากเอกสารประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย เอกสารสิ่งพิมพ์สถิติรายงานรวมทั้งแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary source) ประกอบด้วยข้อมูลด้านบริบทสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์

3.3 การเตรียมตัวทำงานภาคสนาม

3.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในการขอเชิญผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มพร้อมทั้งติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาที่บุคลากรผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อขออนุญาตบุคคลดังกล่าว

3.3.2 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ สมุดบันทึกเทปบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป ของที่ระลึกและคู่มือการสนทนากลุ่ม

3.3.3 ซักซ้อมทำความเข้าใจในหลักการ วิธีการและขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่มเพื่อให้ผู้ดำเนินการ ผู้จัดบันทึกการสนทนาและผู้บริการทั่วไปมีความพร้อมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การดำเนินการสนทนากลุ่ม

3.4.1 คณะผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มเมื่อวันเสาร์ที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ.2559 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมพระเทพปริยัติวิมล อาคารพระพุทธพจนวราภรณ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสนทนากลุ่มให้พร้อมก่อนผู้เข้าร่วมสนทนาจะเดินทางมาถึง

3.4.2 ผู้ดำเนินรายการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเมื่อผู้เข้าร่วมสนทนาเดินทางมาถึงโดยคณะผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดสนทนาทุกคนพยายามพูดคุยและซักถามอย่างเป็นมิตรเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีก่อนเริ่มต้นสนทนา

3.4.3 ในขณะสนทนากลุ่ม คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกเทปและจดบันทึกการสนทนาซึ่งต้องมีการชี้แจงถึงความจำเป็นก่อนที่จะดำเนินการบันทึกข้อมูล เพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาเข้าใจและมีความสบายใจในการแสดงความคิดเห็น

3.4.4 เมื่อสนทนาเสร็จสิ้นลงผู้วิจัยแสดงความขอบคุณ ผู้ร่วมสนทนาทุกคน และดูแลอำนวยความสะดวกจนผู้ร่วมสนทนาเดินทางกลับ

4. วิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยดำเนินการทันทีที่การสนทนาสิ้นสุดลง โดยสรุปจากความคิดเห็นของผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึก ผู้บริการทั่วไป และจากการสังเกตของผู้วิจัยเพื่อการตรวจสอบข้อมูลและพัฒนากรอบประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

4.2 การเตรียมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์อย่างละเอียด

ในการเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้วิธีการถอดรายละเอียดจากเทปบันทึกการสนทนากลุ่มโดยตรวจสอบกับบันทึกการสนทนาที่ผู้จัดบันทึกได้จดไว้ ซึ่งการถอดเทปจะถอดรายละเอียดทุกคำพูด และบรรยากาศในการสนทนาลงไปด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 วิธีการวิเคราะห์

เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารบันทึกการสนทนาของผู้จัดบันทึก และเอกสารจากการถอดเทปโดยสรุปใจความจากเอกสารความถี่ของคำและเนื้อหาที่สนใจซึ่งคำนึงถึงสถานการณ์ของสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยวิธีการสำรวจ (Survey Research) เป็นการศึกษาข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทดลองรูปแบบ โดยการนำรูปแบบที่ได้รับการพัฒนาแล้วไป ทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง (Try Out) ได้แก่ผู้บริหาร และเด็กปฐมวัย (โดยครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม) ในโรงเรียนเทศบาลเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพรหมวิหาร อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนเทศบาล 2 อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

2. นำค่าการ Try Out ไปคำนวณใน EQS เพื่อหาค่า ICC โดยหาค่าของ Effect Size (ρ :P) และค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เพื่อนำมาทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการทดลองแบบ แบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. นำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ประเมินผล
5. ทำการทดสอบสมมติฐาน
6. รายงานผล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามที่ศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของโรงเรียน (ผู้บริหาร และครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์) และส่วนของนักเรียน

โดยแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามสำรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ และลักษณะของสถานศึกษาที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ท โดยใช้แนวดำเนินงานตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 หมวดที่ 2 จำนวน 8 ข้อ เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย จำนวน 37 ข้อ

ส่วนของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ต้องการเก็บข้อมูลจากครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ เด็กปฐมวัยเป็นแบบสอบถามสำรวจรายการ (Checklist) เกี่ยวกับเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินตามพัฒนาการ 1 ด้าน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ท โดยใช้แนวดำเนินงานตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในมาตรฐานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 1 ด้าน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือการวิจัย จำนวน 16 ข้อ

3.3.2 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น เอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์

เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยอาศัยแนวดำเนินงานตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 หมวดที่ 2 จำนวน 8 ข้อ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านนักเรียนจำนวน 1 ด้าน

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ดี และสร้างแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ การดำเนินการมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้เหมาะสม และสมบูรณ์มากขึ้น

4. นำผลการตรวจสอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นประชากรนอกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 30 คน ได้แก่ผู้บริหาร และเด็กปฐมวัย (โดยครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม) ในโรงเรียนเทศบาลเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพรหมวิหาร อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และโรงเรียนเทศบาล 2 อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1.ศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาบริหารการศึกษา ระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จังหวัดเชียงใหม่

2.รศ.ดร. สมเกียรติ ศรีจักรวาท อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

3.ดร.สุขุม มูลเมือง อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตและนำตัวจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

1. เพื่อติดต่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยกับผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการอนุญาตให้เก็บข้อมูลกับ จากผู้รับผิดชอบและเข้าใจดีในด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

2. เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้วผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการเข้าพบผู้บริหารเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการวิจัยตลอดจนวิธีการตอบและการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างก่อนจะเข้าไปรับแบบสอบถามคืน

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มประชากรโดยใช้สถิติ

1.1 บรรยาย ได้แก่ การหาความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

1.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สูตร

$$r = \frac{\sum (x - \bar{X})(y - \bar{Y})}{\sqrt{[\sum (x - \bar{X})^2][\sum (y - \bar{Y})^2]}} \quad (\text{Ferguson, 1976:106})$$

1.3 การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการแจกแจงปกติพหุ (Multivariate Normality) โดยการทดสอบ ความเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) และใช้สถิติทดสอบ z-test (Byrne, , B. M. 2010: 104)

2.การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นการสร้างสมการถดถอยประกอบไปด้วยตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป เป็นการวิเคราะห์ ครึ่งเดียวพร้อมกัน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งความเป็นจริง ตัวแปรโดยรวมจะไม่อิสระต่อกัน เพราะถ้าหากวิเคราะห์ตัวแปรทีละตัว (Univariate) จะเกิด Infacetyoneeror ทำให้กระทบต่อ เพาเวอร์ (Power) ทำให้เพาเวอร์ลดลง

การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นการวิเคราะห์ภาพรวม (Over All Test or Unibus Test) ซึ่งหากผลการวิเคราะห์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสรุปได้ว่าตัวแปรต้นไม่ส่งผลต่อตัวแปรตามและหากผลการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติสรุปได้ว่า ตัวแปรต้นต้องส่งผลต่อตัวแปรตามตัวใดตัวหนึ่ง อย่างน้อย 1 สมการ ดังนั้นจึงมีการตรวจสอบทีละสมการ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Over All Test) โดยการใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจในบทนี้จะแบ่งการนำเสนอออกเป็นตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1. การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 2. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3. การจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาชบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

4.1 ตอนที่ 1. การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เบื้องต้น จากการศึกษา ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับการศึกษาปฐมวัยโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Research)

4.1 สนทนากลุ่ม (Focus Group Research) เพื่อกำหนดการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบและเข้าใจดีในด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้

การสนทนากลุ่ม

การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ประกอบของ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 8 องค์ประกอบ ในระดับผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ และจำนวน 1 องค์ประกอบ ในระดับผู้เรียน ต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ.2559 เวลา09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมพระเทพปริยัติวิมล อาคารพระพุทธพจนวราภรณ์ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา

กลุ่มผู้บริหารการศึกษาและกลุ่มผู้ปฏิบัติการด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย เพื่อร่วมวิพากษ์วิจารณ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยตามประเด็นคำถามในคู่มือการจัดสนทนากลุ่มดังแสดงในตารางที่ 5-10

จากการวิเคราะห์ผลการสนทนากลุ่มโดยขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามองค์ประกอบ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งการจัดประสบการณ์เรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ การศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้เกิดพัฒนาการตาม มาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียน จำนวน 1 ด้าน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ มาสังเคราะห์ เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 8 องค์ประกอบ ในระดับผู้บริหารและครู และจำนวน 4 องค์ประกอบ ในระดับผู้เรียน และสังเคราะห์เป็นกรอบความคิดในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต้น คือ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยจำนวน 8 รูปแบบ และแต่ละรูปแบบมีดัชนีวัดดังรายละเอียด ดังนี้ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 1 คือ การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 4 ดัชนี, รูปแบบการจัดประสบการณ์ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 2 คือ การจัดทำแผนจัดประสบการณ์ เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 4 ดัชนี, รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 3 คือ การจัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัด ประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 4 ดัชนี, รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 4 คือ การดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ ตามแผน (TDO) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 9 ดัชนี , รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 5 คือ การจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัด ประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 5 ดัชนี , รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 6 คือ การจัดให้มีการประเมินพัฒนาการ ผู้เรียน (TEV) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 4 ดัชนี, รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 7 คือการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 2 ดัชนี, รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย รูปแบบที่ 8 คือการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 4 ดัชนี

สำหรับตัวแปรตาม คือ องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียนที่ ถูกประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา (CREAT) มีดัชนีชี้วัด จำนวน 16 ดัชนี

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมการสนทนากลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะในหลายทัศนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ระดับผู้บริหารและครู สามารถสรุปดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรและอัตลักษณ์ผู้เรียน (TCI)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.การกำหนดความรู้ความสามารถของ คณะกรรมการในการวิเคราะห์หลักสูตรและ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร	ควรมีปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้ 1.การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอก สถานศึกษา
2.การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและ นอกสถานศึกษา	2.การวิเคราะห์สังเคราะห์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อ กำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้ มุ่งเน้น ให้มั่นใจ กล้าแสดงออก มีการคิดสร้างสรรค์
3.การวิเคราะห์สังเคราะห์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3.มีการประกาศใช้และการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ มาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัยต่อบุคลากรและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย
3.มีการประกาศใช้และการสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับมาตรฐานหลักสูตรต่อบุคลากรและผู้ เกี่ยวข้อง	4. มีการดำเนินงานแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานให้มีความ สมบูรณ์และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาทุก 1 ปี การศึกษา
4. มีการดำเนินงานแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานให้ มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น	

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่าหลักสูตรปฐมวัยมุ่งเน้นการสร้างเด็กที่มีคุณภาพตามหลักสูตร และบริบทของท้องถิ่น ซึ่งหลักการจัดการศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนี้ถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นพัฒนาการเด็กให้เกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน รวมทั้งมุ่งเน้นการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้สอดคล้องเชื่อมโยงกัน ไม่เกิดการซ้ำซ้อนมีความชัดเจน ซึ่งเป้าหมายสุดท้ายคือการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กโดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ และมีความพร้อมเข้าสู่การศึกษาระดับประถมศึกษาต่อไป

ผู้สนทนาคคนที่ 2 กล่าวว่าที่ผ่านมาผู้บริหาร ครูจัดทำแผนการจัดประสบการณ์แต่ไม่ได้วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตร และมุ่งเน้นตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา และควรเป็นแผนที่นำไปใช้ได้จริงสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่าเพิ่มเติมว่าการวิเคราะห์มาตรฐานมีความจำเป็นโดยเฉพาะในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร และคุณภาพการศึกษาในภาพรวม มุ่งเน้นที่ผลการจัดการศึกษาคือเน้นที่เด็กเป็นสำคัญ

ผู้สนทนาคคนที่ 11 กล่าวว่าให้สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และอัตลักษณ์ของเด็ก ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาโดยเฉพาะการส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

ผู้สนทนาคคนที่ 7 กล่าวว่าครูต้องรู้จักการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้ได้ก่อนและนำอัตลักษณ์ของผู้เรียน เอกลักษณ์ของสถานศึกษามาดอกแบบการจัดประสบการณ์ต่อไป

ตารางที่ 3 การจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.มีการจัดทำแผนที่สอดคล้องกับ 6 กิจกรรมหลัก	ควรมีปรับข้อความคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้
2.มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับ 6 กิจกรรมหลัก	1.มีการจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน
3.มีการกำหนดระยะเวลาการจัดประสบการณ์ และทรัพยากรที่ใช้ในการจัดประสบการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ	2.มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (พัฒนาการทั้ง 4 ด้านโดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์)
4.มีการสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของแผนการจัดประสบการณ์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนนำไปดำเนินการ	3.มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งเป้าหมายการจัดการศึกษาด้าน พุทธิพิสัย (K) จริยพิสัย (A) และหัตถพิสัย (P)
	3.มีการกำหนดสื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
	4.มีการสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของจัดประสบการณ์เรียนรู้ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนนำไปดำเนินการ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 12 กล่าวว่าแผนการจัดประสบการณ์ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ไม่ได้ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามบริบทและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยเฉพาะด้านการจัดทำแผน ควรเป็นแผนที่มุ่งเน้นวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรปฐมวัยและควรเป็นแผนที่นำไปใช้ได้จริงสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ผู้สนทนาคคนที่ 3 กล่าวว่าการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน (KPA) คือ 1) ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หรือสมองที่จะต้องฝึกให้เด็กรู้จักคิดตามหลักการการพัฒนสมองของเด็กแต่ละช่วงวัย 2) ด้านเจตพิสัย (Affective Domain) หรือหัวใจ ที่จะต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความมีวินัย ความเป็นชาติไทย รักสถาบันพระมหากษัตริย์ รู้จักสิทธิและหน้าที่ ฝึกให้มีทัศนคติที่ถูกต้อง 3) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) คือการฝึกให้มีทักษะจากการปฏิบัติและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งเน้น 4 พัฒนาการ

ผู้สนทนาคคนที่ 4 กล่าวว่ามีความเห็นว่า 6 กิจกรรมหลักยังมีความสำคัญที่เป็นเครื่องมือนำไปสู่พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์เพียงแต่ต้องบูรณาการให้เหมาะสม

ผู้สนทนาคคนที่ 7 กล่าวว่า อปท.และสถานศึกษาแต่ละสังกัดมีมาตรฐานประกันภายในการดำเนินการตามกฎกระทรวงทั้ง 8 ขั้นตอน เป็นการดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายใน แต่ในด้านการจัดทำแผนประกันการเรียนรู้ต้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและควรลดภาระงานด้านเอกสาร แต่มุ่งเน้นการออกแบบการสอนมุ่งพัฒนาการที่เกิดกับตัวเด็ก

ตารางที่ 4 การจัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.มีโครงสร้างระบบเรียนรู้ชัดเจน	ควรมีปรับข้อความคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้
2.มีการจัดระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	1.มีโครงสร้างระบบการเรียนรู้ชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
3.มีคำสั่งมอบหมายงานและกำหนดบทบาทหน้าที่งานชัดเจน	3.มีการจัดทำทะเบียนข้อมูลสารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้
4.มีข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.มีบันทึกการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
5.มีการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	5.มีการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่าการจัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ควรมีความชัดเจนเพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้ และสามารถควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาได้ชัดเจนมากขึ้น

ผู้สนทนาคคนที่ 6 กล่าวว่าควรจัดทำข้อมูล สารสนเทศ จัดทำทะเบียนสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีความชัดเจน

ตารางที่ 5 การดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	ควรมีปรับข้อความคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้
2.มีการกำหนดผู้รับผิดชอบแผนการจัดประสบการณ์	1.มีการจัดทำจัดแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
3.การส่งเสริมและสนับสนุนทรัพยากรต่างๆเพื่อการดำเนินงานตามแผนจัดประสบการณ์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	2.มีการกำหนดระยะเวลาการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

4.มีการกำหนดระยะเวลาการใช้งานประมาณและ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	3.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กบอกเรื่องที่จะเรียนรู้ได้ ด้วยตนเอง
5.มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุง แก้ไขระหว่างปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และ บรรลุตามเป้าหมาย	4.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กได้คิดสร้างสรรค์ผลงาน อย่างอิสระ
6.มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามแผน	5.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กสืบค้นองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง
	6.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรม ด้วยตนเองอย่างอิสระ
	7. มีการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับ ผู้อื่น
	8 .มีการจัดกิจกรรมให้เด็กนำเสนอผลงานของ ตนเองทุกครั้ง
	9. มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อ ปรับปรุงแก้ไขระหว่างจัดประสบการณ์เรียนรู้
	10. มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามแผน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 5 กล่าวว่า การดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 8 ขั้นตอน เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวงปีพ.ศ.2553 แต่ควรมีจุดเน้นให้ครูเป็นผู้ออกแบบการจัดประสบการณ์ที่ชัดเจนตามจุดเน้นและบริบทของสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

ผู้สนทนาคคนที่ 8 กล่าวว่า เห็นด้วยกับกระบวนการออกแบบการจัดประสบการณ์โดยใช้แนวทางระบบประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ขั้นตอน เพื่อการนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย มีความชัดเจนสามารถประเมินผลได้ง่าย ในส่วนการออกแบบการจัดประสบการณ์ควรมีจุดเน้นให้เกิดกับตัวเด็กและเด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผู้สนทนาคคนที่ 9 –แผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ ควรมุ่งให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ให้สมบูรณ์ โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ มั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปฏิบัติ เพื่อนำประสบการณ์ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ผู้สนทนาคคนที่ 10 กล่าวว่า เห็นด้วยกับการจัดทำแผนจัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้เด็กมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก เพราะจะนำไปสู่ความกล้าปฏิบัติ กล้าคิด กล้าแสดงออก

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่า ข้อเสนอแนะในด้านนี้คือควรเน้นการจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านสติปัญญาโดยเฉพาะในด้านกระบวนการคิด

ผู้สนทนาคคนที่ 12 กล่าวว่าแผนการสอนที่ผ่านมามีรายละเอียดมาก นำไปสู่การปฏิบัติไม่ได้ สิ่งสำคัญอยู่ที่การออกแบบการจัดประสบการณ์ที่ชัดเจน มีจุดเน้นที่ชัดเจน แผนการจัดประสบการณ์ต้องส่งเสริมกระบวนการคิดให้กับเด็ก เด็กต้องสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง อาจด้วยปากเปล่า (ครูคอยบันทึก) เด็กต้องรู้จักการนำเสนอผลงานตามความคิดของเด็กแต่ละคน

ผู้สนทนาคคนที่ 8 กล่าวว่าควรมีการปรับแผนการจัดประสบการณ์ที่มีรายละเอียดมากจนไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ มาเป็นแผนหน้าเดียวที่มีสาระสำคัญในการสอนที่เป็นรูปธรรม โดยมีการกำหนดรายละเอียดของขั้นตอนต่างๆ นำไปไว้ในภาคผนวกหรือคู่มือ (เพื่อให้ผู้อื่นสามารถสอนแทนได้) โดยแผนการจัดประสบการณ์มีจุดเน้นส่งเสริมกระบวนการคิด สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การปฏิบัติที่สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ทำอย่างไรให้ส่วนกลางหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านจัดการศึกษาปฐมวัยเข้าใจตรงกันและยอมรับในหลักการและเหตุผล)

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่าเพิ่มเติมในด้านการจัดทำแผนหน้าเดียว ควรมีรายละเอียด หรือคู่มือประกอบแผนหรือมีรายละเอียดให้ครบตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ (KPA) เพื่อการนำไปใช้โดยครูคนอื่นสามารถนำไปสอนแทนได้ แผนฯควรมีจุดเน้นนอกจากการบวนการคิดแล้วควรเน้นด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษ 21 โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

ผู้สนทนาคคนที่ 4 กล่าวว่าแผนการจัดประสบการณ์ควรมีการเน้นกิจกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ให้ชัดเจน

ตารางที่ 6 การจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถในการนิเทศ ติดตามตรวจสอบ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ได้คุณภาพการศึกษา	ควรมีปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้ 1.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถใน การกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ การจัดประสบการณ์เรียนรู้
2.การกำหนดเป้าหมายขอบข่ายและแนวดำเนินการ ในการนิเทศติดตามตรวจสอบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ได้คุณภาพการศึกษา	2.มีการกำหนดเป้าหมายขอบข่ายและแนว ดำเนินการใน การกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ การจัดประสบการณ์เรียนรู้
3.มีการจัดทำเครื่องมือในการนิเทศติดตามตรวจสอบ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้คุณภาพการศึกษา	3.มีการจัดทำเครื่องมือในการกำกับติดตาม ช่วยเหลือ นิเทศ การจัดประสบการณ์เรียนรู้
4. มีปฏิทินการนิเทศติดตามตรวจสอบ การ ดำเนินงาน	4. มีปฏิทินการติดตามตรวจสอบ
5.มีการสรุปรายงานผลการนิเทศติดตามตรวจสอบ การดำเนินงาน	5.มีการสรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 5 กล่าวว่าผู้บริหารต้องคอยกำกับดูแลการจัดประสบการณ์อย่างใกล้ชิดให้เกิดความรู้จักว่าการนิเทศ ติดตามเป็นการช่วยเหลือมิใช่การจับผิด

ผู้สนทนาคคนที่ 6 กล่าวว่า การกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ชัดเจน ผู้ประเมินไม่ทำซ้ำซ้อนแยกกันประเมิน และควรนำผลประเมินมาชี้แจงให้ผู้ถูกประเมินนำผลไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อการพัฒนา

ตารางที่ 7 การจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1. มีการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจต่อ คณะกรรมการประเมินพัฒนาการเด็ก 2. การจัดทำ เครื่องมีที่เหมาะสมที่ความหลากหลาย และมีคุณภาพ 3. มีการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร 4. มีการสรุป รายงานผลการประเมินมาตรฐานหลักสูตร	ควรมีปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้ 1. มีการจัดทำเครื่องมือในการประเมิน พัฒนาการผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิด สร้างสรรค์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2. มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้าน ความคิดสร้างสรรค์เป็นรายกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง 3. มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะด้านพัฒนาการทางสติปัญญาด้าน ความคิดสร้างสรรค์เป็นรายบุคคล อย่าง สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง 4. มีการสรุปรายงานผลการติดตามการประเมิน พัฒนาการผู้เรียน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 10 กล่าวว่า ในการจัดทำแผนจัดประสบการณ์ควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในภาพรวมของกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม ไม่แยกประเมินแต่ละกิจกรรม โดยมุ่งเน้นถึงพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กโดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่า การประเมินผล พัฒนาการผู้เรียนจากการจัดประสบการณ์เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบประกันคุณภาพภายในและคุณภาพของครูผู้สอน

ผู้สนทนาคคนที่ 2 กล่าวว่า การประเมินผลพัฒนาการผู้เรียนควรมีความชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

ตารางที่ 8 การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.มีการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจต่อ คณะกรรมการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการจัด ประสบการณ์เรียนรู้	ควรมีปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้ 1.มีการบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์และพัฒนาการเรียนรู้ ครบทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการทาง สติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์
2.การจัดทำ เครื่องมือที่เหมาะสมที่ความหลากหลาย และมีคุณภาพในการนิเทศ ติดตามตรวจสอบการจัด ประสบการณ์เรียนรู้	2.มีการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ ทั้ง 4 ด้าน เป็นรายกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
3.มีการประเมิน การนิเทศ ติดตามตรวจสอบการจัด ประสบการณ์เรียนรู้	3.มีการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้าน ความคิดสร้างสรรค์เป็นรายบุคคล อย่าง สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
4.มีการสรุป รายงานผลการ การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการจัดประสบการณ์เรียนรู้	4.มีการสรุปรายงานผลการติดตามการประเมิน พัฒนาการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 3 กล่าวว่า การบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ควรให้สอดคล้อง
วัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละแผนโดยมุ่งเน้นที่พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

ผู้สนทนาคคนที่ 7 กล่าวว่า การบันทึกหลังการจัดประสบการณ์ควรเน้นพัฒนาการเด็กทั้ง 4
พัฒนาการมากกว่าบันทึกแยกกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรม

ผู้สนทนาคคนที่ 8 กล่าวว่า ควรมีการบันทึกปัญหาการจัดประสบการณ์จากวัตถุประสงค์ของ
แผนและสอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก และหาวิธีแก้ไขปัญหาค้นหาที่ที่พบปัญหาทั้งระดับบุคคลและระดับ
กลุ่ม

ตารางที่ 9 การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1. มีการเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประจำปี	ควรมีปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้ 1. มีการปรับปรุงพัฒนา แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง
2. การจัดทำรายงานและเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด ผู้ปกครองนักเรียนและสาธารณะ	2. มีการวิเคราะห์จุดพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อนำไปทำแผนในครั้งต่อไป
3. มีการนำจุดอ่อนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาต่อไป ผลการประเมินคุณภาพภายใน	3. มีการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แต่ละด้าน 4. มีการสรุปรายงานผลการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้สนทนาคคนที่ 2 กล่าวว่าควรนำปัญหาจากผลประเมินทั้งรายชั่วโมง รายหน่วยมาเป็นข้อมูลในการแก้ไขพัฒนาพัฒนาการเด็ก ทั้งปัญหาเล็กน้อย (ค่าเฉลี่ย) สามารถแก้ไขได้ทันทีหลังการจัดประสบการณ์ และระดับมาก (ค่าเฉลี่ย) สามารถแก้ไขได้โดยนำไปจัดทำวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

ผู้สนทนาคคนที่ 5 กล่าวว่าผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ฐานข้อมูลควรมาจากแผนการจัดประสบการณ์ในชั้นเรียน

ผู้สนทนาคคนที่ 1 กล่าวว่าหลังการจัดประสบการณ์เรียนรู้ควรมีการสรุปกิจกรรมตามแผนว่า สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน โดยเฉพาะพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร และสอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในเพื่อให้มีความชัดเจนถึงความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมการสนทนากลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะในหลายทิศเนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ระดับนักเรียนสามารถสรุปดังต่อไปนี้

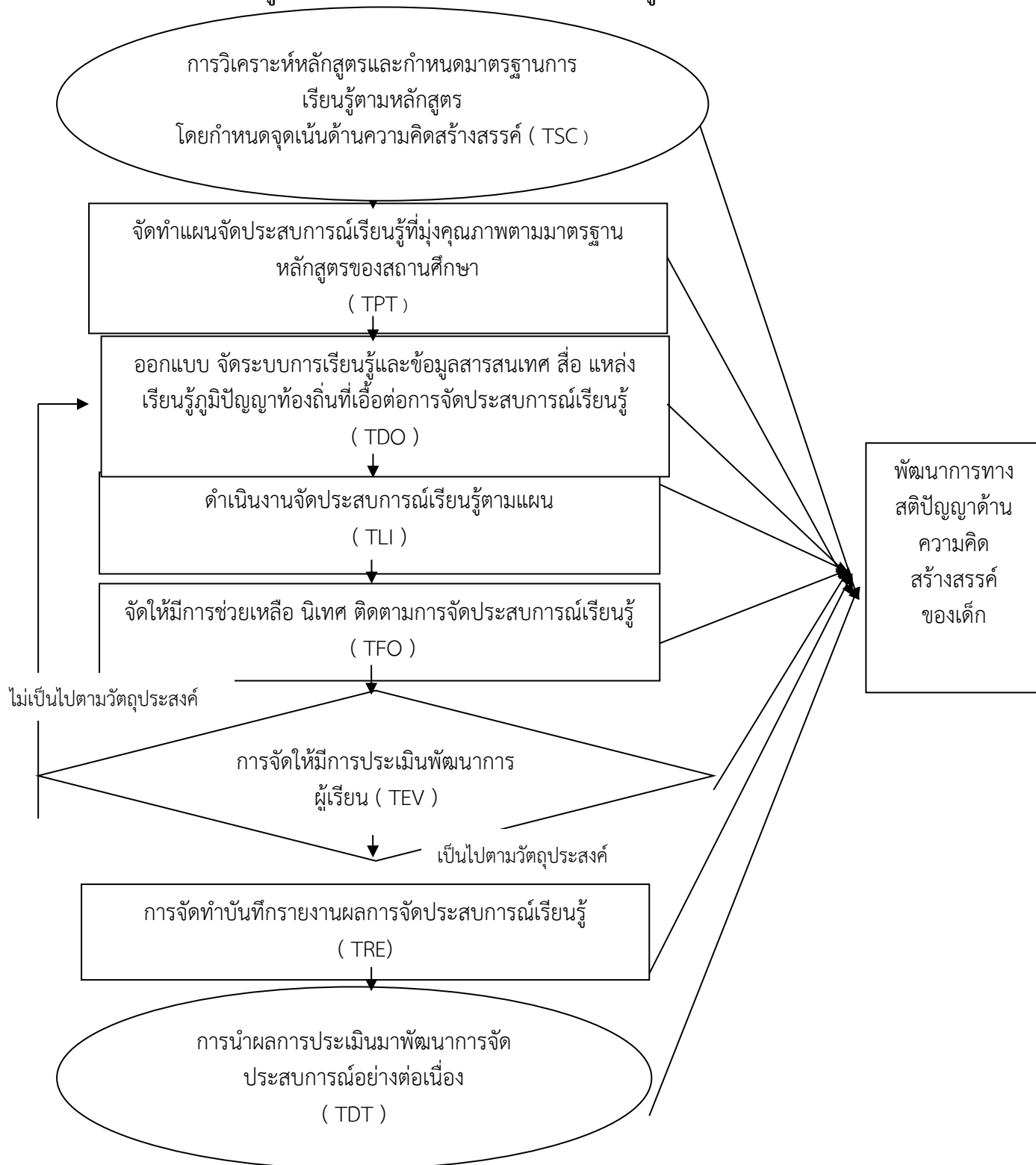
ตารางที่ 10 องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียน ที่ถูกประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (INT)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
1.เด็กสนใจหรือขออ่านหนังสือ	ควรมีปรับข้อความคำถามให้มีความเหมาะสม ดังนี้
2.เด็กสนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัวผ่านกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่างๆ รู้จักตั้งคำถาม สำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย	1.เด็กสนใจหรือขออ่านหนังสือ หยิบใช้หนังสือ ค้นคว้า ข้อมูลจากหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ
3.เด็กมีสมาธิในการเล่นหรือมีความสนใจจดจ่อกับสิ่งที่ตนสนใจ	2.เด็กสนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัวผ่านกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่างๆ รู้จักตั้งคำถาม สำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย
4.เด็กจำสิ่งต่างๆ ได้จากการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม เช่น การเคยได้รับกลิ่น การเคยได้รับคำชมเชย การเคยใช้ของชิ้นนั้น	3.เด็กมีสมาธิในการเล่นหรือมีความสนใจจดจ่อกับสิ่งที่ตนสนใจ หรือในการทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ประมาณ 5-10 นาที
5.เด็กที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน เช่น สีจำนวน ตำแหน่ง ตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับตามบริบทของครอบครัวและชุมชน	4.เด็กจำสิ่งต่างๆ ได้จากการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม เช่น การเคยได้รับกลิ่น การเคยได้รับคำชมเชย การเคยใช้ของชิ้นนั้น
6.เด็กที่สามารถขอความช่วยเหลือหรือเลียนแบบวิธีการแก้ปัญหาของผู้อื่นลองผิดลองถูก พูดคุย ได้ถาม หรือสังเกตสำรวจเพื่อแก้ปัญหาได้ตามวัย	5.เด็กที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน เช่น สี จำนวน ตำแหน่ง ตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับตามบริบทของครอบครัวและชุมชน
7.เด็กใช้คำ ที่ได้เรียนรู้ใหม่ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพูดคุยโต้ตอบกับผู้อื่นได้เป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกัน	6.เด็กที่สามารถขอความช่วยเหลือหรือเลียนแบบวิธีการแก้ปัญหาของผู้อื่นลองผิดลองถูก พูดคุย ได้ถาม หรือสังเกตสำรวจเพื่อแก้ปัญหาได้ตามวัย
	7.เด็กใช้คำ ที่ได้เรียนรู้ใหม่ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพูดคุยโต้ตอบกับผู้อื่นได้เป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อความ	แนวทางการปฏิบัติ
8.เด็กมีทักษะในการอ่านหนังสือได้อย่างถูกต้องด้วยการเปิดหนังสืออ่านโดยไม่กลับหัว เปิดหนังสือจากหน้าไปหลังอ่านหนังสือจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง สามารถถามเนื้อหาสาระในหนังสือภาพที่ตนอ่านได้อย่างเหมาะสมตามวัย	8.เด็กมีทักษะในการอ่านหนังสือได้อย่างถูกต้องด้วยการเปิดหนังสืออ่านโดยไม่กลับหัว เปิดหนังสือจากหน้าไปหลังอ่านหนังสือจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง สามารถถามเนื้อหาสาระในหนังสือภาพที่ตนอ่านได้อย่างเหมาะสมตามวัย
9.เด็กสามารถวาดรูป ชีตเขียนเส้นลักษณะต่างๆ เพื่อสื่อความหมายเขียนและอธิบายสิ่งที่ตนวาดหรือเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้	9.เด็กสามารถวาดรูป ชีตเขียนเส้นลักษณะต่างๆ เพื่อสื่อความหมายเขียนและอธิบายสิ่งที่ตนวาดหรือเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้
10.เด็กสามารถใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสาร พูดคุยบอกความหมายหรือเมื่อเห็นสัญญาณหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน วันได้	10.เด็กสามารถใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสาร พูดคุยบอกความหมายหรือเมื่อเห็นสัญญาณหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน วันได้
11.เด็กทำ งานศิลปะตามความคิดของตนเอง เล่นเลียนแบบเล่นบทบาทสมมติร่วมกับผู้อื่นโดยเพิ่มความซับซ้อนตามวัย	11.เด็กทำ งานศิลปะตามความคิดของตนเอง เล่นเลียนแบบเล่นบทบาทสมมติร่วมกับผู้อื่นโดยเพิ่มความซับซ้อนตามวัย
12.เด็กที่ทดลองใช้สิ่งของหรือเล่นด้วยวิธีการแตกต่างหลากหลาย	12.เด็กที่ทดลองใช้สิ่งของหรือเล่นด้วยวิธีการแตกต่างหลากหลาย
13.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ ชื่อนามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดปลอดภัย เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียวหรือกับ และแสดงมารยาทที่ดี	13.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ ชื่อนามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดปลอดภัย เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียวหรือกับ และแสดงมารยาทที่ดี
14.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน	14.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน
15.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็ก ตามธรรมชาติเช่นฤดูกาล กลางวัน กลางคืน	15.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็ก ตามธรรมชาติเช่นฤดูกาล กลางวัน กลางคืน
16.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ สี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ยานพาหนะ และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน	16.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ สี ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ยานพาหนะ และการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน

แผนภูมิที่ 5 แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

แผนภูมิที่ 5 แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยกำหนดจุดเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษาออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผนจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ย้อนกลับไปออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ หากเป็นไปตามวัตถุประสงค์จะดำเนินการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องต่อไป

4.2 ตอนที่ 2. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เป็นแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาตามสภาพปัญหาที่พบ ในการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบและเข้าใจดี ในด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยประยุกต์ขอบข่ายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามองค์ประกอบของระบบหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 หมวดที่ 2 จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ 2) จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา 3) จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 4) ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน มุ่งให้เด็ก มั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปฏิบัติในสิ่งที่สร้างสรรค์เพื่อนำไปดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง 5) จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 6) จัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน 7) การจัดทำบันทึก รายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และ 8) การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแนวทางการพัฒนาจากผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในวันที่ 4-5 มิถุนายน พ.ศ.2559 และผู้วิจัยได้ นำรูปแบบทางเลือกไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แบบไม่ต้องทดลอง (Non-experimental design) ทดสอบสมมติฐานที่ว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้งในภาพรวม (Overall) และระดับรายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวก

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
z	แทน	สถิติทดสอบ z-test
skew	แทน	ค่าความเบ้
Kurtosis	แทน	ค่าความโด่ง
p	แทน	p-value
R square	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of determination: R^2)
B	แทน	ค่าคะแนนดิบ
Beta	แทน	ค่าคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติ t - Test
ASEX	แทน	เพศของผู้บริหาร และครู

AAGE	แทน	อายุของผู้บริหาร และครู
AEDU	แทน	ระดับการศึกษาของผู้บริหาร และครู
SSEX	แทน	เพศของนักเรียน
SAGE	แทน	อายุของนักเรียน
TCI	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร
TPI	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา
TLI	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้
TDO	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน
TFO	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้
TEV	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน
TRE	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านการจัดทำบันทึก รายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้
TDT	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง
CREAT	แทน	ค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่ถูกประเมินพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 11 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับผู้บริหารหรือครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์

ตัวแปร	ค่า	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	7	9.00
	หญิง	71	91.00
อายุ	ไม่เกิน 25 ปี	0	0.00
	26-30 ปี	17	21.80
	31 – 35 ปี	42	53.80
	36 – 40 ปี	15	19.20
	41 – 45 ปี	4	5.10
	56 – 50 ปี	0	0.00
	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	0	0.00
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	35	44.90
	ปริญญาโท	43	55.10
	สูงกว่าปริญญาโท	0	0.00
รวม		78	100.00

จากตาราง ที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามระดับผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ร้อยละ 91.00 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 9.00 เป็นเพศชาย นอกจากนี้ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ร้อยละ 53.80 มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี ร้อยละ 21.80 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ร้อยละ 19.20 มีอายุระหว่าง 36 – 40 ปี ร้อยละ 5.10 มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ร้อยละ 55.10 มีระดับการศึกษาปริญญาโท และร้อยละ 44.90 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 12 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับนักเรียน

ตัวแปร	ค่า	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	248	31.80
	หญิง	532	68.20
อายุ	2-3 ปี	40	5.10
	4-5 ปี	503	31.10
	5 ปีขึ้นไป	237	30.40
รวม		780	100.00

จากตาราง ที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบประเมินของนักเรียน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ร้อยละ 68.20 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 31.80 เป็นเพศชาย นอกจากนี้ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ร้อยละ 31.10 มีอายุ 4-5 ปี ร้อยละ 30.40 มีอายุ 5 ปีขึ้นไป และ ร้อยละ 5.10 มี 2-3 ปี

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการแจกแจงปกติพหุ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล การแจกแจงปกติรายตัวแปร (Univariate normality) ในตารางที่ 11 พบว่ามีตัวแปรที่มีค่าความเบ้ (Skewness) เป็นลบ คือ TCI TDO TEVTRE และ CREAT อยู่ระหว่าง -.253 ถึง -.656 มีตัวแปรที่มีค่าเป็นบวก คือ TPT TLI TFO และ TDT มีค่าอยู่ระหว่าง .040 ถึง .377 และจากการทดสอบว่ามีค่าเป็นศูนย์หรือไม่โดยใช้สถิติ z-test ก็พบว่าไม่มีตัวแปรที่มีค่า z มากกว่า 3 จึงอาจสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกต คือ TPT TLI TFO และ TDT มีการแจกแจงเบ้ทางบวก (Byrne, 2011: 103) ยกเว้นตัวแปร TCI TDO TEVTRE และ CREAT มีการแจกแจงเบ้ไปทางลบ

ผลการวิเคราะห์ค่าความโด่ง (Kurtosis) พบว่าตัวแปรมีค่าความโด่งเป็นลบมีค่าอยู่ระหว่าง -.087 ถึง -.778 คือ TPT TDT TLI และ TEV มีตัวแปรที่มีค่าเป็นบวก คือ TDO TCITRE และ CREAT มีค่า 0.058 ถึง 1.211 และผลการทดสอบด้วยค่าสถิติทดสอบ z-test ก็พบว่าทุกตัวมีค่าน้อยกว่า 7 จึงสรุปได้ว่าตัวแปรทุกตัวมีความโด่งปกติคือมีความโด่งเป็นศูนย์ (Byrne, 2011: 103) จึงสามารถสรุปได้ว่าตัวแปรสังเกตทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นศูนย์หรือมีค่าความโด่งปกติ

ตารางที่ 13 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ความเบ้ ความโด่งและการทดสอบ z-test

รูปแบบ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	skew	kurtosis	Z
TCI	3.00	5.00	-.350	.110	1
TPI	2.80	5.00	.205	-.087	1
TLI	2.75	5.00	.046	-.571	1
TDO	3.00	5.00	-.574	.058	1
TFO	3.00	5.00	.040	.283	1
TEV	3.00	5.00	-.253	-.778	1
TRE	2.00	5.00	-.924	.475	1
TDT	3.00	5.00	.377	-.145	0.5
CREAT	4.03	4.30	.656	1.211	1

การวิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนาและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต

ตารางที่ 14 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่า $\bar{X}$ SD

	TCI	TPT	TLI	TDO	TFO	TEV	TRE	TDT	CREAT
TCI	1								
TPT	.289**	1							
TLI	.654**	.586**	1						
TDO	.715**	.250**	.807**	1					
TFO	.420**	.441**	.538**	.682**	1				
TEV	.391**	.312**	.427**	.630**	.481**	1			
TRE	.377**	.510**	.523**	.626**	.481**	.163	1		
TDT	.488	.427**	.603**	.783**	.661**	.745**	.396**	1	
CREAT	.154	-.188	-.025	-.011	.079	.117	-.179	-.034	1
$\bar{X}$	4.03	3.84	3.80	4.14	4.16	4.25	3.96	4.22	4.20
SD	.458	.536	.606	.474	.492	.587	.579	.483	.048

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ในตารางที่ 14 พบว่ามีข้อสังเกตจากผลการวิเคราะห์คือตัวแปรส่วนใหญ่ไม่ปรากฏความสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรใดๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรอื่นๆมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ดังเช่นตัวแปรการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) ที่มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .807 รองลงมา ได้แก่ตัวแปรการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ที่มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ .783

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) พบว่า ค่าเฉลี่ยของผู้ที่ตอบแบบสอบถามด้านนักเรียนที่ถูกประเมินพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) มีค่าเฉลี่ยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 4.20 รองลงมาคือค่าเฉลี่ยของการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) มีค่าเฉลี่ยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 4.25 และด้านการออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) มีค่าเฉลี่ยค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด เท่ากับ 3.80

ผลการวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) พบว่า ค่าเฉลี่ยของผู้ที่ตอบแบบสอบถามด้านการออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .587 และค่าเฉลี่ยของผู้ที่ตอบแบบสอบถามด้านนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ.048 ตามลำดับ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis: MMR)

ตารางที่ 15 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดและค่า $\bar{x}$ SD

รูปแบบ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	$\bar{x}$	SD
TCI	3.00	5.00	4.03	.458
TPT	2.80	5.00	3.84	.536
TLI	2.75	5.00	3.80	.606
TDO	3.00	5.00	4.14	.474
TFO	3.00	5.00	4.16	.492
TEV	3.00	5.00	4.25	.587
TRE	2.00	5.00	3.96	.579
TDT	3.00	5.00	4.22	.483
CREAT	4.03	4.30	4.20	.048

การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นการสร้างสมการถดถอย ประกอบไปด้วยตัวแปรตามมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป เป็นการวิเคราะห์ ครั้งเดียวพร้อมกัน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งความเป็นจริง ตัวแปรโดยรวมจะไม่อิสระต่อกัน เพราะถ้าหากวิเคราะห์ตัวแปรทีละตัว (univariate) จะเกิด ความคลาดเคลื่อนประเภทที่ 1 มากเกินความเป็นจริง (Inflate type 1 error) ซึ่งจะส่งผลให้พลังการทดสอบลดลง หรือทำให้เกิดการปฏิเสธสมมติฐานที่ถูก (Tabachnick & Fidell 2001,p 3) เพื่อเป็นการป้องกันปรากฏการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงเลือกวิเคราะห์ข้อมูลสมการถดถอยทุกสมการพร้อมกันเพียงครั้งเดียว (Simultaneously) เป็นแบบการวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate) การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นการวิเคราะห์ภาพรวม (Over All Test or Omnibus Test) ซึ่งหากผลการวิเคราะห์ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสรุปได้ว่าตัวแปรต้นไม่ส่งผลต่อ ตัวแปรตามทุกตัวและหากผลการวิเคราะห์ sig สรุปได้ว่า ตัวแปรต้นต้องส่งผลต่อตัวแปรตามตัวใดตัวหนึ่ง อย่างน้อย 1 สมการ ดังนั้นจึงมีการตรวจสอบที่ละเอียดการซึ่งวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Over All Test) โดยการใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป SPSS

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics.) ในตารางที่ 16 พบว่า มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดระหว่าง 4.03 ถึง 2.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุดระหว่าง 5.00 ถึง 4.30 นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) พบว่าค่าเฉลี่ยของผู้บริหาร และครูที่ตอบแบบสอบถามด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) มีค่าเฉลี่ยค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 4.25 และด้านการออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) มีค่าเฉลี่ยค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุดเท่ากับ 3.80

ผลการวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) พบว่าค่าเฉลี่ยของผู้ที่ตอบแบบสอบถามด้านการออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) รองลงมาคือ ด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .587 และค่าเฉลี่ยของผู้ที่ตอบแบบสอบถามด้านนักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .048 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร (Multivariate Analysis) รายสมการรูปแบบ
ต่อตัวแปรตามด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการ ทางสติปัญญา
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT)

คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	รูปแบบ	B	Bata	t	p	R square
CREAT	TCI	1.46	.15	1.35	.17	.02
	TPT	-2.09	.18	-1.66	.10	.03
	TLI	-.31	.02	-.22	.82	.02
	TDO	-.10	-.01	-.09	.92	.00
	TFO	.81	.07	.69	.49	.00
	TEV	.14	.11	1.02	.30	.01
	TRE	-2.15	-.17	-1.58	.11	.03
	TDT	-.34	-.03	-.29	.76	.00

ผลการวิเคราะห์รายสมการ

1) ผลการวิเคราะห์สมการที่มีตัวแปรตามเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ
พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ซึ่งมีสมการถดถอยพหุคูณเป็นดังนี้

$$CREAT = \alpha + \beta_1 (TCI) + \beta_2 (TPT) + \dots + \beta_8 (TDT)$$

ผลการวิเคราะห์ดังในตารางที่ 14 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (Regression coefficient) ทุกตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) และเมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่ารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตัวแปรด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลมากที่สุด รองลงมาคือตัวแปร ด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ตามลำดับตัวแปรที่ส่งผลในทางลบต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ได้แก่ตัวแปรด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบ

การเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of determination: R^2) พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) เท่ากับ .02 ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) เท่ากับ .03 ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) เท่ากับ .02 ด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) เท่ากับ .00 ด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) เท่ากับ .00 ด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) เท่ากับ .01 ด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) เท่ากับ .03 ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) เท่ากับ .00 ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ตัวแปรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นร่วมกันส่งผลต่อความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) เหลือได้ร้อยละ 1.37

4.3 ตอนที่ 3. การจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาชบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

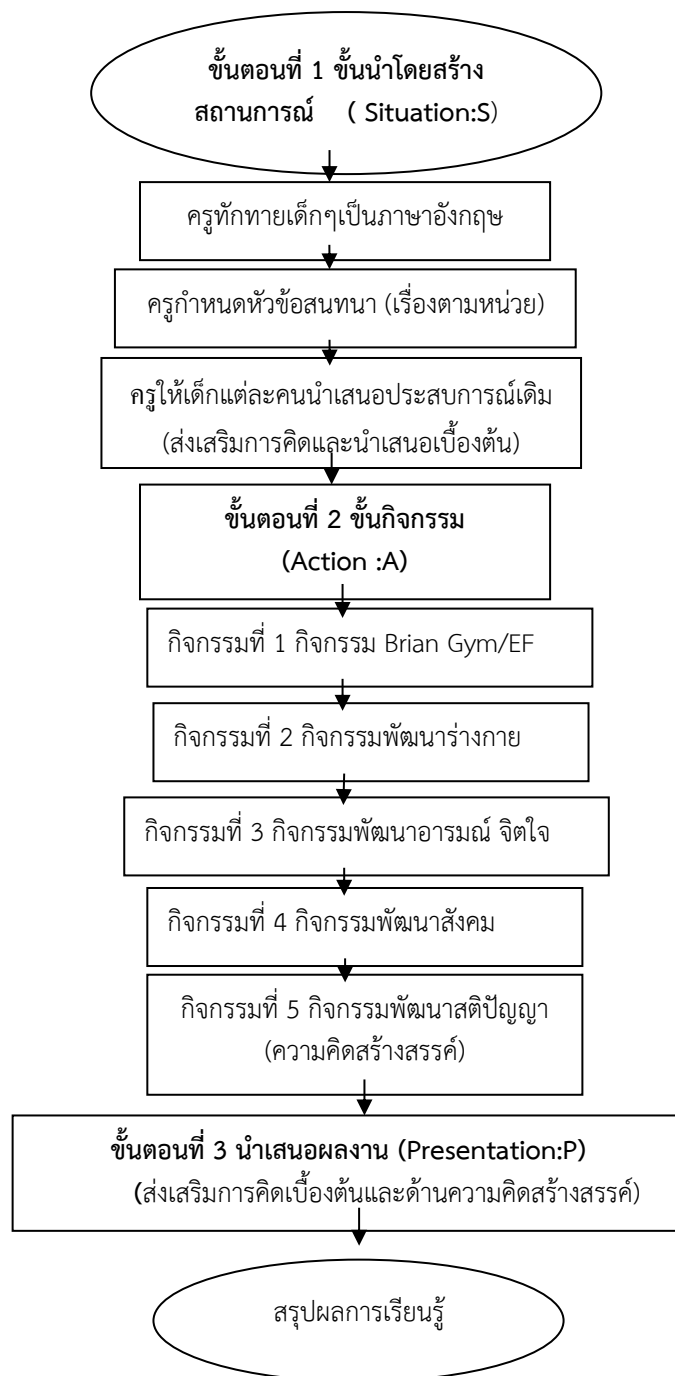
ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาชบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหาร ครูผู้ปฏิบัติจัดประสบการณ์เรียนรู้ นำไปใช้การอย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยมีค่านำ คำชี้แจง คำแนะนำสำหรับครู วัตถุประสงค์การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ประโยชน์ของรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัด แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปขั้นตอนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย และการวัดผลประเมินผล เพื่อที่จะใช้ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้ประสบผลสำเร็จ สัมกับจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจ ในการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

และคุณภาพจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ส่งเสริมให้เกิดความเจริญอกงามตามลักษณะปัญญาธรรม 4 ประการ คือ 1) สปัปฐสสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ 2) สัทธัมมัสสนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษา โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) อัมมานัฏมปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูก เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดผลการผสมผสานการจัดประสบการณ์พัฒนาต่อผู้เรียนอีกทางหนึ่ง จนเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้จะเป็นคนดีคนเก่งและ

สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กิน อยู่ดูฟัง เป็น คือ มีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่า ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานในการดำเนินชีวิตโดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตร

กิจกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยในขั้นตอนการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษครูกำหนดหัวข้อสนทนา (เรื่องตามหน่วย) ครูให้เด็กแต่ละคนนำเสนอประสบการณ์เดิม (ส่งเสริมการคิดเบื้องต้น)ขั้นตอนที่ 2 ขั้นกิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 กิจกรรม Brian Gym/EF กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมพัฒนาร่างกายกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมพัฒนาอารมณ์กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมพัฒนาสังคมกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา (ความคิดสร้างสรรค์) ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอผลงาน (Presentation:P) เป็นขั้นส่งเสริมการคิดเบื้องต้นและด้านความคิดสร้างสรรค์และสรุปผลการเรียนรู้

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนกิจกรรมดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้

แผนภูมิที่ 6 ขั้นตอนกิจกรรมการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษครูกำหนดหัวข้อสนทนา (เรื่องตามหน่วย) ครูให้เด็กแต่ละคนนำเสนอประสบการณ์เดิม (ส่งเสริมการคิดเบื้องต้น) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นกิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 กิจกรรม Brian Gym/EF กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมพัฒนาร่างกาย กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมพัฒนาอารมณ์ กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมพัฒนาสังคม กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมพัฒนา

สติปัญญา (ความคิดสร้างสรรค์) ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอผลงาน (Presentation:P) เป็นขั้นส่งเสริมการคิดเบื้องต้นและด้านความคิดสร้างสรรค์และสรุปผลการเรียนรู้ (รายละเอียดเสนอในเล่มคู่มือการออกแบบกิจกรรมฯ)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และพัฒนารูปแบบ การจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงานการสอน และผู้เรียน ที่ศึกษา อยู่ในระดับการศึกษาปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 98 โรงเรียน ปีการศึกษา 2559 ประชากรทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะลดหลั่นกัน (Hierarchical) โดยประชากรในระดับที่ 1 จะอยู่ภายใต้ (Nested) ประชากรระดับที่ 2 สุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยกลุ่ม ตัวอย่าง คือ ส่วนหนึ่งของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ที่ผู้วิจัยเลือกสุ่มมาทำการศึกษาโดยวิธี การสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (two-stage random sampling) ดังนี้ คือ ในขั้นตอนที่ 1 สุ่ม โรงเรียน สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 78 โรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และในขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจาก ผู้รับผิดชอบและเข้าใจในด้าน การจัดประสบการณ์เรียนรู้ ของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ครูผู้ปฏิบัติงานด้าน จำนวน 78 คน และนักเรียน จำนวน 780 คน ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ระดับการศึกษาระดับปฐมวัย ใช้ค่าสถิติการวัด ขนาดของผลการ Try Out

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสนทนากลุ่มที่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้การจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติโดยการ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์องค์ประกอบใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลักได้องค์ประกอบ ที่เป็นการพัฒนารูปแบบ การจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ตอนที่ 1. การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีรูปแบบขั้นตอนทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยกำหนดจุดเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา ออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผนจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม การจัดประสบการณ์เรียนรู้หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ย้อนกลับไปออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ หากเป็นไปตามวัตถุประสงค์จะดำเนินการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องต่อไป

ตอนที่ 2. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

จากผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT)

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT)

พบว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ ตัวแปรด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลในทางบวกมากที่สุด รองลงมา คือ ตัวแปร ด้าน จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และ ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ตามลำดับ ตัวแปรที่ส่งผลในทางลบต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ได้แก่ตัวแปรด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO)

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลมากที่สุด รองลงมา คือ ตัวแปร ด้านจัดให้มีการ

ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และ ด้านการนำผลการประเมินมา พัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ตามลำดับ ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ด้านนักเรียนในภาพรวม

และ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of determination: R^2) พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตาม หลักสูตร (TCI) เท่ากับ .02 ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร ของสถานศึกษา (TPT) เท่ากับ .03 ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่ง เรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) เท่ากับ .02 ด้านดำเนินงานจัด ประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) เท่ากับ .00 ด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัด ประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) เท่ากับ .00 ด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) เท่ากับ .01 ด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) เท่ากับ .03 ด้านการ นำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) เท่ากับ .00 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ตัวแปรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นร่วมกันส่งผลต่อความแปรปรวนของ คุณภาพผู้เรียนด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิด สร้างสรรค์ (CREAT) เฉลี่ยได้ร้อยละ 1.37

ตอนที่ 3. การจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาชบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ปฐมวัย

ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยมีค่าน้ำ คำชี้แจง คำแนะนำสำหรับครู วัตถุประสงค์การสร้างรูปแบบ การจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ประโยชน์ของรูปแบบการ จัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่ เกี่ยวข้อง สรุปขั้นตอนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของ เด็กปฐมวัย และการวัดผลประเมินผล เพื่อที่จะใช้ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้ ประสบผลสำเร็จ สัมกับจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจ ในการเรียนรู้ สำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ปฐมวัย คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิด สร้างสรรค์

และคุณภาพจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ส่งเสริมให้เกิดความเจริญงอกงามตาม ลักษณะปัญญาธรรม 4 ประการ คือ 1) สปัปฺริสสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ 2) สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษา โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) อัมมานัฏมปิปัตติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูก เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดผลการผสมผสานการ

จัดประสบการณ์พัฒนาต่อผู้เรียนอีกทางหนึ่ง จนเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้จะเป็นคนดีคนเก่งและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กิน อยู่ดูฟัง เป็น คือ มีปัญญาเข้าใจในคุณค่า ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานในการดำเนินชีวิตโดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตร

กิจกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ในขั้นตอนการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อสนทนา (เรื่องตามหน่วย) ครูให้เด็กแต่ละคนนำเสนอประสบการณ์เดิม(ส่งเสริมการคิดเบื้องต้น) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นกิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมBrain Gym/EF กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมพัฒนาร่างกายกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมพัฒนาอารมณ์กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมพัฒนาสังคมกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา (ความคิดสร้างสรรค์) ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอผลงาน (Presentation:P) เป็นขั้นส่งเสริมการคิดเบื้องต้นและด้านความคิดสร้างสรรค์และสรุปผลการเรียนรู้

5.2 การอภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบจาก การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ และสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1. การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีรูปแบบขั้นตอนทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยกำหนดจุดเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา ออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผนจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม การจัดประสบการณ์เรียนรู้หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ย้อนกลับไปออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ หากเป็นไปตามวัตถุประสงค์จะดำเนินการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องต่อไปสอดคล้องกับไพรัช ถิตย์ผาด (2544, หน้า 36) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง เป็นวิธีการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจและจินตนาการของบุคคลที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใดๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่างๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและสามารถเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่างๆ ได้อย่างกระชับ สอดคล้องกับชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ (2546, หน้า 7) ยังได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุมเรียกว่าความคิดแบบอนกนัยซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิมเป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัวเกิดการเรียนรู้เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนองให้เกิดความคิดเชิงจินตนาการซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของความคิดสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การประดิษฐ์หรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่หรือเพื่อแก้ปัญหาซึ่งจะต้องอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ทั้งหมดที่ผ่านมา

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพิพร เขาวนประยูร (2551) ได้ศึกษา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์โรงเรียนอนุบาลอินทிரักษาบ้านเด็ก อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าได้แผนการสอนแบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 4 แผน ประกอบด้วยแผนที่สอนเกี่ยวกับสถานที่สำคัญต่างๆในอำเภอมะริมบุคคลสำคัญอาชีพต่างๆบทบาทและหน้าที่ของบุคคลอาชีพต่างๆ และการแก้ปัญหาความสับสนในอำเภอมะริม พฤติกรรมสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมในภาพรวมเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละแผนและความสามารถในการสร้างผลงานสร้างสรรค์มีคะแนนโดยรวมสูงขึ้นในการทำผลงานแต่ละแผนคะแนนความสามารถในภาพรวมของแต่ละแผนที่มีมากที่สุด คือ คะแนน

ของความคิดยืดหยุ่นรองลงมา คือ คะแนนของความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออสุดท้ายคือ คะแนนของความคิดคล่องตามลำดับ

ตอนที่2. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

จากผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT)

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT)

พบว่า รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ตัวแปรด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลมากที่สุด รองลงมาคือ ตัวแปร ด้าน จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และ ด้าน การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ตามลำดับ ตัวแปรที่ส่งผลในทางลบต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ได้แก่ ตัวแปรด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) การจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบ การเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO)

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลมากที่สุด รองลงมาคือตัวแปร ด้าน จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และ ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ตามลำดับ ส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ด้านนักเรียนในภาพรวม

และ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of determination: R^2) พบว่ามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) เท่ากับ .02 ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) เท่ากับ .03 ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) เท่ากับ .02 ด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) เท่ากับ .00 ด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัด

ประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) เท่ากับ .00 ด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV) เท่ากับ .01 ด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) เท่ากับ .03 ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) เท่ากับ .00 ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ตัวแปรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นร่วมกันส่งผลต่อความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) เฉลี่ยได้ร้อยละ 1.37

แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูล รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) โดยการกำหนดกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และจุดเน้นของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรและ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) โดยการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้จากผู้บริหาร นักวิชาการและต้นสังกัดอยู่อย่างสม่ำเสมอและ ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) โดยการบันทึกพัฒนาการเด็กจากการแปลผลจากการจัดกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม มาเป็น พัฒนาการทั้ง 4 พัฒนาการตามจุดมุ่งหมายหลักสูตรปฐมวัย โดยเน้นพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ Frank Williams (อ้างในอารี พันธมณี, 2545) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทั้งทางด้านความรู้ ความคิดความรู้สึกหรือเจตคติในห้องเรียนหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบการสอนให้เด็กรู้จักคิดการแสดงออกทางความรู้สึกและการแสดงออกในวิถีทางของความคิดสร้างสรรค์รูปแบบการสอนนี้แบ่งออกเป็น 3 มิติ คือ มิติที่ 1 ด้านเนื้อหา (Content) หมายถึงในการสอนความคิดสร้างสรรค์นั้นยึดหลักสูตรเป็นแกนและจัดการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มิติที่ 2 ด้านพฤติกรรมการสอนของครู (Teacher Behavior) หมายถึงในการสอนของครูเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก โดยเน้นเทคนิคการสอนและการเสนอกิจกรรมอันเป็นหัวใจสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมสร้างสรรค์มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน (Pupil Behavior) หมายถึงจากการที่ครูได้จัดกระบวนการเรียนการสอนตามเนื้อหาวิชาต่างๆ แล้วพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของนักเรียนด้านความคิดสร้างสรรค์จะต้องเกิดขึ้นทั้งทางด้านสติปัญญาและด้านความรู้สึกเจตคติและสอดคล้องกับพิพร เชวน์ประยูร (2551) ได้ศึกษา การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์โรงเรียนอนุบาลอินทราบ้านเด็กอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าได้แผนการสอนแบบสตอรี่ไลน์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยจำนวน 4 แผนประกอบด้วยแผนที่สอนเกี่ยวกับสถานที่สำคัญต่างๆในอำเภอแม่ริมบุคคลสำคัญอาชีพต่างๆบทบาทและหน้าที่ของบุคคลอาชีพต่างๆและการแก้ปัญหาความสับสนในอำเภอแม่ริมพฤติกรรมสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยมีความถี่ของการแสดงพฤติกรรมในภาพรวมเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกันในแต่ละแผนและความสามารถในการสร้างผลงานสร้างสรรค์มีคะแนนโดยรวมสูงขึ้นในการทำผลงานแต่ละแผนคะแนนความสามารถในภาพรวมของแต่ละแผนที่มากที่สุดคือคะแนนของความคิดยืดหยุ่นรองลงมาคือคะแนนของความคิดริเริ่มและความคิดละเอียดลออสุดท้ายคือคะแนนของความคิดคล่องตามลำดับ

ส่วนด้านที่เหลือส่งผลในด้านลบซึ่งได้แก่ ด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) อาจยังไม่ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ ส่วนใหญ่ใช้แผนจัดประสบการณ์สำเร็จรูปจากต้นสังกัด ซึ่งยังไม่มี ความชัดเจนในการออกแบบกิจกรรมจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เป็นจุดเน้นของสถานศึกษา เนื่องจากการจัดประสบการณ์ที่เน้นการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม และประเมินผลการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรม แต่ไม่ประเมินให้มีความสอดคล้อง พัฒนาการทั้ง 4 พัฒนาการ คือ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ทั้งนี้หลังดำเนินการจัดประสบการณ์ ประกอบกับขาดการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัด การศึกษาในด้านพุทธิพิสัย (สติปัญญา) ทักษะพิสัย (ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และด้านจริย พิสัย(อารมณ์ สังคม) ทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นพหุตัวแปรส่งผลในทางลบและทราบ ความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับอริยา อรุณนิษฐ์. (2556, หน้า1) กล่าวไว้ว่า การ วิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis) เป็นเครื่องมือทางสถิติที่สำคัญในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณ (Quantitative Data Analysis) เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์และความหมายของ ข้อมูลแต่ละชุดอย่างถ่องแท้ ลึกซึ้งและเป็นระบบ การวินิจฉัยจะไม่เพียงเบนสามารถยืนยันความ ถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ได้เป็นประจักษ์นิยม (Empirical generalization) การวิเคราะห์พหุ ตัวแปรเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปเพื่อหาความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน ใช้ใน การทำความเข้าใจตัวแปรชุดนั้น นอกจากนี้ยังช่วยในการจัดกลุ่มของชุดตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อกันและทำนายค่าตัวแปรใหม่ โดยอาศัยความสัมพันธ์ที่มีอยู่จากการวิเคราะห์เดิมและระดับนัยสำคัญ (Level of Significance) หรือโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดซึ่งผันแปรตามความน่าเชื่อถือและ สอดคล้องกับตรีทิพ บุญแย้ม (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม สร้างนวัตกรรมระดับบุคคลและระดับกลุ่มงานเพื่อสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ในบริษัทเอกชนของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบแบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์ทุกระดับระหว่างปัจจัยระดับบุคคลและ ระดับกลุ่มงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในระดับบุคคลและระดับกลุ่มงานโดยมีนวัตกรรม ผลิตภัณฑ์เป็นผลผลิตสุดท้าย

จากการสรุปผลการวิจัยแปลว่าหากโรงเรียนได้ปฏิบัติตามรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เชียงใหม่ ที่พัฒนาขึ้นจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ที่เป็นระบบมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมจะ ทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการเดียวกับกระบวนการส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธงไชย บุญเรือง (2547:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี โดยมีจุดหมายเพื่อศึกษาปัญหา เปรียบเทียบปัญหา และศึกษา รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย

พบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรีโดยรวมจำแนกตามลักษณะของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) รูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี มี ดังนี้ คือการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ได้แก่การให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องกระจายการมีส่วนร่วมทุกฝ่าย และกำหนดคณะทำงานด้านระบบสารสนเทศการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์มาตรฐาน ประชุมเชิงปฏิบัติการและและจัดทำเอกสารประกอบมาตรฐานการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ระดมความคิดคณะกรรมการประเมินตามความจำเป็นกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการและประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มอบหมายงาน กระจายอำนาจทำงานเป็นทีม สนับสนุนอำนวยความสะดวก และนิเทศติดตามการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาได้แก่การอบรมให้ความรู้และทักษะโดยผู้เชี่ยวชาญการประเมินคุณภาพการศึกษาได้แก่ ประชุมชี้แจงทุกฝ่าย วางแผนการประเมินอย่างเป็นระบบ ติดตามการประเมินและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ได้แก่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่เหมาะสม กำหนดข้อมูลวิธีการเก็บข้อมูล รูปแบบการรายงานและระดมความคิดหาแนวทางพัฒนา การผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ประชุมชี้แจง ระดมความคิด วิเคราะห์ผลหาทางพัฒนาและวางแผนการดำเนินงานต่อไป

ตอนที่ 3. การจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย โดยมีค่านำ คำชี้แจง คำแนะนำสำหรับครู วัตถุประสงค์การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ประโยชน์ของรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัด แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปขั้นตอนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย และการวัดผลประเมินผล เพื่อที่จะใช้ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้ประสบผลสำเร็จ สัมกับจุดมุ่งหมายของผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจ ในการเรียนรู้สำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการจัดประสบการณ์เรียนรู้ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย คือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์

และคุณภาพจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ส่งเสริมให้เกิดความเจริญงอกงามตามลักษณะปัญญาคุณธรรม 4 ประการ คือ 1) สปัปปีตสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ 2) สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษา โดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) อัมมานัฏมปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูก เพื่อนำไปประยุกต์ให้เกิดผลการผสมผสานการ

จัดประสบการณ์พัฒนาต่อผู้เรียนอีกทางหนึ่ง จนเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้จะเป็นคนดีคนเก่งและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขกิน อยู่คู่ฟัง เป็น คือ มีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่า ใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานในการดำเนินชีวิตโดยมีผู้บริหารและคณะครูเป็นกัลยาณมิตร

กิจกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ในขั้นตอนการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อสนทนา (เรื่องตามหน่วย) ครูให้เด็กแต่ละคนนำเสนอประสบการณ์เดิม(ส่งเสริมการคิดเบื้องต้น) ขั้นตอนที่ 2 ขั้นกิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมBrain Gym/EF กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมพัฒนาร่างกายกิจกรรมที่ 3 กิจกรรมพัฒนาอารมณ์กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมพัฒนาสังคม กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมพัฒนาสติปัญญา(ความคิดสร้างสรรค์) ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอผลงาน (Presentation:P) เป็นขั้นส่งเสริมการคิดเบื้องต้นและด้านความคิดสร้างสรรค์และสรุปผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับเขียวพร สีหะวงษ์ (2549, หน้า 1-16) ได้ให้ความหมายของลักษณะจุดเน้นในหลักพุทธธรรมหรือองค์ความรู้ที่เป็นคำสอนในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือการนำหลักธรรมมาใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ โดยนำไปพัฒนาผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ด้วยภาวนา 4 กล่าวคือได้รับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านไปพร้อมกันได้แก่ 1) พัฒนาการทางกาย (กายภาวนา) 2) พัฒนาการทางสังคม (ศีลภาวนา) 3) พัฒนาการทางจิต (จิตภาวนา) 4) พัฒนาการทางปัญญา (ปัญญาภาวนา) หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้านนี้จะเป็นคนดีคนเก่งและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขกินอยู่คู่ฟังเป็นคือมีปัญญารู้เข้าใจในคุณค่าใช้กระบวนการทางวัฒนธรรมแสวงปัญญาและมีวัฒนธรรมเมตตาเป็นฐานในการดำเนินชีวิต และการจัดดำเนินการของสถานศึกษาและแสดงถึงการจิตสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรเอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านด้วยวิถีวัฒนธรรมแสวงปัญญา

ทั้งนี้การพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวจัดผ่านระบบไตรสิกขาที่ผู้เรียนได้ศึกษาปฏิบัติอบรมทั้งศีลหรือพฤติกรรมหรือวินัยในการดำเนินชีวิตที่ดำรงสำหรับตนและสังคมสมาธิหรือด้านการพัฒนาจิตใจที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพ มีจิตใจที่ตั้งมั่นเข้มแข็งและสงบสุข และปัญญาที่มีความรู้ที่ถูกต้องมีศักยภาพในการคิดการแก้ปัญหาที่แยบคาย ทั้งนี้การจัดการศึกษาที่เป็นระบบ จะส่งเสริมให้เกิดลักษณะของปัญญาคุณธรรม 4 ประการ คือ 1) สัมปรีสังเสวะ หมายถึง การอยู่ใกล้คนดีใกล้ผู้รู้ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีครูอาจารย์ดีมีข้อมูล มีสื่อที่ดี 2) สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ดี 3) โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี 4) อัมมานัฏมปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถที่จะนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้อย่างมีความสุข

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในระดับโรงเรียนควรนำรูปแบบ ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลมากที่สุด รองลงมา คือ ตัวแปร ด้าน จัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และ ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ซึ่งมีผลในทางบวกต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน คือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) ด้านผู้เรียน มาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลการพัฒนามากยิ่งขึ้น และควรปรับปรุงพัฒนารูปแบบด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร ของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO) ซึ่งมีผล ในทางลบต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือ พัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิด สร้างสรรค์ (CREAT)

2. ควรสร้างความชัดเจนในการออกแบบกิจกรรมจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เป็นจุดเน้นของ สถานศึกษา เนื่องจากการจัดประสบการณ์ที่เน้นการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ซึ่งมีการกำหนด วัตถุประสงค์ของกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม และประเมินผลการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรม แต่ไม่ ประเมินให้มีความสอดคล้องพัฒนาการทั้ง 4 พัฒนาการ ที่เป็นเป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย คือ พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญาทันทีหลังดำเนินการจัด ประสบการณ์ และควรมีการประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาในด้านพุทธิพิสัย (สติปัญญา) ทักษะพิสัย (ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) และด้านจริยพิสัย (อารมณ์ สังคม)

3. ในระดับหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยตรงควรนำรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณาเพื่อพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัย ให้มีคุณภาพต่อไป

4. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสามารถนำแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัด ประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มาใช้ในโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพพัฒนาการผู้เรียนให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จากข้อค้นพบจากการวิจัย ครั้งนี้ โดยเฉพาะรูปแบบที่ส่งผลทางลบในการปฏิบัติ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในเกือบทุก

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านผู้เรียน เช่น ด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO)

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2546). **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล**. พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). **การคิดเชิงสร้างสรรค์**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- เชียวพร สีหะวงษ์. (2549). **เอกสารนิเทศภายในโรงเรียนบ้านฝ้าย**. บุรีรัมย์,เอกสารอัสสาเนา.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสู่การพิมพ์ จำกัด.
- ณัฐพงษ์ เจริญทิพย์.(2539). **ทางเลือกในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ แนวคิด และแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : ดวงกมล จำกัด.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพัฒน์. (2540). **การกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ทฤษฎีและ การประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- ธงไชย บุญเรือง.(2547). **รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด จันทบุรี**.วิทยานิพนธ์,ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดำริ มากชู. (2546). **การจัดกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process)**, วารสารวิชาการ.
- ตรีทิพ บุญแย้ม.(2554). **ปัจจัยเชิงสาเหตุพระดับที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมระดับ บุคคลและระดับกลุ่มงานเพื่อสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ในบริษัทเอกชนของไทย**. วิทยานิพนธ์,ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญย รัตตศิรินทร์วงศ์.(2550). **การสร้างเกมสื่อประสมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย**. การค้นคว้าอิสระ.ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพรัช ถิตย์ผาด.(2544).**การประเมินผลการปฏิบัติงานเชิงยุทธศาสตร์ในหน่วยงานทางการศึกษาและ สถานศึกษา**.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์การศาสนา.
- พิพร เขาวนประยูร.(2551). **การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการสอนแบบ สตอรี่ไลน์โรงเรียนอนุบาลอินทราบ้านเด็กอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่**.วิทยานิพนธ์.
- วรรณ ขุนศรี. (2546). **การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์**, วารสารวิชาการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- วนิช สุวรัตน์. (2547). **ความคิดและความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิเชียร พันเครือบุตร.(2548).**การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน**. วิทยานิพนธ์,ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2544). **เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2545).รายงานการติดตามและประเมินผลการปฏิรูป
การศึกษาในวาระครบรอบ 3 ปี ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.
กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- สุญาณี ฉิมอำ.(2550).รูปแบบการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อารี พันธมณี. (2545). ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไยไหม.
- อารยา ช่ออั้งชัย.(2553).การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถใน
การคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.วิทยานิพนธ์,ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต,มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อริยา อรุณินท์. (2556). กรณีศึกษาการใช้สถิติการวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis)
ในการจัดการภูมิสถาปัตยกรรมเมือง. ค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2556 , จาก [http://www.
google.co.th/#sclient=psy-ab&q=multivariate+regression+analysis](http://www.google.co.th/#sclient=psy-ab&q=multivariate+regression+analysis)
- Bardo,J.w.,and Hartman,J.J.(1982).Urban society:A systematic ntroduction.U.S.A.:F.E.peacock.
- Byrne, B. M. (2010). Structural equation modeling with Amos: Basic concepts, applications, and programming
(2nd ed.). New York: Routledge.
- Ferguson, G.A. (1976). Statistical Analysis in Psychology and Education. 5 th ed. New York: McGraw-Hill
Book Co.
- Keeves,P.J.(1988).Educational research,methodology,andmeasurement:An international
handbook.Oxford:Pergamon Press.
- Willer .(1967).Scientific Sociology:Theory and Method.Eralewood cliff,N,J.:pentice-Hall.
- Wikipedia.(2550). “Graham Wallas” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา[http://www.
En.wikipedia.org/wiki/ Creativity#Graham Wallas](http://www.En.wikipedia.org/wiki/Creativity#Graham_Wallas) (15 พฤษภาคม 2550)

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีคำนำ คำชี้แจง คำแนะนำสำหรับครู ผู้ปฏิบัติการจัดประสบการณ์ วัตถุประสงค์การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ประโยชน์ของรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัต แนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปขั้นตอนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย และการวัดผล ประเมินผล เพื่อที่จะใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้ประสบผลสำเร็จ สัมกับจุดมุ่งหมายของ คุรุการจัดประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียน เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของ เด็กปฐมวัยมากยิ่งขึ้น

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เล่มนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อ ครูผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้หรือผู้สนใจ ที่จะนำรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ไป ใช้จัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้แก่เด็กปฐมวัย อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่เด็กปฐมวัย

พระครูวุฒิธรรมภาวิวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๒
จุดประสงค์การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้.....	1
หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย.....	2
จุดมุ่งหมายหรือมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์.....	2
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับ หลักการทำงานของสมอง.....	4
แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์.....	6
การวิเคราะห์แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	8
การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้.....	9
แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์...	11
ขั้นตอนการใช้แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้.....	12
ตัวอย่าง แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	13
บรรณานุกรม.....	26

จุดประสงค์การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้

1. เพื่อเป็นประโยชน์การนำไปใช้ประกอบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเป็นประโยชน์แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปฏิบัติการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
3. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
4. เพื่อแสดงถึงรูปแบบวิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มีอย่างหลากหลายจากวิธีการสอนตามปกติ โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
5. เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจะต้องจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นโดยที่การเล่นดังกล่าวต้องไม่ใช่การเล่นโดยไม่มีจุดมุ่งหมายและไม่ใช่นิยามเนื้อหาในระดับประถมศึกษาให้แก่เด็กการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ครูจะต้องเข้าใจการเรียนรู้ของเด็กและสร้างเสริมประสบการณ์และธรรมชาติการเรียนรู้ให้แก่เด็กดังหลักการสำคัญในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ดังนี้

1. จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
2. เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
3. จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
4. จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
5. ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

จุดหมาย หรือมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เป็นการกำหนดความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นกับเด็กหลังจากจบหลักสูตรแล้ว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ 4 -5 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์อายุ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 รู้จักรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้ที่ 1 แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ซื่อสัตย์ สุจริตและยอมรับความผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีความเมตตากรุณาและช่วยเหลือแบ่งปัน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 รู้จักประหยัด

มาตรฐานที่ 5 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สนใจและมีความสุขกับศิลปะ / ดนตรีและการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้ที่ 2 แสดงออกทางด้านศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 รักการออกกำลังกาย

มาตรฐานที่ 6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีสัมมาคารวะและมารยาทตามวัฒนธรรมไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การปฏิบัติการเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟังได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 อ่านเขียนภาพและสัญลักษณ์

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีความคิดรวบยอดในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 แก้ปัญหาในการเล่นหรือทำกิจกรรมต่างๆ

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ทำงานศิลปะตามความคิดของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 แสดงท่าทางตามความคิดของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 เล่าเรื่องราวหรือนิทานตามความคิดของตนเอง

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

ตัวบ่งชี้ที่ 2 แสวงหาคำตอบด้วยวิธีที่หลากหลาย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับหลักการทำงานของสมอง

สมองของเด็กเล็กได้รับความสนใจในช่วงประมาณ 20 ปีที่ผ่านมาเราได้เรียนรู้ว่าสมองถูกออกแบบมาเพื่อการเรียนรู้คำอธิบายเกี่ยวกับเรื่องของสมองของเด็กเล็กชี้ชัดว่าการเชื่อมต่อของเซลล์สมองของเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วเครือข่ายเซลล์สมองที่เชื่อมต่อกันนี้มีความสำคัญมากต่อการเรียนรู้ ประสบการณ์ต่างๆที่เด็กได้รับจะถูกป้อนเข้าสู่สมองของเด็กและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเชื่อมต่อของเส้นใยประสาทเส้นใยประสาทและจุดเชื่อมต่อที่ทำงานอยู่สมองจะมีการสร้างไขมันล้อมรอบ (Myelinization) ทำให้การเคลื่อนไหวของกระแสไฟฟ้าในเส้นใยประสาทเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพและเป็นการป้องกันไม่ให้เครือข่ายเส้นใยประสาทถูกกำจัดไป ดังนั้นการที่จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จึงต้องให้เด็กได้รับประสบการณ์ต่างๆอย่างเหมาะสม โดยการจัดการเรียนรู้บนฐานของหลักการเรียนรู้ของสมองและจิต (Caine and Caine, 2002) ดังนี้

1. สมองสามารถทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน (A parallel processor) และการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับสรีระทั้งหมดของร่างกายสมองทำงานเป็นระบบซึ่งเป็นองค์รวม (A whole system) จะไม่แยกเรียนรู้เฉพาะที่ละส่วนการจัดการศึกษาจึงต้องไม่จัดโดยแยกเป็นส่วนๆให้สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์
2. ในช่วงแรกของชีวิตสมองเติบโตอย่างรวดเร็วมาก การเปลี่ยนแปลงต่างๆของสมองเกิดจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมมนุษย์แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งในสังคม ดังนั้นความสัมพันธ์ทางสังคมจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้
3. มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติในการค้นหาความหมายของสิ่งต่างๆ ดังนั้นจึงต้องตอบสนองต่อความต้องการค้นหาความหมายด้วยการได้สำรวจและเรียนรู้สิ่งต่างๆ
4. สมองจะทั้งรับรู้และทำความเข้าใจรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นแต่สมองจะสร้างและแสดงออกด้วยรูปแบบของตัวเอง ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดรูปแบบในการเรียนรู้และทำความเข้าใจของตนเอง
5. อารมณ์มีผลต่อรูปแบบการเรียนรู้ อารมณ์และการเรียนรู้เป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ดังนั้นบรรยากาศที่เหมาะสมจึงเอื้อให้เกิดการเรียนรู้
6. สมองทั้งสองซีกจะทำงานอย่างสัมพันธ์กันในทุกๆ กิจกรรมซึ่งทำให้เราได้ว่าสมองจะทำการแบ่งข้อมูลออกเป็นส่วนๆ และทำความเข้าใจโดยภาพรวมดังนั้น การจัดการศึกษาที่ดีต้องตระหนักถึงข้อนี้โดยการให้เรียนรู้เป็นภาพรวมและส่วนย่อย
7. การเรียนรู้ประกอบด้วยจุดสนใจหลักและรับรู้สิ่งต่างๆรอบตัวไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ในทุกแง่มุม
8. การเรียนรู้เป็นไปโดยที่เกิดความตระหนักในสิ่งที่กำลังเรียนรู้และไม่ได้ตระหนักว่าเกิดการเรียนรู้การเรียนรู้อาจไม่ได้เกิดขึ้นอย่างทันทีแต่ต้องใช้เวลาที่ค่อยๆเกิดขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องออกแบบให้เอื้อให้ผู้เรียนได้ค่อยๆต่อเติมแนวคิดทักษะและประสบการณ์จนกระทั่งเกิดความเข้าใจและเรียนรู้
9. มนุษย์มีวิธีจัดระบบความจำ 2 แบบที่สำคัญ คือ ระบบการจำเป็นมิติ และการท่องจำการเรียนรู้ที่อย่างมีความหมายต่อผู้เรียนจะเกิดจากระบบความจำทั้งสองแบบนี้ ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดจากสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน
10. ในช่วงต้นของชีวิต สมองจะมีการเติบโตอย่างรวดเร็วมากซึ่งมีลักษณะของ Hard wiring มีการสร้างเส้นใยประสาท และจุดเชื่อมต่อมากมายซึ่งมีช่วงของการเรียนรู้ที่เหมาะสมในเรื่องต่างๆ (Windows of opportunity) แต่อย่างไรก็ตาม สมองก็ไม่ได้จำกัดหรือหยุดการเจริญเติบโตมนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ได้

ตลอดชีวิต ดังนั้น จึงควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ Windows of opportunity และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

11. ความท้าทายจะช่วยกระตุ้นให้ต้องการเรียนรู้ ส่วนความกลัวจะยับยั้งการเรียนรู้ ดังนั้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นในบรรยากาศที่ปราศจากความกลัวและมีความท้าทายให้ ต้องการเรียนรู้

12. มนุษย์ทุกคนมีสมองแต่สมองของแต่ละคนล้วนแตกต่างกัน ซึ่งเกิดจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นแต่ละคนจึงมีแบบแผนของการเรียนรู้ (Learning Style) ความสามารถและเขาว์ปัญญาที่แตกต่างกัน

แนวคิดดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการทำงานของสมองเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางกล่าวคือ เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กมีอิสระในการ เลือกเรียนตามความสนใจและความสามารถ ได้ฝึกคิด วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติจริง และสร้างความรู้ด้วยตนเองมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้จากบุคคลอื่นได้ทำกิจกรรมที่ท้าทายและเกิดความสำเร็จ ได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย อบอุ่นและยอมรับและมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนไปใช้อย่างมีความหมาย

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎีของ Torrance

Torrance(1965,อ้างในณัฐพงษ์ เจริญทิพย์, 2539) ได้สรุปความคิดสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการของการมีความรู้สึกไวต่อปัญหา หรือต่อข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่ไม่สมบูรณ์ รวมทั้งความพยายามที่จะสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างไรก็ตามในส่วนของการกระบวนการคิดนั้นมิได้เป็นองค์ประกอบของการคิด ด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะหากแต่ให้ความสำคัญกับความคิดตามกระบวนการอันเป็นธรรมชาติ ซึ่งเชื่อว่าจะมีความซับซ้อน และเกี่ยวเนื่องกันระหว่างองค์ประกอบต่างๆมากกว่าที่จะเกิดแบบแยกส่วน โดยได้แบ่งกระบวนการคิดสร้างสรรค์เป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การค้นหาข้อเท็จจริง เริ่มจากการเกิดความรู้สึกกังวล สับสน วุ่นวาย แต่ยังไม่สามารถระบุปัญหาได้
2. การค้นพบปัญหา เมื่อคิดจนเข้าใจจะสามารถระบุได้ว่าปัญหาคืออะไร
3. การค้นพบแนวคิด ตลอดจนรวบรวมข้อมูลต่างๆเพื่อทดสอบความคิด
4. การค้นพบคำตอบ ทดสอบสมมติฐานจนพบคำตอบ
5. การยอมรับผลจากการค้นพบ ยอมรับคำตอบที่ค้นพบ ขั้นนี้จะเป็นการยอมรับคำตอบที่ได้จากการพิสูจน์เรียบร้อยแล้วว่าจะแก้ไขปัญหามาสำเร็จได้อย่างไร และต่อจากจุดนี้ การแก้ปัญหา หรือการค้นพบจะไม่สิ้นสุด แต่ที่ได้จากการค้นพบจะนำไปสู่หนทางที่ทำให้เกิดแนวคิดหรือสิ่งใหม่ต่อไปที่เรียกว่า New Challenge

ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์มีผู้ให้คำนิยามไว้มากมายเนื่องจากสามารถมองได้หลากหลายแง่มุมซึ่งนักการศึกษาหลายๆท่านได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ในหลายประเด็นเป็นต้นว่า

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545, หน้า3-4) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ในความคิดแง่บวกคือการพูดแง่บวกโดยไม่ได้นัยที่เกี่ยวข้อกับความแตกต่างหรือแปลกใหม่ความคิดสร้างสรรค์ในการกระทำที่ไม่ทำร้ายใครคือการมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างให้ดีขึ้นคิดเชิงเสนอแนะมากกว่าตำหนิตีความความคิดสร้างสรรค์ในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆคือการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์(2546, หน้า 7) ยังได้กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุมเรียกว่าความคิดแบบอเนกนัยซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิมเป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัวเกิดการเรียนรู้เข้าใจจนเกิดปฏิกิริยาตอบสนองให้เกิดความคิดเชิงจินตนาการซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของความคิดสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การประดิษฐ์หรือคิดค้นสิ่งแปลกใหม่หรือเพื่อแก้ปัญหาซึ่งจะต้องอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์และความรู้ทั้งหมดที่ผ่านมาซึ่งสมศักดิ์ ภูวภัทวารธน์ (2544, หน้า 2) ยังกล่าวเสริมอีกว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนยากแก่การให้คำจำกัดความที่แน่นอนตายตัวถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ในเชิงผลงานผลงานนั้นต้องเป็นงานที่แปลกใหม่และมีคุณค่ากล่าวคือใช้ได้โดยมีคนยอมรับถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์ในเชิงกระบวนการคิดสร้างสรรค์คือการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งของหรือความคิดที่มีความแตกต่างกันมากเข้าด้วยกันถ้าพิจารณาความคิดสร้างสรรค์เชิงบุคคลบุคคลนั้นจะต้องเป็นคนที่มีความแปลกเป็นตัวของตัวเองเป็นผู้ที่มีความคิดคล่องมีความคิดยืดหยุ่นและสามารถให้รายละเอียดในความคิดนั้นๆได้

สรุปได้ว่าความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมไปสู่สิ่งใหม่โดยอาศัยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ซึ่งทำให้ผลที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งแปลกใหม่มีคุณค่ามีความหมายต่อผู้เป็นเจ้าของความคิดและจะต้องเป็นที่ยอมรับว่ามีความถูกต้องในสังคมมีความดีงามน่าชื่นชมและมีสุนทรีย์ภาพ

การวิเคราะห์แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อ ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการและความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก สาระที่เด็กควรเรียนรู้มีดังนี้

สาระที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก

สาระที่ 2 เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่รอบตัวเด็ก

สาระที่ 3 ธรรมชาติรอบตัวเด็ก

สาระที่ 4 สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก

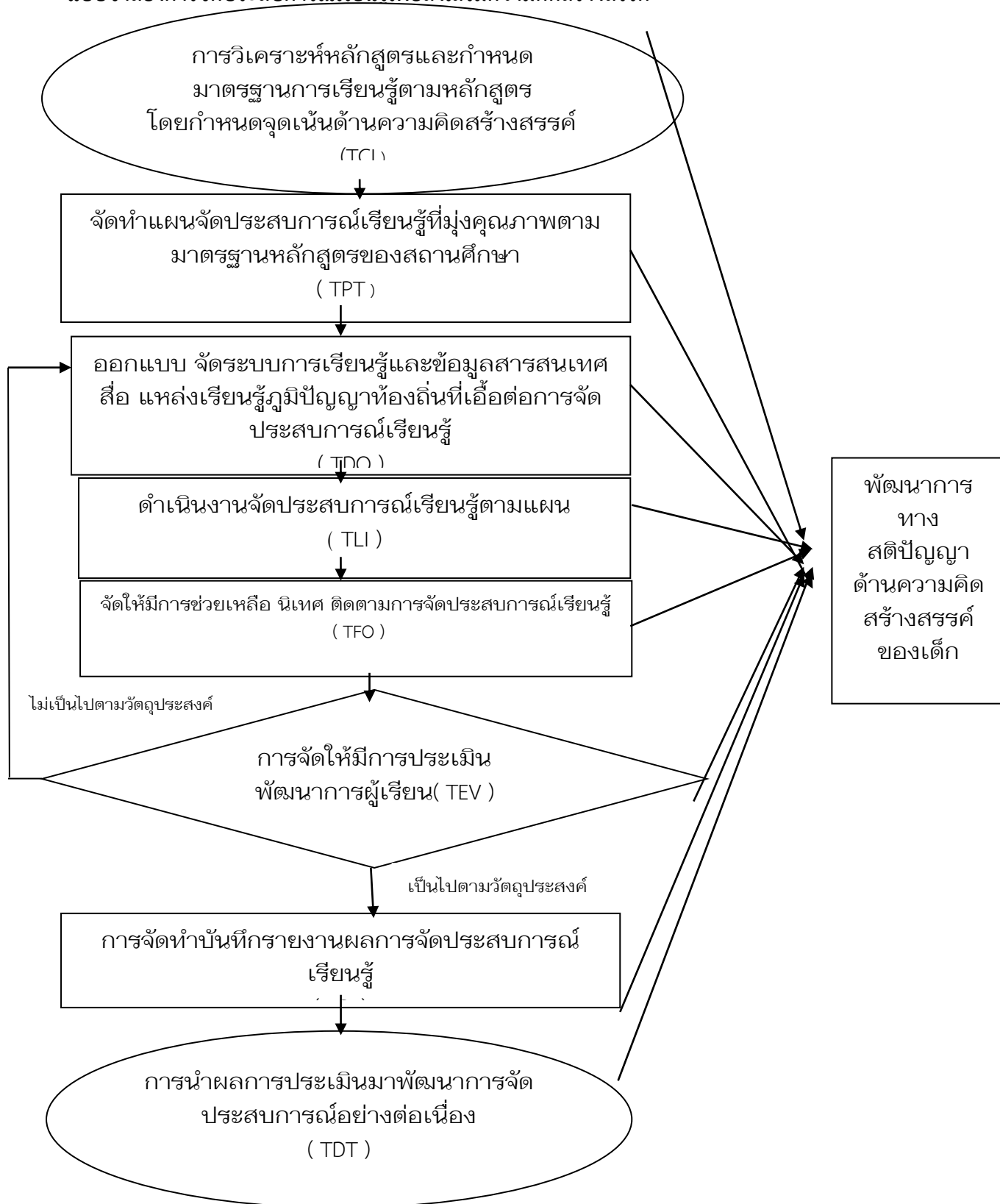
การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ เช่น

การวิเคราะห์กำหนดการจัดประสบการณ์

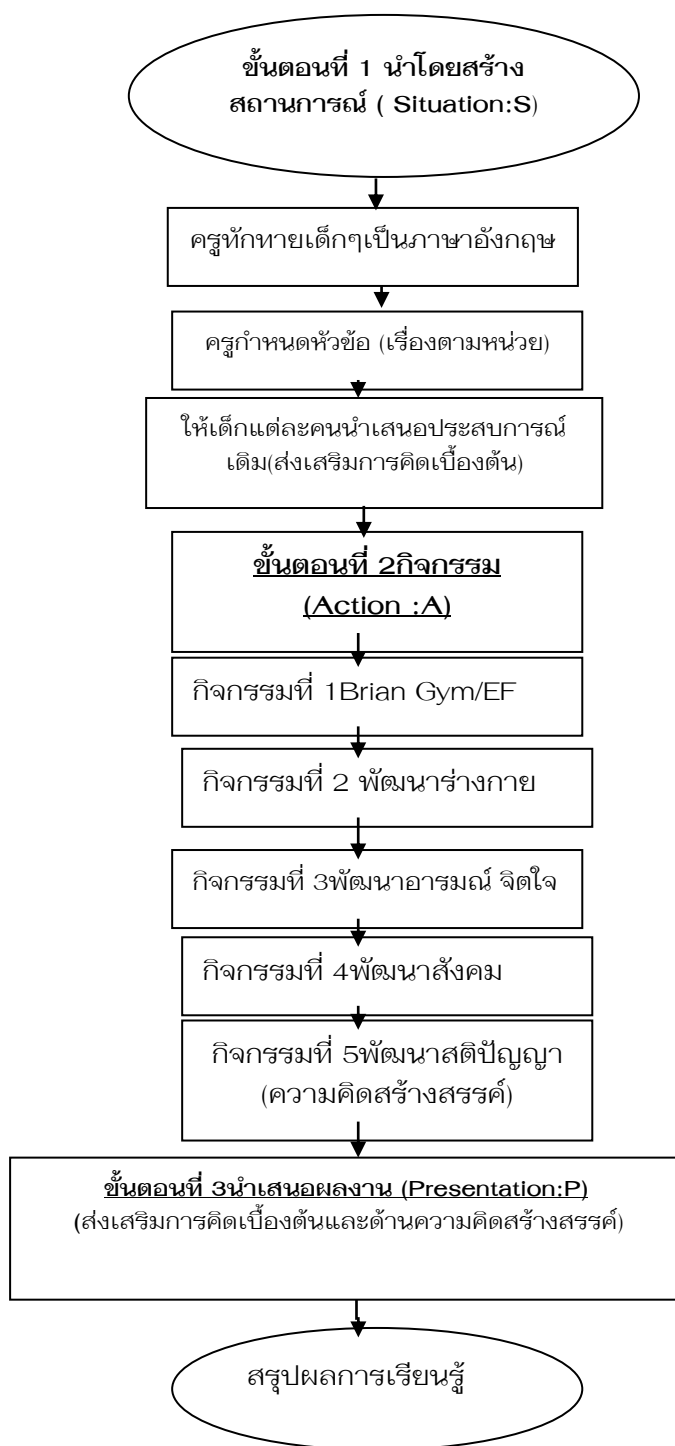
ลำดับที่	หน่วย	สาระที่	จำนวน แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	จำนวน ชั่วโมง
1	แรกประทับใจ	1	5	5
2	เพื่อนสำคัญไหน	1	5	5
3	ร่างกายของฉัน	1	5	5
4	ฝนจำ	3	5	5
5	ไหว้ครู	2	5	5
6	เด็กดีมีวินัย	4	5	5
7	เด็กไทยห่างไกลยาเสพติด	4	5	5
8	หนูน้อยน่ารัก	1	5	5
9	หนูน้อยนักสัมผัส	1	5	5
10	ปลอดภัยไว้ก่อน	4	5	5
11	ข้าวมหัศจรรย์	3	5	5
12	เข้าพรรษา	2	5	5
13	วันแม่	2	5	5
14	โครงการเพาะถั่วงอก	4	5	5
15	ขยับกายสบายชีวา	1	5	5
16	โรงเรียนของเรา	2	5	5
17	ชุมชนของเรา	2	5	5
18	บุคคลสำคัญ	2	5	5
19	อาชีพในฝัน	4	5	5
20	โครงการกระต่ายปลูกปุ๋ย	4	5	5

สัปดาห์ที่	หน่วย	สาระที่	จำนวน แผนการ จัดการ เรียนรู้ที่	จำนวน ชั่วโมง
21	ครอบครัวสุขสันต์	2	5	5
22	บ้านแสนสุข	2	5	5
23	ลอยกระทง	4	5	5
24	อำเภอของฉัน	4	5	5
25	จังหวัดของฉัน	4	5	5
26	ฉันรักประเทศไทย	4	5	5
27	โลกของเรา	4	5	5
28	วันพ่อ	2	5	5
29	สิ่งมีชีวิต	3	5	5
30	สิ่งไม่มีชีวิต	3	5	5
31	วันเด็ก วันครู	2	5	5
32	ดอกไม้แสนสวย	3	5	5
33	ต้นไม้แสนรัก	3	5	5
34	โครงการผัก ผลไม้	3	5	5
35	สัตว์โลกน่ารัก	3	5	5
36	คณิตคิดสนุก	4	5	5
37	สีแสนสดใส	4	5	5

แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

ขั้นตอนกิจกรรมการดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้

ตัวอย่าง

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

พระครูวุฒิธรรมภาวิวัฒน์และคณะ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันญาณสังวร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT MODEL OF EXPERIENCES TO PROMOTE
ABILITY TO CREATIVE THINKING KINDERGARTEN ORGANIZATION
OF LOCAL ADMINISTRATION IN
CHIANG MAI PROVINCE

พระครูวุฒิธรรมภาวิวัฒน์
ชาลี ภัคดี
พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี
พิมพ์ฤทธิ์ เทียงภักดิ์
ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์
พระครูวิทิศานุสนาทร

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันญาณสังวร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง พัฒนาและจัดทำคู่มือ รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ปฏิบัติงาน การจัดประสบการณ์ และผู้เรียน จำนวน 98 โรงเรียน ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยเลือกสุ่มมาทำการศึกษา โดยวิธี การสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน คือ ในขั้นตอนที่ 1 สุ่ม โรงเรียน จำนวน 78 โรงเรียน และในขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้ปฏิบัติงานด้านปฐมวัย โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 78 คน และนักเรียน โรงเรียนละ 10 คน จำนวน 780 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทางสติปัญญา ด้านความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย มีรูปแบบขั้นตอนทั้งสิ้น 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยกำหนดจุดเน้นด้านความคิดสร้างสรรค์ จัดทำ แผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษาออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผนจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ หากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ย้อนกลับไปออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูลสารสนเทศ สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ หากเป็นไปตามวัตถุประสงค์จะดำเนินการจัดทำ บันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้และนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องต่อไป

จากผลการวิเคราะห์รูปแบบ พบว่ามีการส่งผลในภาพรวม และไม่มีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ส่งผล ต่อคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT)

ผลการวิเคราะห์รูปแบบที่พัฒนาขึ้นส่งผลในทางบวกต่อการพัฒนาคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์ (CREAT) คือด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร (TCI) ส่งผลมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) และด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ตามลำดับ ด้านที่ส่งผลในทางลบ ได้แก่ด้านการจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน หลักสูตรของสถานศึกษา (TPT) ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง (TDT) ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TLI) และด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน (TDO)

และ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of determination: R^2) พบว่ามี คำน้ำหนักองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร(TCI) เท่ากับ .02ด้านจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT)เท่ากับ .03ด้านออกแบบ จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้(TLI) เท่ากับ .02 ด้านดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตาม แผน(TDO) เท่ากับ .00 ด้านจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TFO) เท่ากับ .00 ด้านการจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน(TEV)เท่ากับ.01 ด้านการจัดทำบันทึกรายงาน ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ (TRE) เท่ากับ .03 ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัด ประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง(TDT) เท่ากับ .00 ซึ่งชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในทั้ง 8 ตัว แปรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นร่วมกันส่งผลต่อความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนด้าน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญาด้านความคิดสร้างสรรค์(CREAT) เฉลี่ยได้ร้อยละ 1.37

ด้านการจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาชบวนการคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ปฐมวัยประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สรุปขั้นตอนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผล สำหรับพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ทางสติปัญญาด้าน ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

The purpose of this research was to develop model of experiences to promote ability and produce a guide to create thinking kindergarten organization of local administration in Chiang Mai province. The populations were composed of administrators, experienced organizing teachers and students in 98 schools in 2559 academic year. Samples were randomized by 2 steps: 78 schools were drawn. A total of 780 samples were from one administrator or teacher from each school while 10 students from the same schools were chosen. Focus Group discussion and questionnaires were ... for administrators and teachers. The findings are as follows:

There are 8 steps in developing the model to promote ability to create thinking kindergarten. Step 1 Curriculum analysis and setting learning standard emphasizing on critical thinking. Step 2 Developing learning experience that to meet the curriculum quality. Step 3 Designing learning experiences and learning resources, local wisdom leading to learning outcomes. Step 4 Implementing the plan. Step 5 Supervising, assisting and evaluating. Step 6 Redesigning the activities if the results from implementing are not as what had been set. Step 7 In case of the results are as what had been set, reports will be documented. Step 8 The model will be dissemination.

The result from the developed model affects to most of Desirable Characteristics of Students Creative (CREAT) The curriculum analysis and curriculum standards. (TCI) While Provides supervision, follow-up, experiential learning. (TFO) and The results of the evaluation to develop a continuous experience. (TDT) respectively. The negative effects are Make a record of the results of the learning experience. (TRE) The plan is to provide a quality learning experience based on the curriculum standards of the institution. (TPT) The results of the evaluation to develop a continuous experience. (TDT) Designing, learning and information systems, media, learning resources. Local wisdom facilitates the learning experience. (TLI) and The implementation of the planned learning experience. (TDO)

The results of Coefficient of determination: R^2 reveals that factors on The curriculum analysis and curriculum standards set. (TCI) is .02 The plan is to provide a quality learning experience based on the curriculum standards of the institution. (TPT) is .03 Designing, learning and information systems, media, learning resources. Local wisdom facilitates the learning experience. (TLI) is .02 The implementation of the planned learning experience (TDO) is .00 Provides supervision, follow-up, experiential learning. (TFO) is .00 The development of a student assessment. (TEV) is .01 Make a record of the results of the learning experience. (TRE) is .03 The results of the evaluation to develop a continuous experience. (TDT) is .00 which show that the model has effected

tolearnersonDesirable Characteristics of StudentsCreative (CREAT) with the average of1.37 percent.

The preparation of a guide for designing activities to promote the creative process of early childhood consists of information about the use of learning experiences to promote creative thinking kindergarten,. Summarize the steps to use the learning experience model. And evaluation. To develop the quality of education. Is a desirable feature of the learner. Intellectual creativity

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่องนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก จากสถาบันญาณสังวรมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ 2559 ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ขอเสนอทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่” โดยให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพระเทพบัณฑิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พระมหาทองเชิด กตปุญโญ, ผศ.ดร. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยญาณสังวร ด้วยสำนึกในพระคุณอันสูงยิ่งใน ความเมตตาอนุเคราะห์และโอกาสดีๆ ที่มอบให้แก่คณะผู้วิจัยในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอเจริญพร ขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ช่วยชี้แนะ ให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงาน สถาบันวิจัยญาณสังวร ที่ช่วยประสานงานสำหรับการวิจัยนี้อย่างใกล้ชิด ขอขอบคุณผู้บริหาร ครู อาจารย์ เด็กนักเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ และอีกหลายท่านที่ได้กล่าวไว้ ณ ที่นี้ ที่สละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล การอำนวยความสะดวกการวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จ ด้วยดี ขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้อีกครั้ง

พระครูวุฒิธรรมภาวิวัฒน์
หัวหน้าโครงการวิจัย

สารบัญเรื่อง

ค

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญเรื่อง	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์	3
1.6 ขอบเขตของโครงการวิจัย	4
1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับ	6
2 วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์	7
2.2 หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์	16
2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ	17
2.5 การวิเคราะห์พหุตัวแปร (Multivariate Analysis)	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.7 กรอบความคิดการวิจัย	25
3 วิธีดำเนินการ	28
3.1 การกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	28
3.2 วิธีดำเนินการวิจัย	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4.1 ตอนที่ 1. การสร้างรูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดเชียงใหม่	37
4.2 ตอนที่ 2. การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัดเชียงใหม่	51
4.3 ตอนที่ 3. การจัดทำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคิดสร้างสรรค์ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่	59
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	63
5.1 สรุปผลการวิจัย	63
5.2 การอภิปรายผล	67
5.3 ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	77
ประวัติคณะผู้วิจัย	105

สารบัญตาราง

จ

ตารางที่	หน้า
1 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม	31
2 การวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรและอัตลักษณ์ผู้เรียน(TCI)	39
3 การจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (TPT)	40
4 การจัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้(TLI)	41
5 การดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน(TDO)	41
6การจัดให้มีการช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้(TFO)	43
7 การจัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน (TEV)	44
8 การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้(TRE)	45
9 การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง(TDT)	46
10 องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานด้านนักเรียน ที่ถูกประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา(INT)	47
11 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับผู้บริหารและครู	53
12 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามระดับนักเรียน	54
13 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ความเบ้ ความโด่งและการทดสอบ z-test	55
14 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่า $\bar{x}$ SD	55
15 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดและค่า $\bar{x}$ SD	56
16 การวิเคราะห์การถดถอยพหุตัวแปร(Multivariate Analysis)รายสมการรูปแบบต่อตัวแปรตามด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือพัฒนาการทางสติปัญญา ด้านความคิดสร้างสรรค์(CREAT)	58

สารบัญแผนภูมิ

ฉ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม	5
2 กรอบความคิดการวิจัย	26
3 แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	27
4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม	29
5 แบบจำลองการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	49
6 ขั้นตอนกิจกรรมดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้	61

ภาคผนวก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ศาสตราจารย์ ดร.พศิน แต่งจวง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาบริหารการศึกษา ระดับมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาจังหวัดเชียงใหม่
2. รศ.ดร. สมเกียรติ ศรีจักรวาท อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. ดร.สุขุม มูลเมือง อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่ม

1. นายนาวิน วียาภรณ์ ผู้เชี่ยวชาญสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
2. นายวิเชียร สมภาร นายกสมาคมครูและบุคลากรทางการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. นางสาวกนกนิตย์ ตาคำ หัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
4. นายสุพล ทาคำ หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษา เทศบาลนครเชียงใหม่
5. นายพงษ์พันธ์ ไชยบุญเรือง ศึกษาพิเศษ ระดับปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4
6. นางชลิตา อิศรเสนา หัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
7. นางทองเหรียญ อินต๊ะพงศ์ นายกสมาคมครูและบุคลากรทางการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่
8. นางสาววิไล เจริญเนตร ครูผู้สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไอลีเฉลิมพระเกียรติฯบ้านล้านตอง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
9. นายไพบูรณ์ พุทธรังค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
10. นางสาวสุมาลี ชุ่มมงคล โรงเรียนอารีย์วิทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
11. นายเสาร์แก้ว ปวงศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนอารีย์วิทย อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา
12. นางสุณีย์ ดวงคำ ครูผู้สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านม่วงคำ อำเภอดง จังหวัดเชียงใหม่

กรอบการสนทนากลุ่ม
เรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
ปฐมวัยสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

.....

1) การวิเคราะห์หลักสูตรและกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้

2) จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา.....

2) จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้.....

4) ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน มุ่งให้เด็ก มั่นใจ กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปฏิบัติในสิ่งที่สร้างสรรค์เพื่อนำไปดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง.....

5) จัดให้มีการกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้

6) จัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน ครบทั้ง 4 ด้าน

7) การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องวัตถุประสงค์.....

8) การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย
สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

.....

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่ อันเป็นงานวิจัยที่ช่วยขยายองค์ความรู้ด้านการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยให้มีรูปแบบ ที่มีกระบวนการปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเป็นสำคัญ

ขอความกรุณาผู้บริหารหรือครูปฏิบัติการจัดประสบการณ์ผู้ตอบแบบสอบถามโดยตอบแบบสอบถามนี้โดยใส่เครื่องหมาย✓ในช่องที่ตรงกับความคิดและข้อเท็จจริงของท่านแบบสอบถามนี้อาจใช้เวลา 15-20 นาทีทั้งนี้การเสียสละเวลาของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวงการศึกษาด้านการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยและขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

คณะผู้วิจัย

ส่วนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ชื่อโรงเรียน.....(รหัส.....)

2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3. อายุ

☐	ไม่เกิน 25 ปี	☐	26 – 30 ปี
☐	31 – 35 ปี	☐	36 – 40 ปี
☐	41 – 45 ปี	☐	56 – 50 ปี
☐	ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป		

4. วุฒิการศึกษา

☐	ปริญญาตรี
☐	ปริญญาโท
☐	สูงกว่าปริญญาโท

ข้อมูลส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าโรงเรียนของท่านมีระดับการปฏิบัติด้านการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย อย่างไรโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การวิเคราะห์หลักสูตรกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรและอัตลักษณ์ผู้เรียน	1.การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกสถานศึกษา 2.การวิเคราะห์สังเคราะห์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรให้ มุ่งเน้นให้มั่นใจกล้าแสดงออก มีการคิดสร้างสรรค์ 3.มีการประกาศใช้และการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ปฐมวัยต่อบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. มีการดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาทุก 1 ปีการศึกษา					

รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
จัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา	1.มีการจัดทำแผนจัดประสบการณ์เรียนรู้ กำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน 2.มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรของสถานศึกษา (พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน) 3.มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่มุ่งเป้าหมายการจัดการศึกษาด้าน พุทธิพิสัย (K) จริยพิสัย (A) และหัตถพิสัย(P) 3.มีการกำหนดสื่อ แหล่งเรียนรู้วิทยาการภายนอกที่ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 4.มีการสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของจัดประสบการณ์เรียนรู้ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนนำไปดำเนินการ					
จัดระบบการเรียนรู้และข้อมูล สารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้	1.มีโครงสร้างระบบการเรียนรู้ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา 2.มีการจัดทำทะเบียนข้อมูลสารสนเทศสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์เรียนรู้ 3.มีบันทึกการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4.มีการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน					

รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ดำเนินงานจัดประสบการณ์เรียนรู้ตามแผน มุ่งให้เด็ก มั่นใจกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าปฏิบัติในสิ่งที่สร้างสรรค์เพื่อนำไปดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง	1.มีการจัดทำจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย 2.มีการกำหนดระยะเวลาการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม 3.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กบอกเรื่องที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 4.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กได้คิดสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ 5.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กสืบค้นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง 6.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ 7. มีการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 8.มีการจัดกิจกรรมให้เด็กนำเสนอผลงานของตนเองทุกครั้ง 9.มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขระหว่างจัดประสบการณ์เรียนรู้ 10.มีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามแผน					

รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
จัดให้มีการกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ ติดตามการจัดประสบการณ์เรียนรู้	1.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถใน การกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 2.มีการกำหนดเป้าหมายขอบข่ายและแนวดำเนินการใน การกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 3.มีการจัดทำเครื่องมือในการกำกับติดตามช่วยเหลือ นิเทศ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 4. มีปฏิทินการติดตามตรวจสอบ 5.มีการสรุปรายงานผลการติดตามตรวจสอบ					
จัดให้มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน ครบทั้ง 4 ด้าน	1.มีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินพัฒนาการผู้เรียน ทั้ง 4 ด้านด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2.มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียน ทั้ง 4 ด้านเป็นรายกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง 3.มีการประเมินพัฒนาการผู้เรียนทั้ง 4 ด้านเป็นรายบุคคล อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง 4.มีการสรุปรายงานผลการติดตามการประเมินพัฒนาการผู้เรียน					

รูปแบบการพัฒนาการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย	การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การจัดทำบันทึกรายงานผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องวัตถุประสงค์	1.มีการบันทึกหลังแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่สอดคล้องวัตถุประสงค์ และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประจำทุกแผน 2.มีการนำจุดอ่อน หรือจุดบกพร่องจากปัญหาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป					
การนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง	1.มีการปรับปรุงพัฒนา แผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง 2. มีการวิเคราะห์จุดพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อนำไปทำแผนในครั้งต่อไป 3.มีการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้แต่ละด้าน 4.มีการสรุปรายงานผลการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้					

ขอขอบคุณที่ช่วยกรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบประเมินด้านผู้เรียน

เรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

.....
แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเชียงใหม่

อันเป็นงานวิจัยที่ช่วยขยายองค์ความรู้ด้านการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ให้มีรูปแบบ ที่มีกระบวนการปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเป็นสำคัญ

ขอความกรุณาครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์พิจารณาว่าผู้เรียนมีการปฏิบัติตนอย่างไรโดยตอบแบบสอบถามนี้โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดและข้อเท็จจริงของท่าน แบบสอบถามนี้อาจใช้เวลา 15-20 นาทีทั้งนี้การเสียสละเวลาของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อวงการศึกษาด้านการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยและขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

คณะผู้วิจัย

ส่วนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

1. โรงเรียน.....(รหัส.....)

2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3. อายุ ☐ 2-3ปี ☐ 4-5 ปี
☐ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ข้อมูลส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นจริงของผู้เรียน ขอให้ครูผู้ปฏิบัติงานการจัดประสบการณ์พิจารณาว่าผู้เรียนมีการปฏิบัติตน อย่างไรโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คุณภาพจากหลักสูตร คำสอนของพระพุทธเจ้า	รายการประเมิน/ตัวชี้วัด	ระดับความเป็นจริง				
		จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ปานกลาง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริงเลย
เด็กมีพัฒนาการทางสติปัญญาสมวัยด้านความคิดสร้างสรรค์	1.เด็กสนใจหรือชอบอ่านหนังสือ หยิบใช้หนังสือ ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออื่นๆ 2.เด็กสนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัวผ่านกิจกรรม และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่างๆ รู้จักตั้งคำถาม สำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย 3.เด็กมีสมาธิในการเล่นหรือมีความสนใจจดจ่อกับสิ่งที่ตนสนใจ หรือในการทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องประมาณ 5-10 นาที 4.เด็กจำสิ่งต่างๆ ได้จากการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม เช่น การเคยได้รับกลิ่น การเคยได้รับคำชมเชย การเคยใช้ของชิ้นนั้น 5.เด็กที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน เช่น สีจำนวน ตำแหน่ง ตามประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับตามบริบทของครอบครัวและชุมชน 6.เด็กที่สามารถขอความช่วยเหลือหรือเลียนแบบวิธีการแก้ปัญหาของผู้อื่นลองผิดลองถูก พุดคุย ไต่ถาม หรือสังเกตสำรวจเพื่อแก้ปัญหาได้ตามวัย					

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน คุณภาพจากหลักสูตรคำสอน ของพระพุทธเจ้า	รายการประเมิน/ตัวชี้วัด	ระดับความเป็นจริง				
		จริง ที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ปาน กลาง	ไม่ ค่อย จริง	ไม่ จริง เลย
	7.เด็กใช้คำ ที่ได้เรียนรู้ใหม่ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถพูดคุยโต้ตอบกับผู้อื่นได้เป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกัน 8.เด็กมีทักษะในการอ่านหนังสือได้อย่างถูกต้องด้วยการเปิดหนังสืออ่านโดยไม่กลับหัว เปิดหนังสือจากหน้าไปหลังอ่านหนังสือจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง สามารถถามเนื้อหาสาระในหนังสือภาพที่ตนอ่านได้อย่างเหมาะสมตามวัย 9.เด็กสามารถวาดรูป ชัดเขียนเส้นลักษณะต่างๆเพื่อสื่อความหมายเขียนและอธิบายสิ่งที่ตนวาดหรือเขียนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ 10.เด็กสามารถใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสาร พูดคุยบอกความหมายหรือเมื่อเห็นสัญญาณหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน วันได้ 11.เด็กทำงานศิลปะตามความคิดของตนเอง เล่นเลียนแบบ เล่นบทบาทสมมติร่วมกับผู้อื่นโดยเพิ่มความซับซ้อนตามวัย 12.เด็กที่ทดลองใช้สิ่งของหรือเล่นด้วยวิธีการแตกต่างหลากหลาย 13.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ ชื่อนามสกุล รูปร่าง หน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระมัดระวังร่างกายให้สะอาดปลอดภัย เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองคนเดียวหรือกับ และแสดงมารยาทที่ดี					

คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน คุณภาพจากหลักสูตร คำสอนของพระพุทธเจ้า	รายการประเมิน/ตัวชี้วัด	ระดับความเป็นจริง				
		จริงที่สุด	ค่อนข้าง จริง	ปาน กลาง	ไม่ ค่อย จริง	ไม่ จริง เลย
	14.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน 15.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของโลกที่แวดล้อมเด็ก ตามธรรมชาติเช่นฤดูกาล กลางวัน กลางคืน 16.เด็กมีความรู้เกี่ยวกับ สีขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก ผิวสัมผัสของสิ่งต่างๆ รอบตัว สิ่งของเครื่องใช้ยานพาหนะและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน					

ขอขอบคุณที่ช่วยกรุณาตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ในการวิจัย

Statistics

		A-SEX	A-AGE	T-ED
N	Valid	78	78	78
	Missing	0	0	0

Frequency Table

A-SEX

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	7	9.0	9.0	9.0
	2	71	91.0	91.0	100.0
Total		78	100.0	100.0	

A-AGE

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	17	21.8	21.8	21.8
	3	42	53.8	53.8	75.6
	4	15	19.2	19.2	94.9
	5	4	5.1	5.1	100.0
	Total	78	100.0	100.0	

T-ED

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	35	44.9	44.9	44.9
	2	43	55.1	55.1	100.0
Total		78	100.0	100.0	

Statistics

		SSEX	SAEG
N	Valid	780	780
	Missing	0	0

Frequency Table**SSEX**

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	248	31.8	31.8	31.8
	2.00	532	68.2	68.2	100.0
	Total	780	100.0	100.0	

SAEG

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1.00	40	5.1	5.1	5.1
	2.00	503	64.5	64.5	69.6
	3.00	237	30.4	30.4	100.0
	Total	780	100.0	100.0	

Descriptives

[DataSet0]

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Skewness		Kurtosis	
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error	Statistic	Std. Error
TCI	78	3.00	5.00	4.0321	.45826	-.350	.272	.110	.538
TPT	78	2.80	5.00	3.8410	.53681	.205	.272	-.087	.538
TLI	78	2.75	5.00	3.8013	.60619	.046	.272	-.571	.538
TDO	78	3.00	5.00	4.1436	.47498	-.574	.272	.058	.538
TFO	78	3.00	5.00	4.1615	.49208	.040	.272	.283	.538
TEV	78	3.00	5.00	4.2564	.58799	-.253	.272	-.778	.538
TRE	78	2.00	5.00	3.9615	.57980	-.924	.272	.475	.538
TDT	78	3.000	5.000	4.22115	.483461	.377	.272	-.145	.538
CREAT	78	4.03	4.30	4.2055	.04804	-.656	.272	1.211	.538
Valid N (listwise)	78								

CORRELATIONS

```

/VARIABLES=TCI TPT TLI TDO TFO TEV TRE TDT CREAT
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.

```

Correlations

		TCI	TPT	TLI	TDO	TFO	TEV	TRE	TDT	CREAT
TCI	Pearson Correlation	1	.298**	.654**	.715**	.420**	.391**	.377**	.488**	.154
	Sig. (2-tailed)		.008	.000	.000	.000	.000	.001	.000	.178
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TPT	Pearson Correlation	.298**	1	.586**	.520**	.441**	.312**	.510**	.427**	-.188
	Sig. (2-tailed)	.008		.000	.000	.000	.005	.000	.000	.100
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TLI	Pearson Correlation	.654**	.586**	1	.807**	.538**	.427**	.523**	.603**	-.025
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.000	.827
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TDO	Pearson Correlation	.715**	.520**	.807**	1	.682**	.630**	.626**	.783**	-.011
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.000	.923
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TFO	Pearson Correlation	.420**	.441**	.538**	.682**	1	.481**	.418**	.661**	.079
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000		.000	.000	.000	.491
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TEV	Pearson Correlation	.391**	.312**	.427**	.630**	.481**	1	.163	.754**	.117
	Sig. (2-tailed)	.000	.005	.000	.000	.000		.155	.000	.307
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TRE	Pearson Correlation	.377**	.510**	.523**	.626**	.418**	.163	1	.396**	-.179
	Sig. (2-tailed)	.001	.000	.000	.000	.000	.155		.000	.117
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
TDT	Pearson Correlation	.488**	.427**	.603**	.783**	.661**	.754**	.396**	1	-.034
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		.767
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78
CREAT	Pearson Correlation	.154	-.188	-.025	-.011	.079	.117	-.179	-.034	1
	Sig. (2-tailed)	.178	.100	.827	.923	.491	.307	.117	.767	
	N	78	78	78	78	78	78	78	78	78

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

REGRESSION

```

/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT TCI
/METHOD=ENTER CREAT.

```

Regression

[DataSet0]

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TCI

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.154 ^a	.024	.011	.45575

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.384	1	.384	1.848	.178 ^a
	Residual	15.786	76	.208		
	Total	16.170	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TCI

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-2.148	4.547		-.472	.638
	CREAT	1.469	1.081	.154	1.359	.178

a. Dependent Variable: TCI

Variables Entered/Removed ^b			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.
b. Dependent Variable: TPT

Model Summary				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.188 ^a	.035	.023	.53073

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA ^b						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.782	1	.782	2.775	.100 ^a
	Residual	21.407	76	.282		
	Total	22.189	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TPT

Coefficients ^a						
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	12.660	5.295		2.391	.019
	CREAT	-2.097	1.259	-.188	-1.666	.100

a. Dependent Variable: TPT

Variables Entered/Removed ^b			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.
b. Dependent Variable: TLI

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.025 ^a	.001	-.013	.60997

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.018	1	.018	.048	.827 ^a
	Residual	28.277	76	.372		
	Total	28.295	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TLI

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	5.138	6.085		.844	.401
	CREAT	-.318	1.447	-.025	-.220	.827

a. Dependent Variable: TLI

Variables Entered/Removed ^b			
Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TDO

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.011 ^a	.000	-.013	.47807

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.002	1	.002	.009	.923 ^a
	Residual	17.370	76	.229		
	Total	17.372	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TDO

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4.603	4.769		.965	.338
	CREAT	-.109	1.134	-.011	-.096	.923

a. Dependent Variable: TDO

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TFO

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.079 ^a	.006	-.007	.49375

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.117	1	.117	.479	.491 ^a
	Residual	18.528	76	.244		
	Total	18.645	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TFO

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.752	4.926		.153	.879
	CREAT	.811	1.171	.079	.692	.491

a. Dependent Variable: TFO

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TEV

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.117 ^a	.014	.001	.58777

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.366	1	.366	1.059	.307 ^a
	Residual	26.256	76	.345		
	Total	26.622	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TEV

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1.779	5.864		-.303	.762
	CREAT	1.435	1.394	.117	1.029	.307

a. Dependent Variable: TEV

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TRE

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.179 ^a	.032	.019	.57420

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.827	1	.827	2.509	.117 ^a
	Residual	25.057	76	.330		
	Total	25.885	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TRE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	13.034	5.728		2.275	.026
	CREAT	-2.157	1.362	-.179	-1.584	.117

a. Dependent Variable: TRE

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TFO

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.079 ^a	.006	-.007	.49375

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.117	1	.117	.479	.491 ^a
	Residual	18.528	76	.244		
	Total	18.645	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TFO

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.752	4.926		.153	.879
	CREAT	.811	1.171	.079	.692	.491

a. Dependent Variable: TFO

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TEV

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.117 ^a	.014	.001	.58777

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.366	1	.366	1.059	.307 ^a
	Residual	26.256	76	.345		
	Total	26.622	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TEV

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1.779	5.864		-.303	.762
	CREAT	1.435	1.394	.117	1.029	.307

a. Dependent Variable: TEV

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TRE

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.179 ^a	.032	.019	.57420

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.827	1	.827	2.509	.117 ^a
	Residual	25.057	76	.330		
	Total	25.885	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TRE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	13.034	5.728		2.275	.026
	CREAT	-2.157	1.362	-.179	-1.584	.117

a. Dependent Variable: TRE

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	CREAT ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: TDT

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.034 ^a	.001	-.012	.486349

a. Predictors: (Constant), CREAT

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	.021	1	.021	.089	.767 ^a
	Residual	17.977	76	.237		
	Total	17.998	77			

a. Predictors: (Constant), CREAT

b. Dependent Variable: TDT

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	5.664	4.852		1.167	.247
	CREAT	-.343	1.154	-.034	-.297	.767

a. Dependent Variable: TDT

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติหัวหน้าคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) พระครูวุฒิธรรมมาภิวัฒน์,ผศ.ดร.
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) PHRAKHRUVUDDHIDHAMMABHIVATANA
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3 4009 00537 34 6
3. ตำแหน่งปัจจุบัน รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เวลาที่ใช้ทำวิจัย 6 ชั่วโมง : สัปดาห์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์ 0846162250
5. ประวัติการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, Ph.D. Asian Studies Magadh University India
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สาขาหลักสูตรและการสอน, สาขาสังคมศึกษา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 - 1) การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่
 - 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพระพุทธศาสนาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
 - 3) ความคาดหวังของบุคลากรที่มีต่อบทบาทของผู้บริหาร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
 - 4) บทบาทพระธรรมจาริกในการเผยแผ่และพัฒนาชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่
 - 5) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมตามหลักไตรสิกขาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้าน เชียงใหม่

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายชาลี ภัคดี
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) MR.CHALEE PAKDEE
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3570700324054
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เวลาที่ใช้ทำวิจัย (ชั่วโมง : สัปดาห์) 10 ชั่วโมง
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) 188/2354 หมู่ 10 ต.สันนาเม็ง อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50210 โทร 089-8529135
5. ประวัติการศึกษาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สาขาหลักสูตรและการสอนและการพลศึกษา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศโดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 - 1) งานวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรการบริหารการศึกษาระดับมหำบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เชียงใหม่พ.ศ.2558(ผู้วิจัย)
 - 2) งานวิจัยเรื่องวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด พ.ศ.2559 (ผู้ร่วมวิจัย) ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย พระครูศรีปริยัติวิธาน,ดร.
 - 3) งานวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริหารอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พ.ศ. 2559(หัวหน้าโครงการวิจัย)
 - 4) งานวิจัยเรื่องแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความต้องการของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเหนือตอนบนพ.ศ. 2559(หัวหน้าโครงการวิจัย)

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรเมธี,ดร.
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) PHRAMAHA WEERASAK SURAMEDHI,DR.
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3460700983750
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ วิชาการหัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
เวลาที่ใช้ทำวิจัย (ชั่วโมง : สัปดาห์) 10 ชั่วโมง ; สัปดาห์
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(e-mail) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาวัดเจติยหลวง
วรวิหาร ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200โทรศัพท์ 0820326093
e-mail : suramati@yahoo.com
5. ประวัติการศึกษา ศีลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา การบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สาขาหลักสูตรและ
การสอน, สาขาการบริหารการศึกษา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดย
ระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยใน
แต่ละผลงานวิจัย
 - 1)แนวทางการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย พ.ศ.2555 (ผู้วิจัย)
 - 2) สภาพและปัญหาการทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ของนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ.2553 (ผู้วิจัย)
 - 3) การสังเคราะห์งานวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ปีการศึกษา 2548-2551
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2552 (ผู้วิจัย)
 - 4)งานวิจัย เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการบริหารอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์
การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2559(หัวหน้าโครงการวิจัย)
 - 5)งานวิจัยเรื่องแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความต้องการ
ของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเหนือตอนบนพ.ศ. 2559(หัวหน้า
โครงการวิจัย)

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายพิมพฤทธิ์ เทียงภักดิ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) MR.PIMPARIT TIANGPAK
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3-7499-00329-85-4
3. ตำแหน่งปัจจุบันอาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา
เวลาที่ใช้ทำวิจัย 10 ชั่วโมง : สัปดาห์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์081-5443088
5. ประวัติการศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ศีษศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สาขาหลักสูตรและการสอน, สาขาปฐมวัย, สาขาการวัดผลและประเมินผล
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 - 1) รายงานการศึกษาชั้นเรียนที่เน้นกระบวนการแบบเปิด”, รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2549
 - 2) รายงานการจัดการเรียนการสอนแบบมีความสุข”, รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (ทุนวิจัยทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน), 2552
 - 3) งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยการส่งเสริมคุณภาพระบบการประกันสังคมในสถานประกอบการและผู้ประกันตนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2553

ประวัติคณะผู้วิจัย

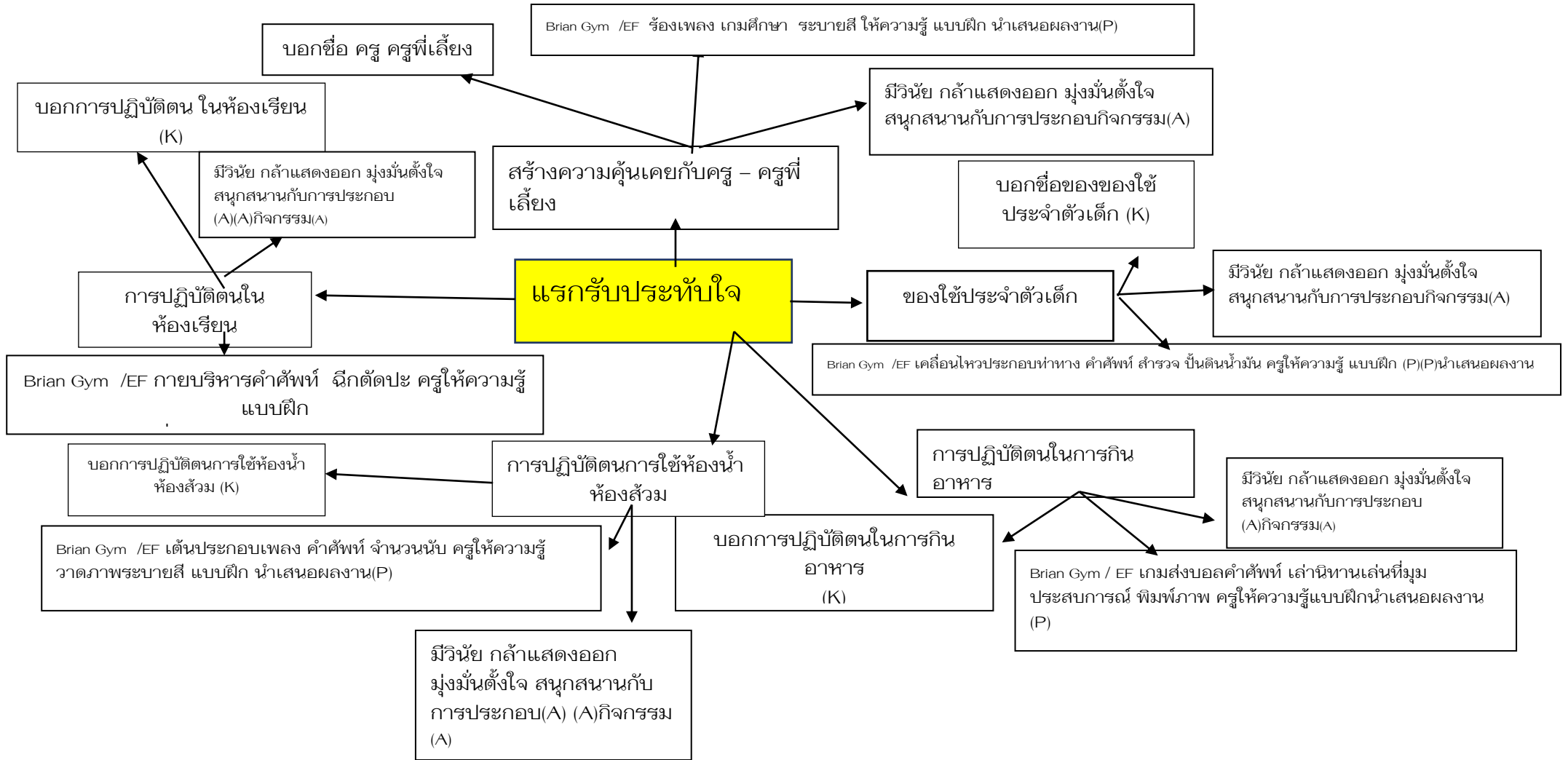
1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr.ChatchaiSirikulpan
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 35099 01451 825
3. ตำแหน่งปัจจุบันอาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เชียงใหม่
เวลาที่ใช้ทำวิจัย (ชั่วโมง : สัปดาห์) 10 ชั่วโมง
4. สถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก เลขที่ 7/1 ถ.สิงหราช ซอย 2 ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 หมายเลขโทรศัพท์ 081-0296091(e-mail sirikulpan@gmail.com)
5. ประวัติการศึกษาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
8. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ สาขาหลักสูตรและการสอนบริหารธุรกิจและการพลศึกษา
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
 - 1) การศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาสถาบัน การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรโรงเรียนเทคโนโลยีเอเชียพ.ศ.2549 ผู้วิจัย
 - 2) การศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาสถาบัน การพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการนักศึกษาวิชาทหารให้มีประสิทธิภาพของวิทยาลัยเทคโนโลยีเอเชีย พ.ศ.2551 ผู้วิจัย
 - 3)การศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาสถาบัน การพัฒนารูปแบบการบริหารด้านการป้องกันการกระบาดยาเสพติดในวิทยาลัยเทคโนโลยีเอเชีย พ.ศ. 2552 ผู้วิจัย
 - 4) การศึกษาค้นคว้าอิสระ การพัฒนารูปแบบการบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยใช้แนวคิดการบริหารการจัดการผลงาน พ.ศ. 2553 ผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) พระครูวิทิศานุสร,ดร.
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) PHRAKHRUWITIDSASANATON
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3501900256274
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เชียงใหม่
เวลาที่ใช้ทำวิจัย 6 ชั่วโมง : สัปดาห์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ตำบลพระสิงห์ อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์087-1755739
5. ประวัติการศึกษา Ph.D. (Education), University of Mysore, India
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สาขาการบริหารการศึกษา
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

-

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สัปดาห์ที่ 1 สาระการเรียนรู้ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
หน่วย แรกประทับใจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แกรับประทับใจ
เรื่องสร้างความคุ้นเคยกับครู/ครูพี่เลี้ยง

สอนวันที่ 1 สัปดาห์ที่.....สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระ การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้	มาตรฐาน การศึกษา	สาระสำคัญ (ขอบเขต)	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ /แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญา	บันทึกหลังสอน
เรื่องราว เกี่ยวกับตัว เด็ก	มฐ.2/9/ 10/11/12	มฐ.10.2 เด็กมีความ มั่นใจกล้า แสดงออก มฐ.11.5 เด็กมีการ ปรับตัว ปฏิบัติ กิจกรรม ร่วมกับผู้อื่น มฐ.12.2 เด็กมี ความสามาร ถในการคิด วิเคราะห์ คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ จินตนาการ มฐ.12.3 เด็กมีทักษะ	สร้าง ความคุ้นเคย ระหว่างเด็ก ครู ผู้ปกครอง รวมทั้งความ เข้าใจวิธีการ เรียนรู้ร่วมกัน และข้อมูล เกี่ยวกับเด็ก	1. บอกชื่อ ครู ครูพี่ เลี้ยง (K : สติปัญญา) 2. Brian Gym / EF เกม ร้องเพลง ระบายสี ครูบอกชื่อของ ครู นำเสนอผลงาน (P : ร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา) 3. มีวินัย กล้า แสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการ ประกอบกิจกรรม (A : อารมณ์สังคม)	ขั้นตอนที่ 1 นำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อ เรื่องสร้างความคุ้นเคยกับครู/ครูพี่เลี้ยง และ ให้เด็กแต่ละคนนำเสนอแสดงความรู้สึกถึงเรื่องราว เกี่ยวกับ ครูประจำชั้น ครูพี่เลี้ยงชื่ออะไร ได้เล่น ได้เรียนเรื่องอะไรบ้าง ประทับใจเรื่องอะไรมากที่สุด โดยใช้กระบวนการคิดเบื้องต้น “ค้น โซ” (ชอบไม่ชอบ เพราะอะไร ดีไม่ดีเพราะอะไร ประทับใจ ไม่ ประทับใจ เพราะอะไร) (มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสม กับวัย,มฐ.10.1 การคิดเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ) ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 Brian Gym/EF (ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์ กัน, มฐ.10มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้ เหมาะสมกับวัย มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ,มฐ.12 /1 การคิด ทักษะการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การคิด เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง) กิจกรรมที่ 2 เกมศึกษา ใหญ่กว่า เล็กกว่า (มฐ.10.1 การคิด เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ)	1. เพลง สวัสดี และเพลง Good Morning2. เครื่องเสียง ไมโครโฟน 3. กิจกรรม Brian Gym/EF 4.เกมศึกษา 5.ภาพระบายสี 6.สีเทียน	<u>สะท้อนผลการจัดประสบการณ์</u> 1.บอกชื่อ ครู ครูพี่เลี้ยงได้..... คน 2.สามารถBrian Gym / EF เกม ร้องเพลง ระบายสี ครู บอกชื่อของครู นำเสนอผลงาน ได้.....คน 3.เด็กมีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการ ประกอบกิจกรรม ได้.....คน <u>ปัญหา</u> <u>แนวทางแก้ไข</u> <u>สรุป</u> จากการ เป็นเวลา

		การใช้ภาษา สื่อสาร มฐ.9.3 เด็กมี สมรรถภาพ ทางกาย เหมาะสม มฐ.12.5 เด็กมี ความสามารถ ในการ แสวงหา ความรู้ด้วย ตนเอง รัก การเรียนรู้ และพัฒนา ตนเองอย่าง ต่อเนื่อง		กิจกรรมที่3ร้องเพลง สวัสดี เพลง Good Morningพร้อมกับ ทำท่าทางประกอบ แนะนำตัวครู กับครูพี่เลี้ยง(มฐ. 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว และทรงตัวได้ดี และใช้ มือได้อย่างคล่องแคล่ว ,มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับ วัย)) เพลง สวัสดี เพลง สวัสดี สวัสดี วันนี้เรามาพบกัน เธอและฉันพบ กันสวัสดี Good Morning Good Morning Good MorningToday We Come To See You and Me Let Say Sawatdee กิจกรรมที่ 4ครูให้เด็กระบายสีภาพ(มฐ. 11 มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์) กิจกรรมที่5 ครูให้ความรู้ที่ห้องเรามีครู และครูพี่เลี้ยงชื่อ....(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ กิจกรรมที่ 6 แบบฝึก(เสริมประสบการณ์) (มฐ. 12 เจตคติที่ดี ต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้) <u>ขั้นตอนที่ 3นำเสนอผลงาน Presentation:P)</u> ครูให้ได้แต่ละคนออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อนำเสนอผลงานใน กิจกรรมที่ 4(มฐ.มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสม กับวัย)		 เด็กบรรลุจุดประสงค์ เรื่องสร้างความคุ้นเคยกับครู/ ครูพี่เลี้ยง
--	--	--	--	---	--	--

					ครูและเด็กสรุปความรู้ ร่วมกัน และครูมอบหมายให้เด็กสืบค้น ความรู้เรื่องของใช้ประจำตัวเด็ก ล่องหน้าจากผู้ปกครอง(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้		
--	--	--	--	--	---	--	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แรกประทับใจ
เรื่องของใช้ประจำตัวเด็ก

สอนวันที่ 2 สัปดาห์ที่.....สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการศึกษา	สาระสำคัญ (ขอบเขต)	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ /แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญา	บันทึกหลังสอน
เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	มฐ.2/9/10/11/12	มฐ.10.2 เด็กมีความมั่นใจกล้าแสดงออก มฐ.11.5 เด็กมีการปรับตัวปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น มฐ.12.2 เด็กมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์จินตนาการ มฐ.12.3 เด็กมีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร มฐ.9.3 เด็ก	สร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็ก ครูผู้ปกครอง รวมทั้งความเข้าใจวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก	1.บอกชื่อของใช้ประจำตัวเด็กได้ (K : สติปัญญา) 2. Brian Gym / EF เคลื่อนไหวประกอบท่าทาง คำศัพท์ สำนวน บันไดน้ำมัน ครูให้ความรู้แบบฝึก นำเสนอผลงานได้ (P : ร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา) 3. มีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบกิจกรรม(A : อารมณ์สังคม)	ขั้นตอนที่ 1 นำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อ เรื่อง ของใช้ประจำตัวเด็ก และ ให้เด็กแต่ละคนนำเสนอแสดงความรู้สึกถึงเรื่องราว เกี่ยวกับ ของใช้ประจำตัวเด็ก โดยใช้กระบวนการคิดเบื้องต้น “ค้นโซ” (ชอบไม่ชอบ เพราะอะไร ดีไม่ดีเพราะอะไร ประทับใจ ไม่ประทับใจ เพราะอะไร)(มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย,มฐ.10.1 การคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ) ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 Brian Gym/EF(ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน, มฐ.10มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ,มฐ.12 /1 การคิดทักษะการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง) กิจกรรมที่ 2 เคลื่อนไหวประกอบท่าทาง ((ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน) กิจกรรมที่ 3 คำศัพท์ (มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) แก้วน้ำ : glass 	1. เพลง สวัสดิ์และ เพลง Good Morning2. เครื่องเสียง ไมค์โครโฟน 3. กิจกรรม Brian Gym/EF 4. เกมศึกษา 5. ภาพระบายสี 6. สีเทียน	สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ 1.บอกชื่อของของใช้ประจำตัวเด็กได้.....คน 2. Brian Gym / EF เคลื่อนไหวประกอบท่าทาง คำศัพท์ สำนวน บันไดน้ำมัน ครูให้ความรู้ แบบฝึก นำเสนอผลงานได้คน 3.เด็กมีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบ กิจกรรม ได้.....คน ปัญหา..... แนวทางแก้ไข..... สรุป จากการ..... เป็นเวลา..... เด็กบรรลุจุดประสงค์ เรื่องของเครื่องใช้ประจำตัวเด็ก

		มีสมรรถภาพทางกายเหมาะสม มฐ.12.5 เด็กมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			เหยือก : mug กิจกรรมที่4ครูให้เด็กปั้นดินน้ำมันตามจินตนาการ(มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์) กิจกรรมที่5 ครูให้ความรู้ว่าจะต้องใช้ประจำตัวเด็กมีอะไรบ้าง (มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ กิจกรรมที่ 6ครูให้เด็ก สำรวจสิ่งของเครื่องใช้ประจำตัว(มฐ.12.4 เด็กมีทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์) กิจกรรมที่ 7แบบฝึก(เสริมประสบการณ์)(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ <u>ขั้นตอนที่ 3นำเสนอผลงาน Presentation:P)</u> ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อนำเสนอผลงานในกิจกรรมที่ 4(มฐ.มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ครูและเด็กสรุปความรู้ ร่วมกัน และครูมอบหมายให้เด็กสืบค้นความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนในการกินอาหารล่วงหน้าจากผู้ปกครอง(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้		
--	--	--	--	--	--	--	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แรกประทับใจ
เรื่อง การปฏิบัติตนในการกินอาหาร
สอนวันที่ 3 สัปดาห์ที่.....สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระ การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้	มาตรฐาน การศึกษา	สาระสำคัญ (ขอบเขต)	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ /แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญา	บันทึกหลังสอน
เรื่องราว เกี่ยวกับตัว เด็ก	มฐ.2/9/ 10/11/12	มฐ.10.2 เด็กมี ความมั่นใจกล้า แสดงออก มฐ. 11.5 เด็กมีการ ปรับตัวปฏิบัติ กิจกรรม ร่วมกับผู้อื่น มฐ.12.2 เด็กมี ความสามารถ ในการคิด วิเคราะห์ คิด ริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการมฐ. 12.3 เด็กมี ทักษะการใช้ ภาษาสื่อสาร มฐ.9.3 เด็กมี สมรรถภาพทาง กายเหมาะสม มฐ.12.5 เด็กมี ความสามารถ	สร้างความคุ้นเคย ระหว่างเด็ก ครู ผู้ปกครอง รวมทั้ง ความเข้าใจ วิธีการเรียนรู้ ร่วมกันและข้อมูล เกี่ยวกับเด็ก	1.บอกการปฏิบัติตน ใน การกินอาหารได้ (K : สติปัญญา) 2. Brian Gym / EF เกมส่งบอลคำศัพท์ เล่า นิทานเล่นที่มุม ประสบการณ์ พิมพ์ภาพ ครูให้ความรู้แบบฝึก นำเสนอได้(P : ร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา) 3. มีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับ การประกอบกิจกรรม(A : อารมณ์สังคม)	ขั้นตอนที่ 1 นำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อ เรื่องการปฏิบัติตนในการกินอาหาร และ ให้ เด็กแต่ละคนนำเสนอแสดงความรู้สึกถึงเรื่องราว เกี่ยวกับ การปฏิบัติ ตนในการกินอาหาร (ใช้กระบวนการคิดเบื้องต้น“ค้นโซ” (ขอบไม่ขอบ เพราะอะไร ดี ไม่ดีเพราะอะไร ประทับใจ ไม่ประทับใจ เพราะอะไร) (มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย,มฐ.10.1 การคิด เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ) ขั้นตอนที่ 2กิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 Brian Gym/EF (ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน, มฐ.10มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ,มฐ.12 /1 การคิด ทักษะการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่ง ต่าง) กิจกรรมที่ 2 เกมส่งบอล (ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก แข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน) กิจกรรมที่3 คำศัพท์ (,มฐ.9การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) อาหาร: food	1. เพลง สวัสดิ์และ เพลง Good Morning2. เครื่อง เสียง ไมค์โครโฟน 3. กิจกรรม Brian Gym/EF 4.เกมศึกษา 5.ภาพระบายสี 6.สื่เทียน	สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ 1.บอกการปฏิบัติตน ในการกิน อาหารได้.....คน 2. Brian Gym / EF เกมส่งบอล คำศัพท์ เล่านิทานเล่นที่มุม ประสบการณ์ พิมพ์ภาพ ครูให้ ความรู้แบบฝึกนำเสนอได้..... คน 3.เด็กมีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่น ตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบ กิจกรรม ได้.....คน ปัญหา..... แนวทางแก้ไข..... สรุป จากการ..... เป็นเวลา..... เด็กบรรลุจุดประสงค์ เรื่องการปฏิบัติตนในการกิน

		ในการแสวงหา ความรู้ด้วย ตนเอง รักการ เรียนรู้ และ พัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง			กิจกรรมที่4ครูเล่านิทานเรื่อง ข้าวไข่เจียว(ตามจินตนาการ) (มฐ. มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) กิจกรรมที่4ครูให้เด็ก พิมพ์ภาพ ตามจินตนาการ(มฐ.11 มี จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์) กิจกรรมที่5 ครูให้ความรู้ว่าการปฏิบัติตน ในการกินอาหารมีอะไรบ้าง (มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้) กิจกรรมที่ 6แบบฝึก(เสริมประสบการณ์)((มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้) ขั้นตอนที่ 3นำเสนอผลงาน Presentation:P) ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อนำเสนอผลงานในกิจกรรมที่ 4(มฐ.มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ครูและเด็กสรุปความรู้ ร่วมกัน และครูมอบหมายให้เด็กสืบค้น ความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม ล่องหน้าจากผู้ปกครอง(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมี ทักษะในการแสวงหาความรู้)		อาหาร
--	--	--	--	--	--	--	-------

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แกรับประทับใจ

เรื่อง การปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม

สอนวันที่ 4 สัปดาห์ที่.....สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการศึกษา	สาระสำคัญ (ขอบเขต)	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ /แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญา	บันทึกหลังสอน
เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	มฐ.2/9/10/11/12	มฐ.10.2 เด็กมีความมั่นใจกล้าแสดงออก มฐ.11.5 เด็กมีการปรับตัวปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น มฐ.12.2 เด็กมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์จินตนาการ มฐ.12.3 เด็กมีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร มฐ.9.3 เด็ก	สร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็ก ครูผู้ปกครอง รวมทั้งความเข้าใจวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก	1.บอกการปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ (K : สติปัญญา) 2. Brian Gym / EF เต้นประกอบเพลง คำศัพท์ จำนวนนับ ครูให้ความรู้ วาดภาพระบายสีแบบฝึก นำเสนอผลงานได้ (P : ร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา) 3. มีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบกิจกรรม(A : อารมณ์สังคม)	ขั้นตอนที่ 1 นำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อ เรื่องการปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม และ ให้เด็กแต่ละคนนำเสนอแสดงความรู้สึกลึถึงเรื่องราว เกี่ยวกับการปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมหาร (ใช้กระบวนการคิดเบื้องต้น “ค้นโซ” (ชอบไม่ชอบ เพราะอะไร ดี ไม่ดีเพราะอะไร ประทับใจ ไม่ประทับใจ เพราะอะไร)(มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย,มฐ.10.1 การคิดเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ) ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 Brian Gym/EF (ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน, มฐ.10มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ,มฐ.12 /1 การคิดทักษะการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง) กิจกรรมที่ 2 เต้นประกอบเพลง(ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน) กิจกรรมที่3 คำศัพท์ (,มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย))	1. เพลง สวัสดิ์และ เพลง Good Morning2. เครื่องเสียง ไมค์โครโฟน 3. กิจกรรม Brian Gym/EF 4.เกมศึกษา 5.ภาพระบายสี 6.สียีน	สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ 1.บอกการปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้.....คน 2. Brian Gym / EF เต้นประกอบเพลง คำศัพท์ จำนวนนับ ครูให้ความรู้ วาดภาพระบายสีแบบฝึก นำเสนอผลงานได้.....คน 3.เด็กมีวินัย กล้าแสดงออก มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบกิจกรรม ได้.....คน ปัญหา..... แนวทางแก้ไข..... สรุป จากการ..... เป็นเวลา..... เด็กบรรลุจุดประสงค์ เรื่อง การปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม

		มีสมรรถภาพทางกายเหมาะสม มฐ.12.5 เด็กมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง			อาหาร : food กิจกรรมที่4 ครูให้เด็กนับจำนวนนิ้วมือ(มฐ.12.4 เด็กมีทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์) กิจกรรมที่4ครูให้เด็ก วาดภาพระบายสี (มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์) กิจกรรมที่5 ครูให้ความรู้ว่าการปฏิบัติตนการใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมมีอะไรบ้าง (มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ กิจกรรมที่ 6แบบฝึก(เสริมประสบการณ์)(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้) <u>ขั้นตอนที่ 3นำเสนอผลงาน Presentation:P)</u> ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อนำเสนอผลงานในกิจกรรมที่ 4(มฐ.มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ครูและเด็กสรุปความรู้ ร่วมกัน และครูมอบหมายให้เด็กสืบค้นความรู้เรื่อง การปฏิบัติตนในห้องเรียน ล่วงหน้าจากผู้ปกครอง(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้		
--	--	---	--	--	---	--	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 แกรับประทับใจ

เรื่องการปฏิบัติตนในห้องเรียน

สอนวันที่ 5 สัปดาห์ที่.....สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐานการศึกษา	สาระสำคัญ(ขอบเขต)	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ /แหล่งเรียนรู้/ ภูมิปัญญา	บันทึกหลังสอน
เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	มฐ.2/9/10/11/12	มฐ.10.2 เด็กมีความมั่นใจกล้าแสดงออก มฐ.11.5 เด็กมีการปรับตัวปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 12.2 เด็กมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ มฐ.12.3 เด็กมีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร มฐ.9.3 เด็กมีสมรรถภาพทางกายเหมาะสม มฐ.12.5 เด็กมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	เด็กต้องรู้จักเก็บของใช้ในห้องเรียนและของใช้ส่วนตัวให้เรียบร้อยได้ด้วยตนเอง ไม่ทิ้งสิ่งของให้เลอะเทอะ ทำให้ห้องเรียนไม่สะอาดจะต้องรับประทานอาหารด้วยตนเองต้องพูดจาสุภาพอ่อนหวาน มีทางเสียงด้วยทุกครั้ง การกล่าวทักทายผู้อื่นต้องพูดคำว่า สวัสดีครับ สวัสดีค่ะจะต้องปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน เช่น ไม่คุยกันเสียงดัง	1.บอกการปฏิบัติตนในห้องเรียนได้(K:สติปัญญา) 2.สามารถ Brian Gym / EF ภายบริหาร คำศัพท์ ผูกติดปะ ครูให้ความรู้แบบฝึก เล่นเครื่องเล่นสนาม นำเสนอผลงานได้ (P:ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา) 3.เด็กมีความใฝ่รู้ มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบกิจกรรม มีวินัย(A:สังคม อารมณ์)	ขั้นตอนที่ 1 นำโดยสร้างสถานการณ์ (Situation:S) ครูทักทายเด็กๆเป็นภาษาอังกฤษ ครูกำหนดหัวข้อ เรื่องการปฏิบัติตนในห้องเรียนและ ให้เด็กแต่ละคนนำเสนอแสดงความรู้สึกถึงเรื่องราว เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนในห้องเรียน(ใช้กระบวนการคิดเบื้องต้น “คันโซ” (ชอบไม่ชอบ เพราะอะไร ดี ไม่ดีเพราะอะไร ประทับใจ ไม่ประทับใจ เพราะอะไร)(มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย,มฐ.10.1 การคิดเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ) ขั้นตอนที่ 2กิจกรรม (Action :A) กิจกรรมที่ 1 Brian Gym/EF(ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน, มฐ.10มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ,มฐ.12 /1 การคิด ทักษะการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง) กิจกรรมที่ 2 ภายบริหาร(ม.ฐ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน) กิจกรรมที่3 คำศัพท์ (มฐ.9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย)) ห้องเรียน: Class Room กิจกรรมที่4 ครูให้เด็ก ผูกติดปะตามจินตนาการ (มฐ.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์)	1. เกม 2. แผนภาพ คำศัพท์ 3. เครื่องเคาะจังหวะ	สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ 1.บอกการปฏิบัติตนในห้องเรียนได้.....คน 2.สามารถ Brian Gym / EF ภายบริหาร คำศัพท์ ผูกติดปะ ครูให้ความรู้แบบฝึก เล่นเครื่องเล่นสนาม นำเสนอผลงานได้.....คน 3.เด็กมีความใฝ่รู้ มุ่งมั่นตั้งใจ สนุกสนานกับการประกอบกิจกรรม มีวินัยได้.....คน ปัญหา แนว ทางแก้ไข สรุป จากการ..... เป็นเวลา.....

		รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง			กิจกรรมที่5 ครูให้ความรู้ว่าการปฏิบัติตนในห้องเรียนมีอะไรบ้าง (มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้) กิจกรรมที่ 6แบบฝึก(เสริมประสบการณ์)(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้) กิจกรรมที่ 7 เล่นเครื่องเล่นสนาม((มฐ.8.4เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น) <u>ขั้นตอนที่ 3นำเสนอผลงาน Presentation:P)</u> ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อนำเสนอผลงานในกิจกรรมที่ 4(มฐ.มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย) ครูและเด็กสรุปความรู้ ร่วมกัน และครูมอบหมายให้เด็กสืบค้นความรู้เรื่อง ล่วงหน้าจากผู้ปกครอง(มฐ. 12 เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้)		เด็กบรรลุจุดประสงค์ เรื่องการปฏิบัติตนใน ห้องเรียน
--	--	---	--	--	--	--	--

บรรณานุกรม

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546(สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) (พิมพ์ครั้งที่2)**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สภานาถพรวา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสมรรถนะ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Caine, R.N. and Caine, G. (2002). **Brain / Mind Learning Principles**. [Online] Available from: <http://www.cainelearning.com/bbl/bbl2.htm>.